

ПОЛИТИККИ

ЗАБАВНИК

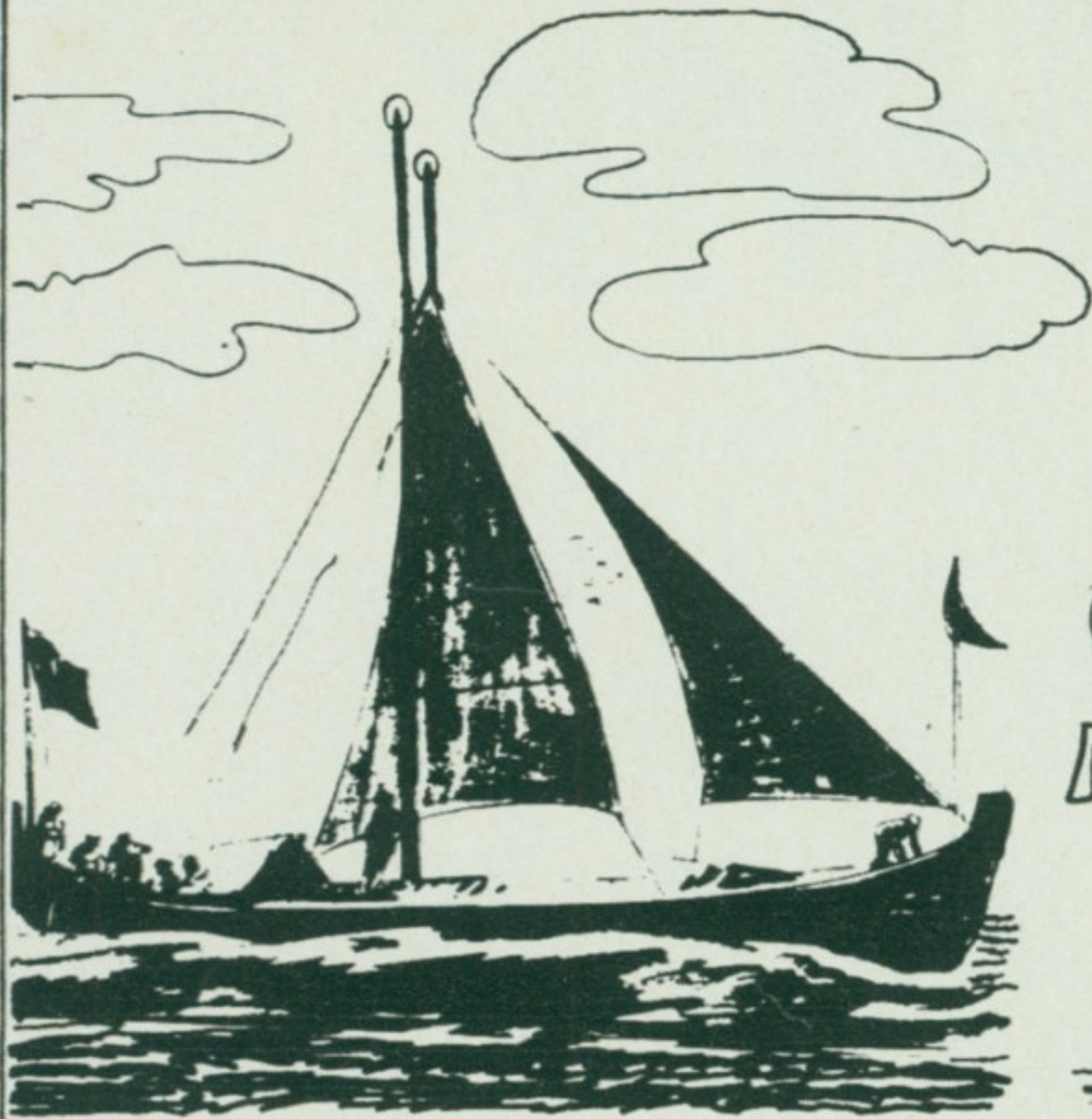

22. 8. 1986. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLVIII • 150 ДИН • БРОЈ 1808

ВЕРОВАТИ

ВЕРОВАТИ ИЛИ НЕ!

ВИКИНГ

ЈЕ ВЕРНА КОПИЈА БРОДА НОРВЕШКОГ КРАЉА ОЛАФА (10. ВЕК), ИЗРАЂЕН ЗА ЧИКАШКИ САЈАМ. ОД НОРВЕШКЕ ДО САД ПЛОВИО ЈЕ БРЗИНОМ ОД 11 НАУТИЧКИХ МИЉА ЗАХВАЉУЈУКИ СВОЈОЈ ЕЛАСТИЧНОЈ КОНСТРУКЦИЈИ.

ГИЛБЕРТ ЛУМИС

ИЗ РЕТФОРДА (САД) ГОДИНЕ 1896. САМ ЈЕ КОНСТРУИСАО АУТОМОБИЛ И ЊИМЕ СЕ СВАКОДНЕВНО ВОЗИО 60 ГОДИНА.

ЈЕЗЕРО ЛУАБАЛА

ПРЕКРИВЕНО ЈЕ „СПЛАСОВИМА“ ОД ПАПИРУСА КОЈИ НЕПРЕКИДНО ПЛУТАЈУ.

ВЕЛИКИ БУЦАЊ (MOLA MOLA)

ЖИВИ У СВИМ ТРОПСКИМ МОРИМА И МОЖЕ ДА ДОСТИГНЕ ДУЖИНУ ОД 3,3 МЕТРА И ТЕЖИНУ ОД 900 КИЛОГРАМА. БУЦАЊ ИМА ТОЛИКО КРАТАК ТРУП, ПА ЛИЧИ НА ОГРОМНУ РИБУ ГЛАВУ.

Валерија Куйола

РИМСКА ГЛУМИЦА ИЗ ПРВОГ ВЕКА ПРЕ НАШЕ ЕРЕ, ПОЈАВЉИВАЛА СЕ НА СЦЕНИ 91 ГОДИНУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

●●● најмањи сисар је пигмејски слепи миш тежак неколико грама, а распон крила му је 160 милиметара. Откривен је 1972. године и настањује само једну пећину на Тајланду. Овим сићушним животињама прети истребљење јер су их разнели бројни скупљачи и зоолошки вртови широм света. Највећу опасност представља будући хидроенергетски систем после чије изградње ће пећина бити поплавена.

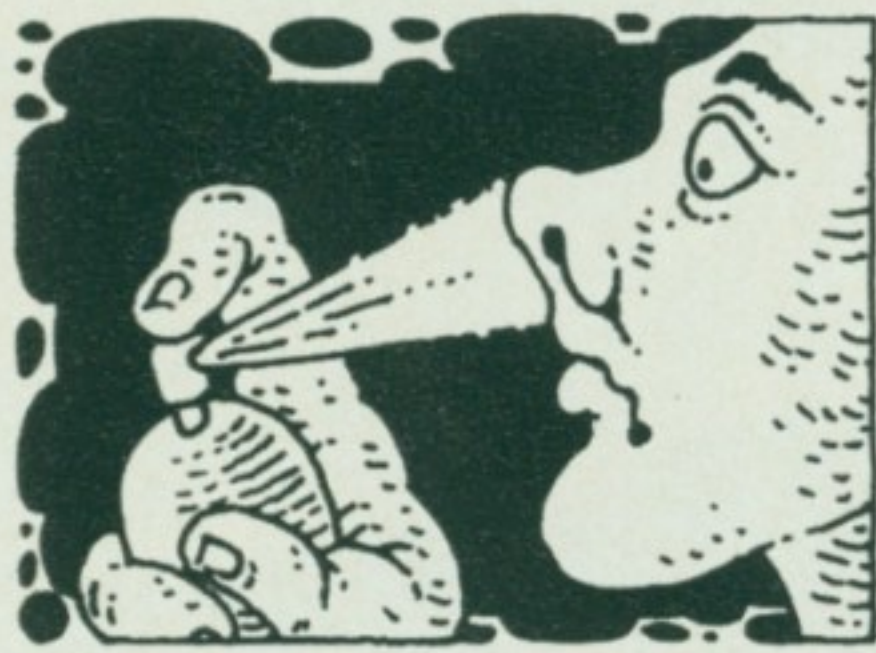
●●● група јапанских лекара на челу са професором Рикахијем Изуком са Кејо универзитета објавила је да већ дуже при-

мењује метод захваљујући коме будући родитељи могу да изаберу пол свога детета. Метод се састоји у издвајању хромозома Х од хромозома Y из сперматозоида и касније у вештачком оплођавању. Хромозоми Х одређују женски пол, а хромозоми Y мушки. Лекари тврде да се будуће маме и тате чешће одлучују за девојчице.

●●● Ној може да порасте до два метра, а живи шездесет до седамдесет година. Ова птица позната је као добар тркач и јури брзином од педесет километара на сат.

●●● распршивач за нос са дестилованом водом температуре од 43°C је „чудотворна“ направа коју је изумео француски научник Андре Лвов. Само после три „сеансе“ од по 45 минута штрцања топле воде у нос кивајица нестаје у року од 24 часа. Како? Једноставно, вируси не подносе ову температуру. Лечење није баш пријатно, али је зато веома делотворно. Ринотерм, како се ова направа зове, за сада је, међутим, веома скуп.

●●● већ 106 година Буенос Аирес је главни град Аргентине. Недавно је председник Алфонсин одлучио да административ-

ни центар државе пресели у градић Виедму који се налази осамсто километара јужно до десетмилионског главног града и има три пута мање становника. Међутим, државни чинов-

ници противе се одласку на југ, а још већа препрека председничковој одлуци су огромни трошкови подизања нове метрополе.

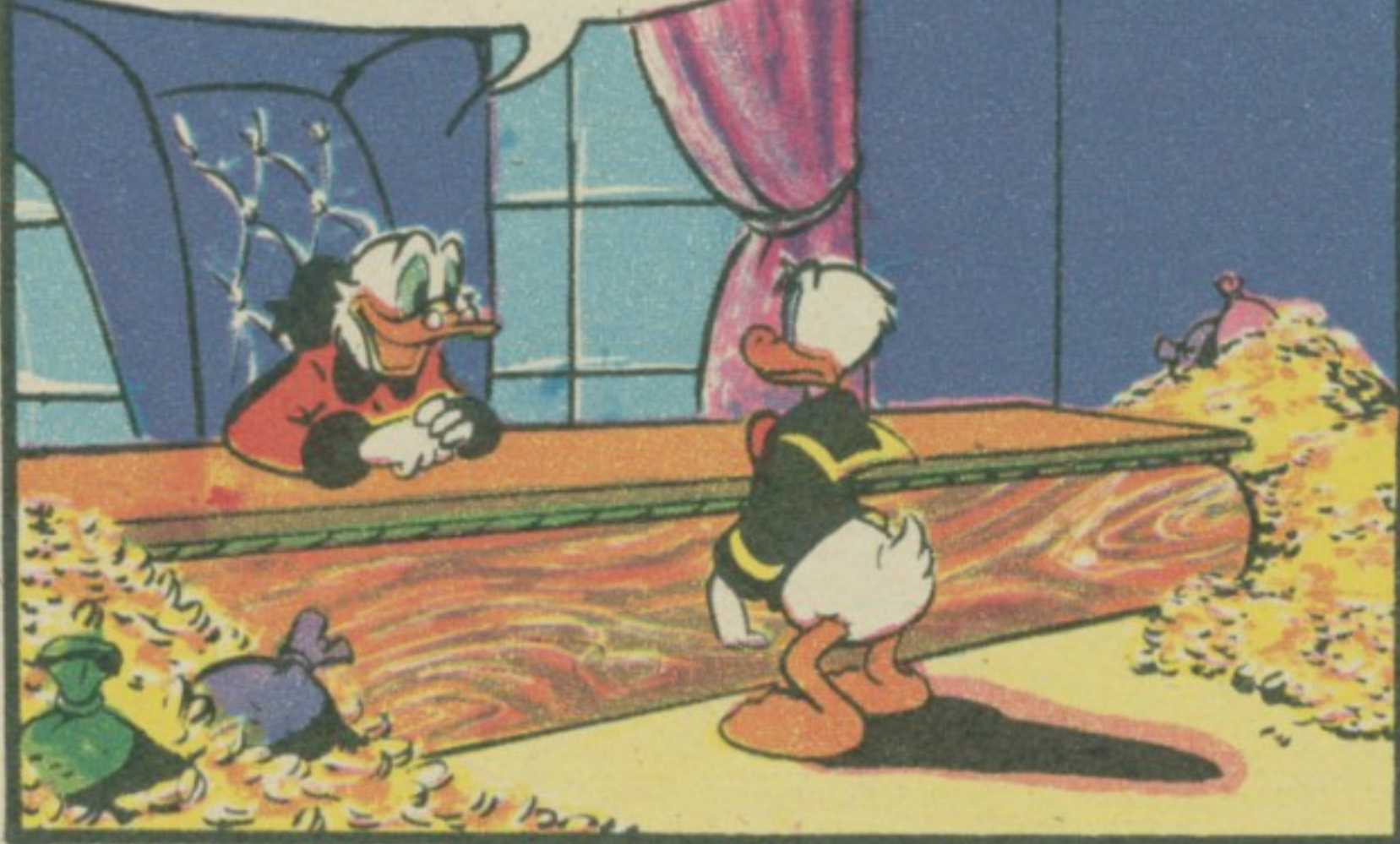
●●● на фарми у америчкој држави Небраски мула је донела на свет лепо здраво ждребе. Доктор Оливер Ридер, генетичар центра за размножавање угрожених животињских врста зоолошког врта у Сан Дијегу, изјавио је да је ово јединствени случај оплодне муле. Ова животиња, која је мешанац коња и магарца, иначе је неплодна због закржљалих органа за размножавање.

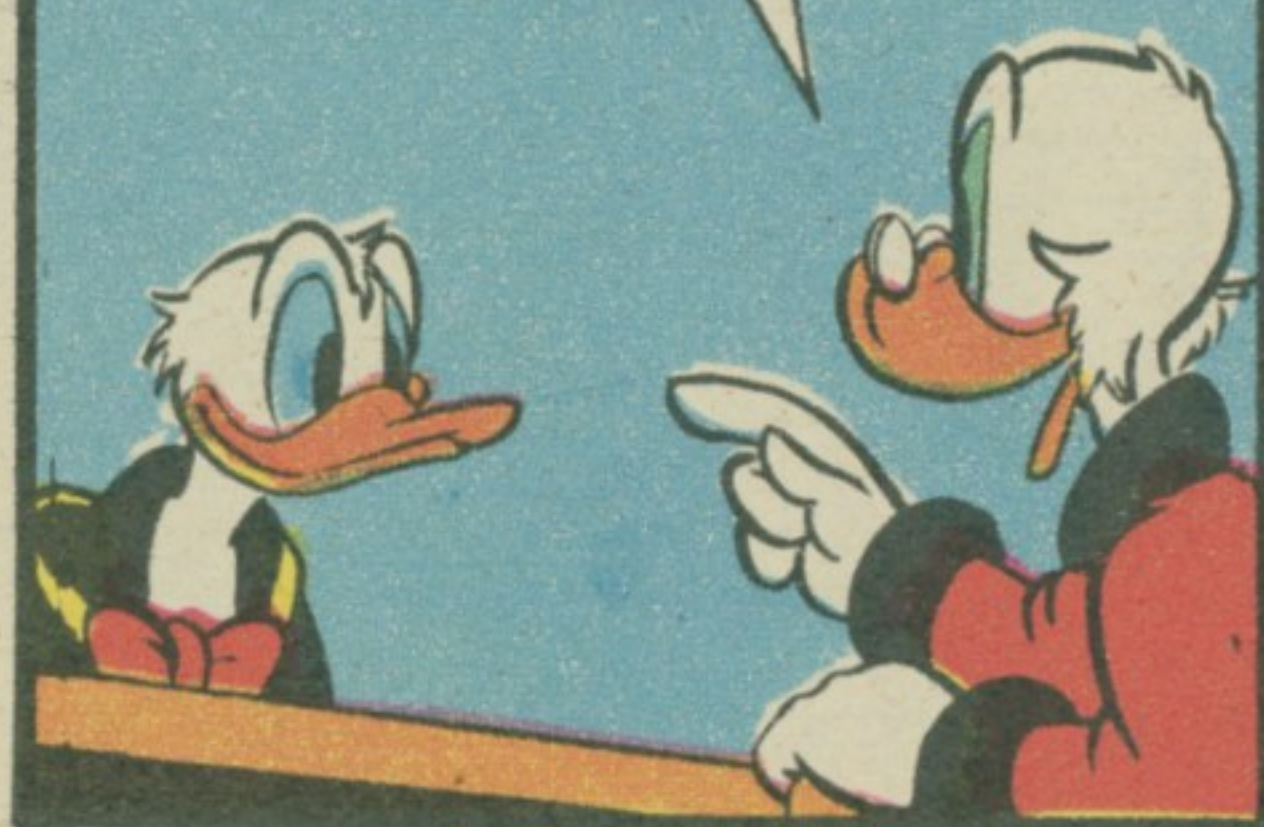
WALT
DISNEY

ПАПА ПАТАК

ХИТНО СУ МИ ПОТРЕБНИ НАЦРТИ ЗА МОЈ НОВИ ТРЕЗОР!

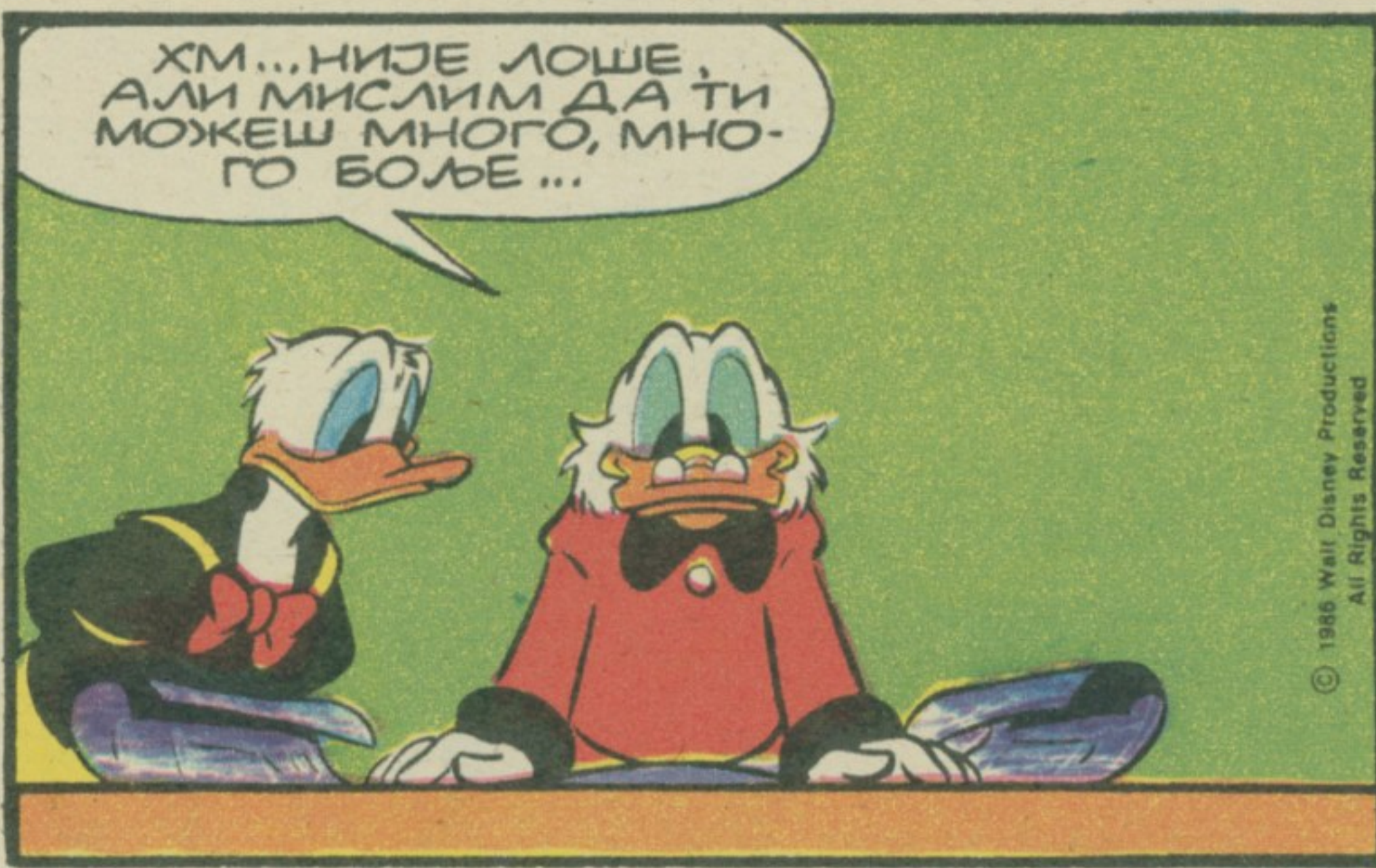
ЖЕЛИМ ДА ТО БУДЕ НЕШТО САСВИМ НОВО, ДОСАД НЕВИБЕНО...

ЕВО, СТРИЦЕ ... ПЛАНОВИ СУ ГОТОВИ!

ХМ...НИЈЕ ЛОШЕ, АЛИ МИСЛИМ ДА ТИ МОЖЕШ МНОГО, МНОГО БОЉЕ...

© 1986 Walt Disney Productions
All Rights Reserved

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ...

МИСЛИМ ДА САМ САД УСПЕО!

Distributed by King Features Syndicate

ДОБРО ЈЕ! АЛИ, ПОЗНАВАЈУКИ ТВОЈЕ СПОСОБНОСТИ, ОЧЕКИВАО САМ НЕШТО ЕПОХАЛНО!

НЕКОЛИКО НЕДЕЉА КАСНИЈЕ...

А ШТА САД КАЖЕШ? МИСЛИМ ДА САМ ПРЕВАЗИШ'О СЕБЕ...

БОГАМИ, ЈЕСИ... ИАКО СЕ НИСАМ НАДАО!

САМО, ОВО ЈЕ ИСУВИШЕ ДОБРО ЗА ЈЕДАН ОБИЧАН ТРЕЗОР!

2/16

ПУТ У СРЕДИШТЕ ЗЕМЉЕ

Прво се уредно умију, па обуку беле кошуље, па на седе главе ставе нове шешире и шубаре, па дуго, дуго ћуте, а затим свечано попију по чашу ракије, загледајући се мушки озбиљно, као људи пред којима је важна одлука и још значајнији посао. Све се обично догађа у пролећно преподне: недеља је, у пољу се не ради, стока је подмирена, сунце безбрижно сија. Али, у погледима и шкртим речима осећа се она нарочита сељачка недоумица: ускоро би требало да се најзад, заједнички, одлучи где ће домаћин да копа бунар.

Јер, бунар се гради (!) не за један људски век, већ и за синове, унуке, петомство. Бунар пред кућом је у неким нашим крајевима још знак добростојећег домаћинства, а ако је вода из њега чиста, здрава и студена, слатко гаси жељ и лако бели рубље – његов газда је поштованији од других. Такви бунари и куће прочују се надалеко, па људима није тешко да дуго ходе не би ли баш из њега воду захватили.

Догоди ли се, опет, да се у нечијој авлији бунар обруши и оплића, зарасте у коприву и кукуту, зидове му обложи тамна и непријатна маховина, ноћу се из њега огласе жабе, а вода заудар на бару – то је за цело село знак да је кућа посрнула, да су укућани несложни болесни или се расули по свету. Временом некада поштовани студенац постане отужно место где се баца оно што је сувише и што смета, од старог посућа до мртвих животиња.

Хемијски рат на сеоски начин

Одувек су се крај бунара окупљали људи разних доба: ту дотрче жедни дечаци зајанурени од игре, у бунар се шапну прве девојачке тајне, јер он нит' збори нит' ромори, ту сељанке изговоре једна другој своју тугу, муку и јад или размене клетве и погрде. Радници сељаци код бунара воде озбиљне тежачке разговоре, а старци ту у сутон ћуте и пуше, наслоњени савијеним леђима на пријатно прохладну бунарску ограду. Као да се немо опраштају од отишата и живота.

Код бунара су се рађале и гаснуле многе љубави, његовом водом свечано су купана новорођенчад, због воде из дубине земље знала је и крв да потече и села да се заваде. Догоди се да сморен и знојан сељак падне и напречац умре управо крај бунара, пресечен хладном водом у једном грлу. Зна село да су се комшинице посвађале док једна другој не иде на бунар. А ко жели да напакости комшији – баца му у бунар мртву кокошку, мачку или бунуку, што је доказ да хемијски рат није производ савремене технологије.

Ето, због свега тог су код сељака који жели да има СВОЈ бунар по прећутном договору на окупу најближе комшије и старији, виђенији људи из села чија реч се пажљиво слуша и поштује, јер је измерена на ваги искуства и мудрости. Жене им не прилазе, деца такође, отерани су и пас и мачка. Али, где је вода, где ископати бунар, покушавају сви да нађу одговор на питање које људе мучи од памтивека до данас.

Све ово, може да се види и чује у селу Смиљевац, општина Лопаре, задња пошта Челић, североисточна Босна.

Шта је близу – то је далеко

Свако село башка адет, кажу у овом крају. Црнотравци су чувени по томе како куће граде и готово до неба зидају витке фабричке димњаке, имотски и посушки клесари дарива-

ће племенитост и громади љутог гранита, Сарајлије одувек имају олимпијски роштиљ, севадх и акшамлуке. Пожаревац се дичи виленим аtima, Шабац песмом и рукометом, Охрид дрворесцима чија длета суву ораховину претачу у бисер-гране и руже расцветане, а овај Смиљевац, у ствари тачно четрдесет осам кућа расутих обронцима Мајевице планине, својим бунарџијама, необичним људима који од свих послова највише воле онај најтежи: да попут кртица буше Земљину кору и трагају за водом као у тамном вилајету.

Негде на половини асфалтног пута Тузла – Брчко, где Мајевица посустаје и разлива се у питомицу и благодет свакојаку, скреће се на излокан сеоски пут који води ка Смиљевцу. Истина, унедоглед ни смиља ни босиља, већ се брда и долине таласају под пшеницом белицом и растопљеним сребром овса.

Вијуга слепић пута ка невидљивом Смиљевцу.

– Удри ти, синко, само тако, право, до села ти је још зеру, ни сахат хоћа – упућује нас старица наслоњена на плот испред куће.

„Ударамо“ како баба каже: прати нас сунце и електрични вод, пројурити зец, лисица, јаребица, дивља патка, препелица, дивљи голуб и грлица и – понеки ауди, опел или пежо. Носе регистрације земаља у којима су произведени. Долазе Смиљевчани у походе свом селу, да се напију воде са родних бунара, да покажу гомили белосветских девиза родбини и пријатељима који су остали на и у својој земљи.

Ваља нам до Милана, односно Мише Мирковића, бунарџије који је са своје две руке

ћа чудна тежина. Вичемо „Аааааааааа...“ Глас пу-тује и одјекује веома дуго, а враћа се необично измењен и стран, као да долази из неког другог света. Лична карта тог чуда од бунара: дубина воде око 30, а укупна дубина тачно 70 метара! Наравно, ископао га је Мишо, а помагали су му Рикан и Јаков.

Кад пас на господара залаје

– Ех, да је он ту... – уздахне Драго. – Човек тешко може да верује колико Мишо воли бунаре. Вала, он може даноноћно и да их копа и да прича о њима.

(Сваки бунарџија увек с поштовањем говори о старијем, искуснијем и вештијем копачу. Јер, све то се стиче мучним радом и уз много – спреће).

– Знаш ли ти, болан, каква је то радост и за копача и домаћина кад доле, у оној мрчи под земљом, шикне и засија вода! – заискре очи четрдесет једногодишњег Рикана. – Богме, падне и јагњеће печење.

А недужно јагње често главом плати и почетак копања, више због сујеверја него доброг залагаја. Његовом крвљу накваси се земља где ће да се копа. Над том мрљом домаћин преломити погачу, а код куће старије жене шапућу враџбине. На месту за које се мисли да је испод њега вода некад се ставља дојенче, па ако се беба онереди – то је добро знамење да су на трагу води.

Сто села – сто обичаја, вели народ. Негде се на мосту будућег бунара ујутро стави струк цвећа које је у својој башти убрала девојка

КОПАЧИ ТА

мушке ископао досад око три стотине бунара широм Босне!

Луд, а паметан

Извири стидљиво бела кућа из шљивика, пред њом бунар ишаран великим цветовима и стиним витицама лозе, уз њега човек под нечим што само подсећа на шешир.

– Их, ко не би знао Мишу! – готово ускликну он кад га упитасмо за бунарџију. – Па он је луд за бунаревма и водом! Луд, кажем ти...

И једно око му се шеретски смеје и титра, к'о да вели: па и није баш луд тај Мишо, узме од једног бунара најмање петнаестак старих милиона, а друго мирује, засењено озбиљном бором зависти.

Нађосмо најзад и Мишину кућу. Около јагодњаци, воћњаци, пашњаци, јагањци. Све уредно, потаман и на свом месту, сем домаћина: отишао негде далеко, одмакао га нови бунар.

За утеху, ту су Мишин младић, рођени брат Рикан, односно Ристо, такође активан бунарџија, затим Драго Бабић, па Јаков Лакић, све сама „прва постава“.

Седи се, прича, умије и смеје у Јаковљевој авлији. Али, пре разговора о копању бунара и бунарџијама следимо упуту домаћина да прво вирнемо у његов тек довршен бунар. (Уз нову кућу копа се и нов бунар). То му дође нешто као „увод у дискусију“.

Нагињемо се преко бетонске ограде са знатнијом коју одмах замењује страхопоштовање: пред очима се указује метар широк и као стрела прав понор оивичен глатким бетоном. Доле дубоко, у тајанственој тами, светлуца – вода. Поглед се мутити, у потиљку се осе-

**ДА БИ ИСКОПАЛИ БУНАР И
ДОСПЕЛИ ДО ДРАГОЦЕНЕ ВОДЕ,
БУНАРЦИЈЕ У СМИЉЕВЦУ, НА
ОБРОНЦИМА МАЈЕВИЦЕ,
ПРИЗИВАЈУ У ПОМОЋ И НАУКУ И
ПРАЗНОВЕРЈЕ, АЛИ СЕ ИПАК
НАЈВИШЕ УЗДАЈУ У СВОЈЕ РУКЕ,
ТВРДУ ГЛАВУ И – СРЕЋУ**

удавача. Уколико кита не увене за дан и ноћ – ту ће се и копати. Или се годинама гледа које траве и дрвета расту у околини, јер и то може да покаже где се вода крије. Неки тврде да је она тамо где самоникло израсту ђурђевак и мајчина душица, хајдучка трава и росуља, горцвет и бели јасен – све биље племенито и по имену и по употреби у народу. Други, опет, верују да воду слуте чемерника и татула, подгуз и пелен, линцура и килавица – љутите и отровне траве које заобилазе чак и свиње. Помно се прате пас и мачка. Залаје ли пас недалеко од куће на господара или његово дете – вода је управо ту. А ако се црна мачка често умива на истом месту – ето „поузданог“ знака да је вода дубоко испод ње.

Мајстори копачи – Рикан
Мирковић и Драго Бабић

МНОГ ВИЛАЈЕТА

(Дошнје, копајући док осећају како им дамари у рукама готово прскају, а онај сићушни неба круг као ореол од олова мужно притиска теме, бунарије куну и проклињу и ракију и погачу, и мачку и дечије пелене, и псећи лавез и девојачко смиље и босиље!)

Вода тече узбрдо

Међутим, четрдесет петогодишњи Мишо све то ради озбиљније и „стручније“. Он дуго, замишљен и сам, скита двориштем и околином куће којој ће да копа бунар, загледа земљу и камење, узима их у руку, мирише, лизне језиком, принесе увету, грицка траве, загледа Сунчеву путању, легне на тле, послушаје... Затим мирно, али покретом који одаје сигурност и самопоуздање, побегне у земљу обичан штап. Еурека!

Иако око Смиљеваца и кроз њега језди неколико потока који набујају од обичног плуска, село је ко зна колико дуго било без праве, чисте воде. Прича се да се ту некад налазио добар извор на радост и добробит људи из три села. Али, врело пресуши, здрава вода постаде још драгоценија и то натера Смиљевчане да је траже сами, у земљи. И где чуда: изненадише се кад увидеше да је водена жила чешћа на брегу него у низини: некад узалуд копах испод брда и до 60 метара, а успеш ли се двадесетак корака, ето студен-воде већ на четири метра дубине!

Нико не за колико је бунарија из овог села настрадало трагајући за водом. Неки су заувек остали у обрушеној рупи, у хумци много дубљој него на сеоском гробљу, друге је угушио метан, трећи су обогачени од пада у понор. Спуштајући се ћутке у утробу земље, оп-

раштали су се само погледом од оног горњег, светлог света, у којем је драги живот и сви драги у њему.

Данас је сасвим другачије. Додуше, бунари се још копају ашовима, крамповима и лопатама, земља се још вади кофом окаченом на чекрт. („Дубина је много страшнија и опаснија од висине, она човека мами и вуче к'о магнет!“, напомињу бунарије.) И сада је то посао само за јаке и срчане, али се зато на дно спусти сијалица, а увек злокобни и подмукли метан, који нит' смрти нит' мирише, који брзо гуши и нагло надима плућа до прснућа, једноставно се избацује обичним кућним усисивачем!

На шта све копачи не наиђу на свом походу „у средиште Земље“! Кора родне нам планете отвара се пред њиховим зачуђеним очима као шарена књига прошлости: износе се на површину људске и животињске кости, зарђало старе оружје и алати, древни новчићи, угљени сани комади дрвета, фосилни остаци прадавних риба, шкољки и пужева, камење невиђено на светлу дана. А све се ради тако што се једноставно опкорачи и седне на облицу дрвета или обични крамп веза на средини дршке сајлом, а другари окрећу чекрт, вуку горе и питају: „Хоћеш ли да будеш добар или да те оставимо доле?“.

Ослушни шапат-понора

– Чистећи један стари бунар – прича тридесет четворогодишњи Драго – наишао сам на дубини од 26 метара на клуцко од петнаест црних змија. Ух, кад се сетим тог сиктања и страха! – и огромни прсти му сами грче и вежу у чвор.

Неупућени обично мисле да је у бунару, без

обзира да ли је сув или пун воде, вечни мук. Међутим, и земља и вода имају свој говор, немисти језик који бунарије морају да разумеју. Понекад се ти загонетни шумови рађају у глави уморног копача, али ако је вода близу чује се њен жубор, шиштање, шапат. Копа ли се након површинског слоја кроз шљунак, до воде обично није далеко и понекад се разговодно чује њен скривени ток. Али, ако се, на ма којој дубини, наиђе на црну, лепљиву земљу – копање се напушта. Некад вода шикне муњевице, растући за пар секунди и 5-6 метара, па копач мора да се спасава како зна и уме. А обрушавање земље и камења, некада највећа опасност за сваког бунарију?

Раније су се зидови бунара облагали камењом или циглом – дуг, тежак и опасан посао. Данас је то замењено свемоћни и сигурни бетон. Шта се ископа – одмах се бетонира помоћу нарочитог претенастог калупа. Наравно, ту су висак и „васер-вага“ да бунар не буде „пијан“, односно кривудав. Дневно се копа и бетонира око два метра висине, при чему бунарија мора да пази и на то да на време избегне могуће несвестицу. Рикан, Драго и Јаков кажу да су најбољи бунараи они који су дубоки 10-15, а њихова просечна дубина у овом крају је тридесетак метара. Па рачунамо: ако је само Мишо Мирковић ископао 300 бунара дубоких 30 метара, он је провртео рупу дубоку девет километара, што значи да је превалио једну петину око 45 милиметара дебеле Земљине коре!

Свака кућа смиљевачка има бунар-воду хладну, трактор, комбаји. Ту деца врло добро знају шта је H_2O . Оног чега Смиљевац нема су продавница, школа и – жеђ.

Иван Лончар

ИЗМЕЂУ
ДВЕ
КРИШКЕ
ХЛЕБА

Пастрами
између
ражаног
хлеба:
„гриз
у празно“
— немогућ!

**ВАШ УОБИЧАЈЕНИ
ОДГОВОР НА ЈЕДНО ОД
ОНИХ ПИТАЊА
„ШТА БИ ЗА ЈЕЛО?“ МОЖЕ
ДА БУДЕ: „САМО
СЕНДВИЧ“. СКУДА, САМО
НЕ У АМЕРИЦИ! ЈЕР, У
АМЕРИЦИ ОНО „САМО“ НЕ
ВАЖИ КАД ЈЕ РЕЧ О
СЕНДВИЧИМА**

Нигде у свету сендвиче не схватају тако озбиљно и не праве од њих такву кулинарску дисциплину као у САД. Лични укуси и рецепти бране се страствено: треба ли хлеб за сендвич од туњевине да буде бели или ражани? Да ли су мајонез, руска салата, бутер или сенф прави премаз за сендвич са шунком, ђуретином или ростбифом? Има ли у сендвичу од сецканог меса уопште места зеленој салати? На опредељење Калифорњана да хамбургере служе са мајонезом, гурмани с источне обале гледају као на неопростив грех, баш као што се правом Њујорчанину, који на улици једе вир-

шлу с киселим купусом, њуорлеанска кобасица са чилијем граничи тако рећи са гастрономским лудилом.

Заједно с конзервом

Дабоме, као и толико других ствари које се сматрају типично америчким, тако и сендвичи нису њихов изум. Популарни још у античком Риму, добили су данашње име тек средином 18. века у част Џона Монтегјуа, четвртог ерла од Сендвича. Страствени коцкар, Монтегју је једног дана ставио комад меса између две кришке хлеба како би, не мастећи прсте и не разбијајући коцкарску концентрацију ножем и виљушком, могао да једе док игра. Величајући Монтегјуов допринос Вуди Ален у својој књизи „Раздуживање“ пише: „Он (Монтегју) је ослободио човечанство врелог ручка. Толико му дугујемо.“

И друге земље имају „свој“ сендвич — Француска croque-monsieur (печени сендвич са сиром и

шунком). Данци са својим smørbrød који захтева ножеве и виљушке, Грци и народи Блиског истока пите са јагњетином — али само у Америци сендвич је „развио све своје потенцијале“.

Разлог је карактеристичан начин живота Американаца. Попут патика и фармерки, сендвичи су пријатни, прилагодљиви и практични. Могу се пунити најбољим белуга-кавијаром и шкотским димљеним лососом или свести на једноставне ђачке комбинације типа џем и бутер од кикирикија. Такође, сендвичи могу да варирају од залогачића са краставцима и воденим љутићем какви се служе на отменим чајанкама, до замашних копија Дегвуда — изум на бази „похарај-фрижидер“ — какве је патентирао Дегвуд Бамстед, муж певачице Блонди. У тежњи да, што је могуће више, обогати своје поноћне гозбе, он је, рецимо, између две кришке хлеба трпао и сардине — заједно с конзервом.

Најважнији сендвич је без сумње хамбургер, било да је реч о

танкој фашираној шницли коју су прославили гигантски продајни ланци или о дебљој верзији од сецканог меса каква се служи у чикашком грил-бару „Жир на храсту“. Најпознатији сендвичи за-у-одно-време свакако су они са сланином, зеленом салатом и парадајзом, туњевином или јајима, шунком и швајцарским сиром, топљеним сиром и сланином, као и раскошни такозвани клуб са две „палубе“. Пун се претежно сецканом пилетином, сланином, парадајзом и зеленом салатом. Мање онај прави, истински али тренутно модернији, у Њујорку је скуп и клуб-сендвич од 22 долара у ресторану „Аркадија“. Уместо пилетином пуни се комадима јастога — без обзира што гомила тоста, сланине, парадаја и зелене салате прилично потискује деликатан укус овог скупог љускара.

Подморнице и торпеда

Свој уобичајени облик и популарност сендвичи дугују и пакованом америчком хлебу, већ исече-

ВЕЛИКА ПЉАЧКА ФРИЖИДЕРА

**Муфурета
из Њу Орлеанса:
„херојски сендвич“
за две особе**

ном на кришке. Јер, подједнаке кришке допуштају педантне резултате којима се лако рукује и који се лако пакују. Такозвани „херојски сендвичи“ – заснивају се на традицији оброка из коферчића какве су грађевински радници италијанског порекла носили са собом на посао – изузетак су од правила да сендвич мора да буде џакум-пакум и вреднују се пре свега по свом богатству. Познати су као „подморнице“, „торпеда“, „дробилице“ и – на југу – „сиромашко“. Овај последњи добио је име по томе шта би сиромашно а гладно дете стрпало у сендвич.

Иначе, „сиромашко“ је претеча и њуорлеанске муфурете, округлог „херојског сендвича“ пуног италијанске шунке, саламе, мортаделе, сира, маслинки, бибера и салате од поврћа. Али, врхунски „херојски сендвич“ је готово два метра дуга „цепаница“ коју је прославила њујоршка кафетерија Mangano's Hero Boy. Намењен пре свега групним седељкама где се сече на индивидуалне комаде, „суперхерој“ тежи 11 килограма, може да прехрани „30 гладних мушкараца или 40 мушкараца и жена“ и кошта 85,95 долара. Продаје се у комплексу са даском за сечење и ножем.

Од на изглед ванвременске и ванрегионалне привлачности је и такозвани Рубен, запечена комбинација киселог купуса, саламуре и швајцарског сира која се служи у хлебној обланди од киселог теста. Ова издашна творевина приписује се Рубену Кеју, бакалину из Омахе који ју је, кажу, направио за групу покераша. По другој теорији, проналазач овог сендвича је Арнолд Рубен у чијем су се ресторану у Њујорку – суперсвратишту током четрдесетих и педесетих година – правили богати и садржајни сендвичи називани по славним личностима који су ту били редовни гости. Један пример: комбинација крем-сира, џема од сувог грожђа, говеђег језика и слатких краставчића на несамлеаном жити зове се – „Френк Синатра“.

Сендвичи немају вернијих присталица од деце. Иако родитељи сматрају да је тањир топлот јела хранљивији од хладног оброка, деца по школама и кафетеријама праве сендвиче буквално од свега (укључујући и шпaгете болоњез које трпају у земичке уместо хамбургера) како би могли брзо да једе и имали времена за игру.

Невоље с „пиштољем“

Није чудо што у тако пространој земљи какве су САД има много регионалних рецепата за сендвиче. Тако, Филаделфија „гура“ своју шницлу са сиром – парче говедине танко као флис-папир са прженим луком и топленим црвеним сиром. Роштиљ-сендвич у Северној Каролини подразумева земичку пуњену млевеном свињетином у сосу и исеченим слатким

купусом. Државе Мејн и Масачусетс, због обиља свеже хране из мора, славне су по својим рак-ролнама. Земичке или ролне пуне се комадима меса од рака мало зачињеног мајонезом, што је специјалитет пре свега ресторана „Рачја клешта“. На другим местима, опет, месо од јастога служи се врело, попрскано истопљеним бутером који га оплеменењује.

Најтипичнији њујоршки сендвичи заснивају се на источноевропско-јеврејским масним деликатесима као што су усољена говедина и пастроми. Четврт кила меса (или више) танко се насече и наслаже између две кришке ражаног хлеба (са кимом или сусамом). – Не уме свако да направи такав сендвич – каже Лио Стајнер који надгледа послове у Carnegie Delicatessen & Restaurant. – Треба наређати много танких одрезака подвијених ивица тако да се добија права структура а месо мора да буде подједнако распооређено да муштерија не гризе у празно. За то је потребна вежба. – Такође, не може свако толико да зине да би уопште загризао у једну од ових говеђих екстраваганција. И за то је потребна вежба: па

није чудо што многе муштерије непоједене половине сендвича пакују и носе кући.

Сендвичи су утицали и на речник особља у кафетеријама. Рецимо, пошто у кафанској буци пастроми може да зазвучи као салама, конобари куварима иза шубера пастроми-сендвич наручују као „пиштољ“. А „пиштољ с пуцњем“ значи да месо треба додати сецкани купус. Уколико муштерија жели сендвич са ражаним хлебом, конобар виче „виски доле“. „Пиштољ“, али „пресвучен“, знак је да се дода руска салата, међутим, свако затечен да пастроми једе са овим додатком ризикује да у њујоршкој деликатесној кафетерији навуче на себе гнев какав је, кажу, својевремено испољио покојни Зеро Мостел („Ствари које су се догодиле на путу за Форум“) када је чуо да се овакво светогрђе наручује. Велики комичар је, кажу, устао са свог места у препуном ресторану, уперео прстом у „уљеза“ и вриснуо „Напоље одавде!“ То само показује како Американци љубоморно бране нешто што сматрају готово искључиво својим.

И. Багинз

10 x 10 ИЛИ ПРОНАЂИТЕ ГРЕШКУ МЛАДИ ЛАЖОВИ

У свакој реченици погрешно је по једно слово

1. Приче о њиховим ратним подвизима дале су ми идеју за роман „Млади лажови“.
2. Кад је у римској опери певао Каварадосија, критичари су писали: „Ово је прави терор!“
3. На глави је имала жуту мараму од плаве свиле.
4. Код мушкараца се у очима може појавити Брена која им замућује вид.
5. Биће неопходно још мало досађивања да би се овај драмски текст прилагодио мерилима наше телевизије.
6. Што се тиче отплате зајма, предност имају клијенти с кратким роговима.
7. Румуни су у овом делу игре извели шест слободних удараца, али је наш голман све репом одбранио.
8. Гледајући га у дуелу са снажним Енглезима, тренер је изјавио: – Овај младић има све особине доброг путера.
9. Рођен је у шуми, где је завршио основну и средњу школу.
10. По речима наставника, ваш син је добио слабу оцену зато што није читав.

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

РЕШЕЊА: 1. лажови, 2. тенор, 3. пресе, 4. мрене, 5. допашивања, 6. по-новима, 7. редом, 8. шутера, 9. Руми, 10. читав.

ЈЕВТИНО

НИЈЕ УВЕК ПОВОЉНО

БОМБАРДЕРОВА

ЗЛА СУДБИНА

Направити авион врхунска је мајсторија, али и врашки скупо. Зато фирме које праве добре летелице згрћу силан новац и буквално празне касе купаца.

Али, дешавају се и промашаји. Као и свугде. Не лете „челичне птице“ баш онако како би требало. Међутим, мора се признати да оно што се дешава са америчким авионом „Tigershark“ (у преводу ајкула-тигар), заиста није уобичајено.

Дакле, калифорнијска фирма „Northrop“ решила је пре неколико година да направи савремени борбени авион. Уосталом, такви су на светском тржишту веома тражени.

И – скупили се конструктори. Цртали, цртали и нацртали. Рачунали... Испитивали материјале и аеродинамичност. То је потрајало.

Кад су менаџери на крају свели рачуне, дошли су до сазнања да је у овај супермодерни ловац уложено преко 800 милиона долара. Но, тај посао обично толико и кошта.

Авион је опремљен најсавременијом електроником. Маневарске способности су му изванредне. Одличан авион, дилеме готово да није ни било. „Нортроповци“ су задовољно трљали руке. Хајде на тржиште, да се дочепају профита.

Цена је доста повољна, 15 милиона долара.

Али...

Да, то је оно „али“. Већ три године за F-20 „Tigershark“ трају пробни летови. На разним аеродромима у свету слеће и полеће. Гледају га генерали. Климају главом.

Наиме, стручњаци се слажу:

– Овај авион спада у сам врх светских достигнућа у овој области.

Но, ево јада изненада. „Тигерсхарка“ нико неће да купи! Узалуд по кантинама америчке авиације ова летелица добија само похвале. Званично, за њега нико не даје ни паре.

Последња шанса „Нортропових“ менаџера је да га купи такозвани „агресорски ешалон“. То су специјалне ваздушно-поморске јединице које „играју“ непријатеља на великим маневрима.

Опет, за ову улогу F-20 „Tigershark“ добио је од стручњака најбоље препоруке. И – ваљда сад за авион долазе бољи дани.

У чему је невоља? Зашто Американци избегавају добар и јефтин авион? Једноставно, за војне буџете траже се све веће и веће суме. И – стално се одобравају. Јефтино оружје богатој армији не треба. Буџети за бесмислено увећавање арсенала оружја којим се, иначе, човечанство већ десетак пута може уништити „на мртво“ – морају бити све већи. Засад, другог пута нема.

С. Рељић

БИОСКОП
БАЈФОРД
ПРИКАЗУЈЕ...

**ЧУВЕНА ГЛУМИЦА МАРЛЕНА
ДИТРИХ ЗАМАЛО ДА БУДЕ
ЗАДАВЉЕНА НА СЦЕНИ.
ЊЕН СТРАСНИ ПАРТНЕР
ЕМИЛ ЈАНИНГС ЈЕДВА ЈЕ
ИЗБЕГАО СУД**

Марлена Дитрих, звезда која је играла и блистала у филмовима „Плави анђео“ и „Мароко“, рођена је, према неким биографима 1901, а према личним изјавама 1904. Своју уметничку каријеру, почела је као виолинисткиња. Студирала је на Конзерваторијуму у Вајмару. Док је за свој први јавни наступ увежбавала једну Бахову сонату, Марлени се догодила незгода. Истегла је лигамент на трећем прсту леве руке и морали су да јој ставе руку у гипс. Кад је гипс скинут, мишићи су били видно ослабљени, па је доктор упозорио на могућност да има невоља за време концерта. Марлена је толико била огорчена овом изјавом да је доживотно омрзла Баха, одрекла се виолине и окренула „даскама које живот значе“.

После неколико епизодних улога у позоришту и у неким филмовима, добила је велику шансу. Филмски редитељ Јозеф фон Штернберг понудио јој је главну улогу у „Плавом анђелу“. Филм говори о професору који се заљуб-

љује у кабаретску певачицу. Ово је била њена прва главна улога, али врло лако могла је да буде и последња! У једној сцени, професор (игра га Емил Јанингс) понижен од Лола-Поле (М. Дитрих) насрће на њу, хвата је за врат и покушава да је удави. Јанингс се тако уживео у ову улогу да је за малом то и учинио, одистински. На

КО БИ РЕК'О?!

Птица која има најдуже перје јесте мужјак дугорепа кокоши (из Јокохаме, Јапан), чији лучни реп достиже и до шест метара у дужину. Птица која има највише перја је лабуд (Cygnus columbianus) са својих 25 пера, од којих се 20.177 налази на врату и глави!

Ево још неколико података о броју пера којима се диче наши пернати пријатељи:

ГЊУРАЦ (Podilymbus podiceps) 15.016

ГРОГОВОАЦ (Anas crecca) 11.450

КОКОШКА (Gallus gallus) 9.325

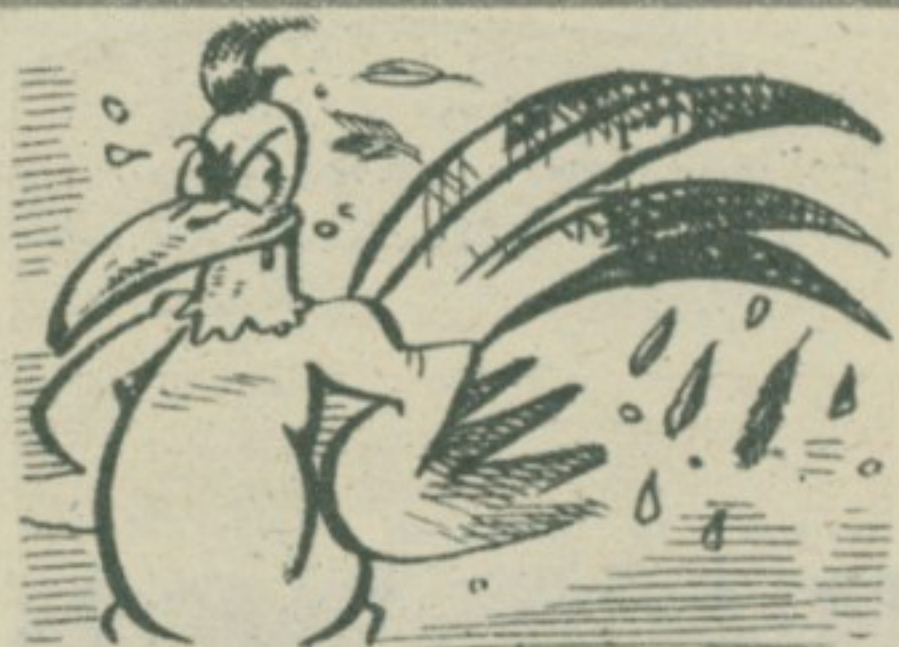
ОРАО (Haliaeetus leucocephalus) 7.182

ДИВЉИ ГОЛУБ (Streptopelia senegalensis) 4.207

ВРАБАЦ (Passer domesticus) 3.500

КОЛИБРИ (Archilochus colubris) 940

Најмањи колибри је дугачак 6

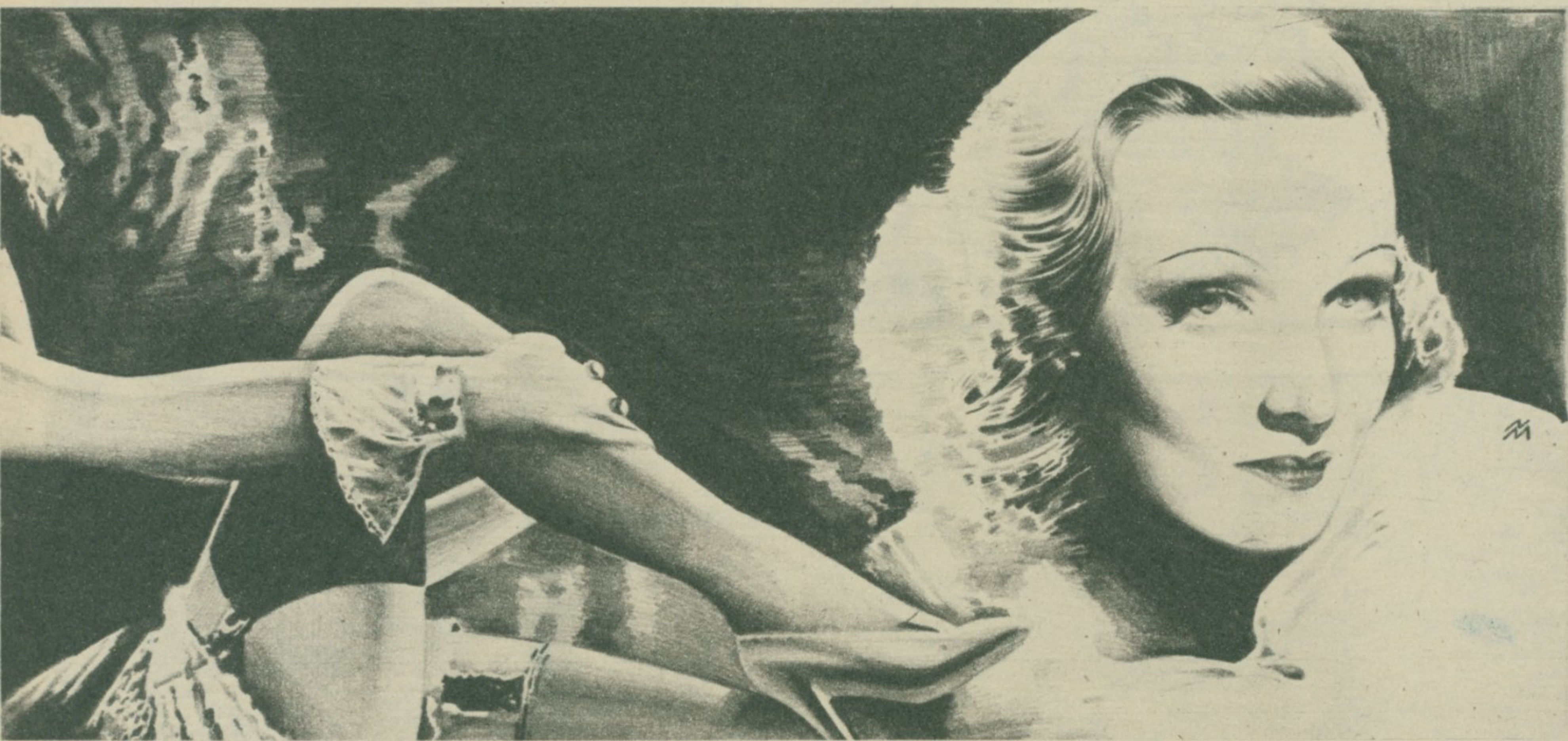

см и тежи само 2 gr. Наравно, колибри су ти који имају најкраће перје. Перје на њиховим капцима је дуго 0,4 mm!

ЈЕСТЕ ЛИ ЗА ЧАШУ СОКА ОД ГЛИСТА

Познато је да су кишне глисте права посланица за аустралијске староседеоце Аборицине. Али, нисмо сигурни да би неко од нас зажелио „10 глиста на луку“, иако не оспоравамо тврдњу да су изузетно богате протеинима. Кад се зна да један хектар земље

ЖИВОТОПИС ПЛАВОГ АНЂЕЛА

срећу, редитељ је то приметио, јурнуо на „сцену“ и снажно одбацио Јанингса и прихватио Марлену која је беспомоћно крљала. Редитељев помоћник је Јанингсу, да би га уразумио, опалио шамар, после чега је овај изјурio ридајући. Марлену су пренели у гардеробу и помогли јој да се прибере. Дуго после овог догађаја носила је

модрице на врату. Јанингс се једва извукао да на суду не одговара за покушај убиства!

Према неким критичарима, Марлена Дитрих је своју најбољу улогу остварила у филму „Мароко“ у коме јој је партнер био Гари Купер. И овај филм је режирао Фон Штернберг, који је био нешто као њен „лични“ редитељ, из ње је

знао да извуче оно најбоље. Када су је на конференцији за штампу запитали како је успела да лицу да тако изванредно упечатљив израз у тренутку кад је решила да прати Гарија Купера кроз пустињу, одговорила је:

– Радила сам оно што ми је редитељ рекао – бројала сам уназад од 25.

Данас, већ у дубокој старости, живи повучено, у Паризу. Када умре, биће сахрањена у француском сеоцету које је за ту сврху, за њу одабрао генерал Де Гол. А зашто баш у њему, овако је објаснила: „Ово место има првокласан ресторан. Туристи ће прво ту да уживају у јелу, а потом могу да по сете и мене...”

садржи око две и по тоне глиста, нема места бризи да ће човечанство скончати од глади!

Лекари у Кини у кишним глистама виде и изванредан лек. „Глистина водица“ је концентрисани сок добијен од глиста који се прописује пацијентима који пате од високог притиска, астме, грознице, бубрега, хемороида и чира – и то са завидним успехом!

Према кинеском хемичару Ји Хелију, кишне глисте могу бити и „хранљив напитек који се меша са алкохолним пићима, соковима, а може се стављати и у колаче. Такође, благотворно делује и на кожу, као козметичко средство!”

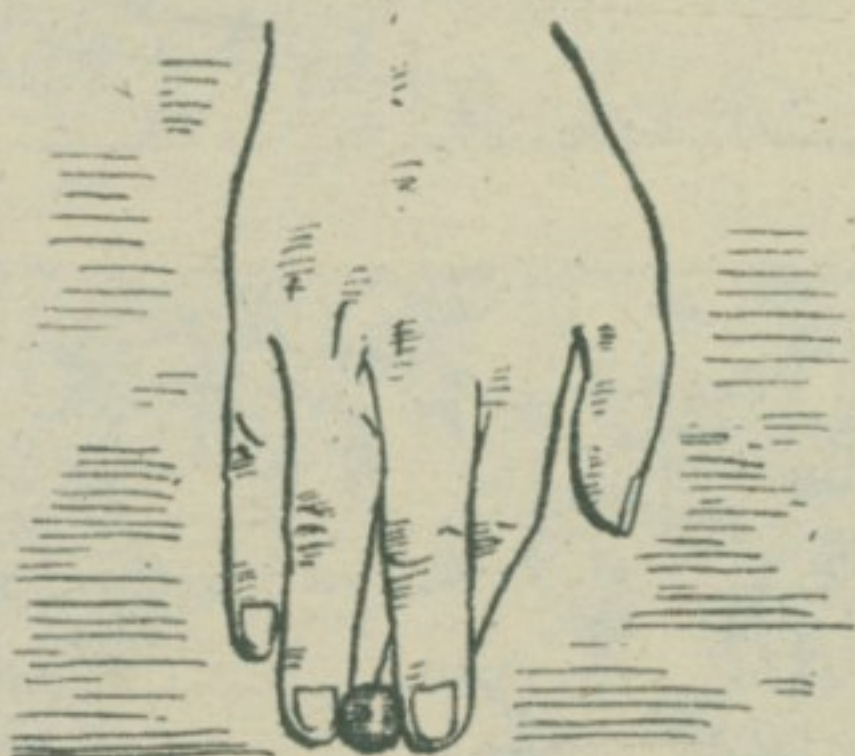
Иначе, у Кини је сок од глисте толико популаран да је рођено ново занимање – одгајивачи глиста!

АРИСТОТЕЛОВ ПРИВИД

Прекрстите први и други прст једне руке. А сада овим прстима

дотакните кликер, као што показује наш цртеж.

Бићете изненађени, кад уместо једног будете осетили два кликера. Ово је нарочито упечатљиво ако затворите очи и не знате колико стварно кликера има.

Ако вам ово не успе, не осуђујте нас, него грчког филозофа Аристотела који је овај феномен забележио пре две хиљаде година и који се по њему зове „Аристотелов привид“ („Аристотелова илузија”).

КОЛИКО СТЕ ДОСЕТЉИВИ

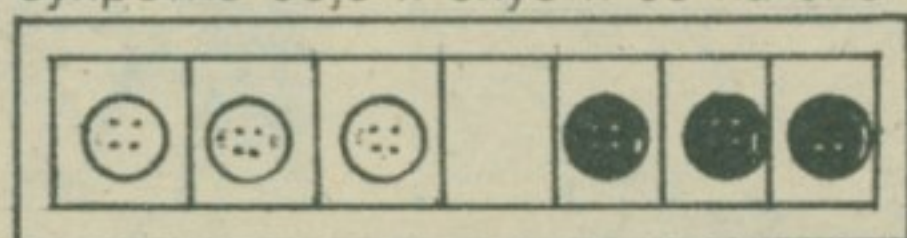
Не лупајте више главу! На питање: како човек успева да за доручак једе јаја ако не држи кокошке, не проси, не купује, не позајмљује и не краде јаја – одговор гласи: Он држи патке! Тј. држи се Ршумових стихова:

Гајите патке
Заиста су слатке!

А сада на парчету папира нацртајте седам квадрата у једном реду, као што је на нашем цртежу:

Три црна дугмета ставите на три квадрата здесна налево, а три бела слева надесно.

Бела дугмад могу да се крећу само слева надесно за по један квадрат, а црна само здесна налево, опет за по један квадрат. Свако дугме може да прескочи дугме супротне боје и спусти се на следећи квадрат.

бодни квадрат. Који је најмањи број потеза потребан да би дугмад изменила своја места, тј. да бела заузму почетну позицију црних, а црна белих?

УПОЗНАЈТЕ СВОЈЕ ТЕЛО

Нокти на рукама расту брже кад је време топло, него кад је хладно. Нокат на средњем прсту, такође је запажено, расте много брже него нокти на осталим прстима. Престаните да гризете нокте и проверите ово!

Мила и Тимоти Бајфорд

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

Живите у Марсу, Пенсилванија, а радите у фабрици сира на Месецу. Сваког понедељка ујутро хеликоптером се пребацујете до Питсбурга, где се укрцавате на свемирски брод типа шатл који ради на јонски погон. Он вас одвози на Месец, да би вас у петак вратио кући, на Земљу.

Осим у дане, важних празника, као што су Нова година и Асимовљев рођендан, шатл полази из Питсбурга сваког парног сата (12, 2, 4, 6...), дању и ноћу. Сваког парног сата крене и по један шатл с Месеца ка Земљи. Бродови стално одржавају исто растојање, а брзине су им тако подешене да на одређиште стижу у непарне сате (1, 3, 5, 7...).

Видимо седам бродова који напуштају Земљу и исто толико бродова који стижу на Земљу. Једнога дана, док путујете ка Месецу, изненада угледате црвену светлост која пролеће преко црног неба попут метеора – то је светлост брода који иде у супротном смеру, ка Земљи.

„Бројала сам бродове који нам долазе у сусрет“, каже млада дама у суседном седишту до прозора. „Ово је седми брод који смо срели откако смо узлетели“.

У ком се шатлу (од А до G) ви налазите?

*

Први одговор

Ви путујете шатлом D. Ако не верујете, можете се уверити померањем жетончића који ће вам представљати бродове.

Следећи задатак је сличан, премда нешто тежи.

У подне се велика и мала казаљка на вашем часовнику поклапају. Да ли знате када ће се следећи пут поклопити – тражи се прецизан одговор изражен у делићима секунде.

*

Други одговор

Велика казаљка се креће дванаест пута брже од мале. Током дванаест сати оне се сретну једанаест пута. Дакле, између два било која узастопна сусре-

та проћи ће 12/11 сати или 65 и 5/11 минута, а то је исто што и 65 минута, 27 и 3/11 секунде. Одговор на постављено питање гласи: после 12 сати казаљке ће се први пут срести у 1 сат и 5 минута, 27 и 3/11 секунде.

Вратимо се шатлу. Сваки брод путује сталном брзином од 20.000 миља на сат. Једнога дана догодила се несрећа: у тренутку када су се бродови који су ишли један другом у сусрет нашли на растојању од 83.000 миља, радари су отказали. Бродови су грешком доспели на исту путању. Колико је било растојање међу њима 15 минута пре судара?

*

Трећи одговор

Није нам потребно да знамо колико су бродови били удаљени један од другог у тренутку квара на радару. Тај податак је наведен само зато да би вам одвратио пажњу од крајње једноставног решења.

Два брода крећу се један према другом брзином која је једнака збиру њихових појединачних брзина, дакле 40.000 миља на сат. Вратите се уназад, у време пре судара. Сат пре судара бродови су били удаљени 40.000 миља, а 15 минута пре судара растојање је износило 1/4 тога броја, дакле 10.000 миља.

*

После свега

На табели је приказано тачно време свих сусрета велике и мале казаљке током периода од 12 сати:

12:00:00	
1:05:27 и	3/11
2:10:54 и	6/11
3:16:21 и	9/11
4:21:49 и	1/11
5:27:16 и	4/11
6:32:43 и	7/11
7:38:10 и	10/11
8:43:38 и	2/11
9:49:05 и	5/11
10:54:32 и	8/11

Многи часовници имају и секундару. Колико ће се пута у току 12 сати поклопити све три казаљке? Одговор ће сигурно многе изненадити: то ће се догодити само у 12 часова!

С. М.

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

ВОЗИМО

ПОЗИВ
НА
МОЗГАЊЕ

СЕ

ШАТЛОМ

АНДЕРСЕНОВА БАЈКА НАШИХ ДАНА

ПРИЧА С ТРИНАЕСТЕ СЕРПЕНТИНЕ

Групи
портрет
Кашћелана
важних
за ову
причу:
Душан,
син му
Боро
и супруга
Ћетна
испред
једне
од
пет кућа
у
Витошави

**СУСРЕТ ЈЕ БИО
НЕОЧЕКИВАН. У
ГЛАДНУ И БОСУ
ФАМИЛИЈУ
КАШЋЕЛАН
СТИГАО ЈЕ БЕЛИ
ВИТЕЗ НА ЦРНОМ
МОТОЦИКЛУ; НЕ
ТАКО ДАВНО ДА БИ
СЕ ЗАБОРАВИЛО**

Живео човек са женом и деветоро деце. Убога ситориња били. Он, Душан Кашћелан, путар на которским серпентинама што од центра Боке которске воде према Његушима и Цетињу. Задужен да одржава тридесетак километара макадама. Оно кад точкови ретких возила издубе коловоз или кад бујице однесу песак. Она, жена му Ћетна, брига о деветоро нејачи и неколико коза.

Живели на тринаестој од 25 которских серпентина. У кући која је до рата била жандармеријска станица остао само леп поглед на Боку которску. На вратима и прозорима чаршави, а овде с Ловћена често стигне горски ветар. У једној просторији ноћи стока, у другој људи. Слика, не ретка у Југославији педесетих година. Ал' биће боље. Мора бити.

И онда је у сутон почетком августа 1954. стигао бели витез на црном

мотоциклу. Зауставио се на кривини пред кућом и дуго, очигледно задивљен, догледом посматрао залазак сунца над Боком. Ни прашину са себе није стигао да отресе. Са стране, стала декурлија и посматрају. Мало човека, више мотоцикл. Стоје и ћуте. Није било препоруљиво приближити се странцу, тада. То су и деца знала.

Имате лепе сандале

Душан Кашћелан, такође са стране, посматрао је придошлицу. Испитивачки. Јер, ко зна, времена су таква, ко се све и с каквим намерама креће нашим друмовима. Уз то, Душан је и потпредседник Мјесног одбора Грбаљ. Будност на првом месту, директива.

Непознати је, коначно, отресао прашину с одеће, погледао према пла-

нини и, Душан је то добро видео, стресао се. Ускоро ће мрак, а непознатом се, вероватно, не иде по гмнини у непознато. Пришао је, постројеној фамилији Кашћелан.

Душан и непознати некако су се споразумели на лошем италијанском. Уз помоћ руку, оловке и хартије. Борје Андерсон, Швећанин, кренуо у обилазак нашег приморја. Хоће и на Цетиње, ал' мрак само што није пао. Може ли да преноћи испред куће, у шатору? Сигурније је. Душан Кашћелан чешка се по глави. Где човека да пусти да му спава испред куће? Брука. А да га позове у кућу, још већа. Шта ће тај Андерсон да помисли о људима и земљи коју први пут походи.

Недоумицу подстиче и Ћетна. Како да странца уведе у кућу кад још није стигла да очисти просторију од козјих брабоњака?! Немој, Душане, образ да каљаш! Шта ће тај да прича по белом свету о

нама?! Деца се збила око мајке и даље неверљиво посматрају непознатог. А он се доброћудно смешка.

Човек ће у кућу и тога, на крају је одлучио Душан, глава фамилије. Кад можемо и ми, цео живот, истрпеће и он једну ноћ. Дуго се нећкао Андерсон. Не жели да им ремети мир, може и напољу. Толико пута је већ. Ал' путар је неки тврдоглав човек. Ил' у кућу ил' не, иде с мишним богом.

Бог је тог предвечерја за уваженог Борју Андерсона изгледа био прилично далеко. Прихватио је предлог Душана Кашћелана: спаваће на његовом и Ћетнином брачном кревету. На запрепашћење присутних, пажљиво је скинуо чаршаве и на кревет ставио врећу за спавање. Да не прља, објаснио је Душану. Ти странци су стварно неки чудан свет.

До дубоко у ноћ Душан и Борје разговарали су, уз помоћ хартије и оловке. Кошуља кошта толико, хлеб толико, обућа је углавном ручни рад. Ал' биће боље. Мора бити. Цело време Швећанин из Стокхолма није скидао доброћудан осмех. Смешкао се и Душан, гостољубље је

овде, и тада, важна ствар.

Сутрадан је Андерсон, не још онај из бајке, морао даље. Ћетна му спремила сира и хлеба, да му се уз пут нађу. Набутили се Кашћелани кад је Андерсон дохватио новчаник. Само га Ћетна, стидљиво, питала је да може да јој поклони те лепе сандале. Како, то му је једина обућа. Ал' ево новца, може да их купи. Ћетна одмахује главом, сличних у Југославији нема.

Поново се споразумевају хартијом и оловком. Постаће он, Борје Андерсон, пакет из Стокхолма. И сандале, разуме се. Нацртао је малу скицу путовања пакета, неку врсту будућег заштитног знака сваког пакета.

Куме, помагај!

Заборавио путар, путника је много, на обећање неког Андерсона. Кад, после три месеца, стиже писмо. У њему скица, знак да следи пакет. Чак до Дубровника је Душан Кашћелан табанао по поштыку из Шведске, тешку, рекли су на пошти. 20 килограма. Из белог папире излетеде девет најлон-кошуља, чоколада, сухомеснати производи, обућа. И сандале за Ћетну. Исте онакве какве је Андерсон носио кад је ноћио на тринаестој серпентини. Само, ове нове.

Душан је захвалницу отпослао писмом на енглеском. Написао му један пријатељ из Котора.

И тако су текли земаљски дани Кашћелана, од пакета до пакета. И од подозрења до сумње. Звали Душана у месни комитет и питали од кога он то и због чега добија пакете из Шведске. А је л' тај господин Андерсон тражи неку противуслугу, неки податак? Чудно је то, ал' ти, друже Кашћелану, за сваки случај буди опрезан. Будност на првом месту.

Најстарија кћи Љубица, кад је дошло време, после пет година, оде у Београд, да ради и учи. И она настави преписку с Андерсоном. Човек је позове у госте, плати јој карту, она буде неко време код њега. После је запусти. А писма, и пакети, и даље лете Европом.

Једном се, то тек данас прича Душан Кашћелан, послужило и малом, оловном, преваром. Јавио он Андерсону да му се родио син коме је, по њему, дао име Боро, па би, ето, Кашћелани хтели да имају већу фотографију свог добродетелца из Шведске. И кума.

Знам – титра осмех испод брка некадашњег путара – да већу фотографију мора да пошаље у већем пакету. А ми огладнели и обесили. И стигне пакет, са свим и свачим. И фотографија, разуме се. А упису Андерсон пише да се сећа Боре док је још био на тринаестој серпентини... Лишца једна, нисам га преварио.

Тек, у време кад посла није било, кад сиротиња још увек није напуштала кућу Кашћелана, у Шведску крену и синови Ратомир и Благо, те кћи Марица. Дobar посао уграбе, помогла им гаранција аеродромског службеника из Стокхолма Борје Андерсона. И његових пријатеља. У посету деци, и Андерсону, били и Душан и Ђетна Кашћелан.

За ових летњих дана бројну фамилију Кашћелан могуће је наћи у селу Витоглави поред Рисна. Запосели пет прелепих кућа. И плажу себи уредили. Није далеко, ал' колима с ер-кондишном је пријатније до ње. Душан Кашћелан прича и увек, кад год помене Борју Андерсона, нехотице устане. А Борја Андерсон данас ретко устаје. У дубокој старости штићеник је дома старца у Стокхолму. Кад год уграбе прилику, Кашћелани га посете. С пакетима испод руку.

Препричао
Петар Милатовић

ДА ЛИ ЈЕ НАУКА НЕМОЋНА ПРЕД ТЕРОРИСТИМА?

Када би се спровела нека свеобухватна анкета међу становницима западног дела света, вероватно би се показало да људи данас више страхују од терориста него од атомског рата, јер свако се ипак нада да до овог последњег неће доћи, а терористи се могу појавити увек и свуда. Ни возови ни авиони, као ни ресторани, робне куће и улица нису сигурни. Чак и полицијски експерти признају да терористу који је чврсто решио да успе у својој злочиначкој намери ништа не може да спречи и зато се догађа да и поред најоштрије контроле на аеродромима авиони ипак падају због подметнутог експлозива.

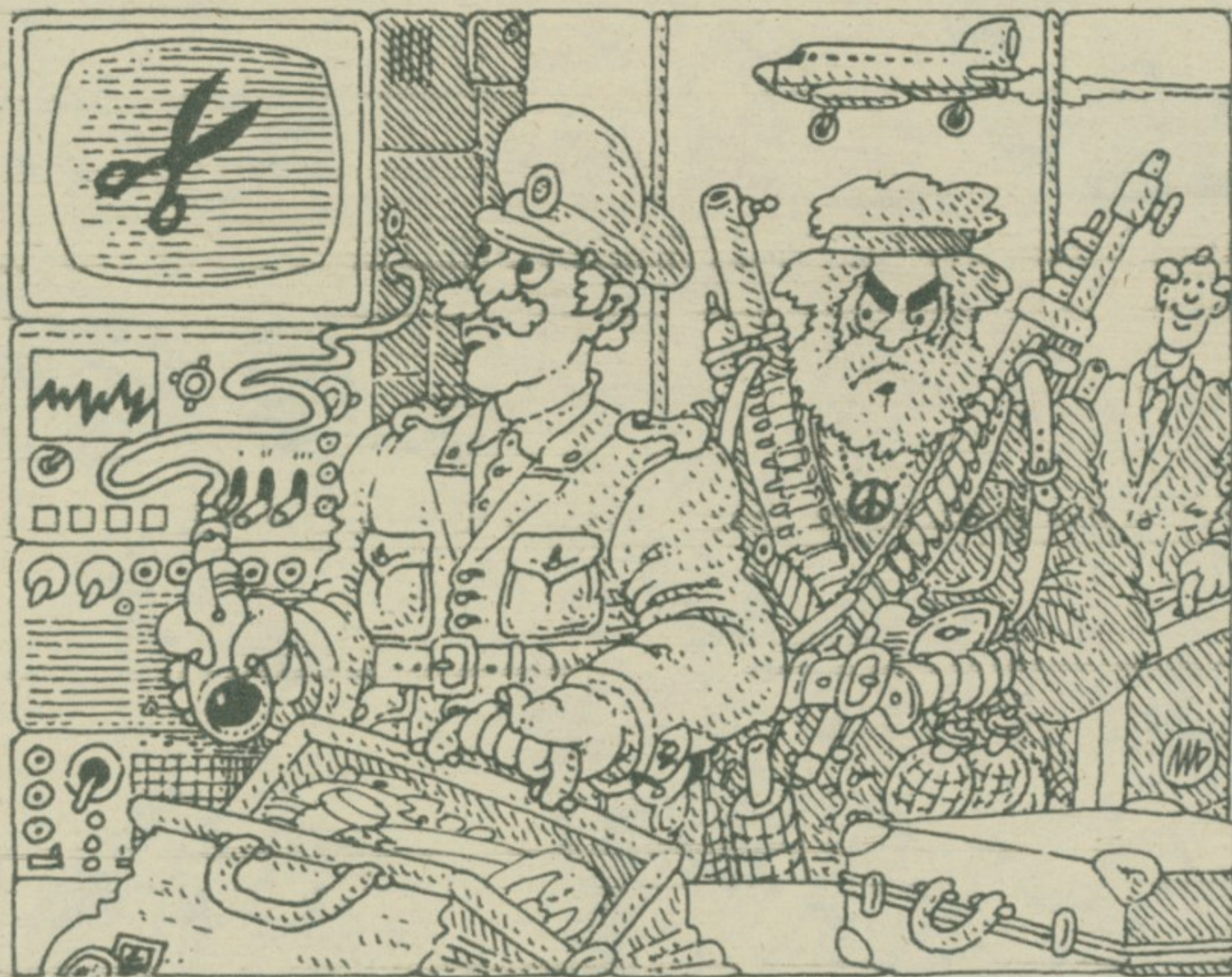
Сама наука постарала се да пронађе таква средства која варају у најсавршеније детекторе. То су пластични експлозиви и оружје. Рендгенска контрола која данас постоји на готово свим аеродромима немоћна је пред њима: x-зраци откривају само металне предмете. Стога су поједине фирме на Западу усмериле све своје напоре да развију технологију која би поуздано откривала и ову врсту смртоносних товара.

Ево колико се у томе до сада успело.

Напрстак цина у језеру Супериор

Нису рендгенски детектори непоуздани само зато што не реагују на пластичне „ватрене играчке“, већ и стога што се одавно показало да откривају сваки комадић метала у пртљагу или на путнику, чак и тако безазлен као што је метални фен за косу или ланчић око врата. А то су предмети какве има свако, дакле, требало би проверавати огроман број путника. На великим аеродромима где авиони слећу и полећу сваки час немогуће је тако поступати и опет живети стотина путника зависе од будности стражара или среће и случаја.

Сада америчка фирма „AS&E“ из Кембриџа у Масачусетсу најављује такво рендгенско средство које „гледа“ кроз пртљаг и открива баш све што је спаковано у коферу или торби! То је једна врста скенера. Њиме се рукује тако што се „читачем“ који личи на дебље пенкало пређе преко сумњиве торбе, а затим се на екрану компјутера за који је средство прикључено посматра стварање црно-беле слике. Види се све што је спаковано, од веша и хране,

ЕЛЕКТРОНСКО ЊУШКАЛО ПРОТИВ БОМБИ

КАКО ОТКРИТИ
САКРИВЕНО ОРУЖЈЕ,
ПЛАСТИЧНИ
ЕКСПЛОЗИВ ИЛИ
ПАК ДРОГУ, ПРОБЛЕМ
ЈЕ КОЈИ
ПОКУШАВАЈУ ДА
РЕШЕ ВРХУНСКИ
ИСТРАЖИВАЧИ
ПОМОЋУ ВРХУНСКЕ
ТЕХНОЛОГИЈЕ

● ● ●

до дроге и оружја, било да је метално или пластично.

Поједине ваздухопловне компаније (Финске и Шри Ланке прве) већ су купиле ове скенере чија је цена огромна: 80 хиљада долара.

Ипак, мада су ови скенери стварно веома поуздани, опет је све у рукама „људског фактора“: контролору може понешто и да промакне у тренутку умора.

Средство које је мање подложно људској погрешки је детектор за откривање експлозива. Његов рад се заснива на откривању азотних испарења која испуштају готово сви, чак и пластични експлозиви. Мана ових

„електронских њушкала“ све до сада била је у томе што су гломазни и неспретни за руковање. Ипак, доскочило се и томе. Канадски „Национални истраживачки савет“ – једна врхунска научна установа – избацио је на тржиште мањи и много подеснији уређај, тежак је око 64 килограма, а и далеко осетљивији. Он открива етилен, глокол и динамит – састојке већине експлозива – чак и ако су у толико минималним сразмерама као што је трилионити део неке количине. Или сликовитс, како веле научници који су конструисали ово средство.

– То је исто као открити напрстак цина у Језеру Супериор!

Вештачки нос

Међу најновијим средствима једно привлачи пажњу. То је детектор фирме „Вестингхаус“ из Калифорније који се монтира изнад покретне траке којом на аеродромима путује пртљаг. Детектор одозго бомбардује пртљаг неутронима, а ови у додиру с материјалом који се налази у пртљагу реагују тако што се ослобађа гама-зрачење. Ако сада то зрачење наиђе на експлозив, емитује се одређени сигнал. Велики недостатак овог, иначе поузданог, от-

кривача је што се не може примењивати и на путнике јер је гама-зрачење штетно.

Све, све, али људски нос! Ниједно техничко средство није толико добро као он за откривање дроге и бомби, сматрају научници Урлих Крул и Мајкл Томпсон са Универзитета у Торонту. Зато годинама раде на веома осетљивом електронском средству, биосинзору, које би подржавало управо наведени људски орган. Његова незамисливо танана мембрана опремљена је хемијским рецепторима – то су „чула“ – који се везују за молекуле гасова. Када наиђе на молекуле сумњивих материја, биосензор који је везан за компјутер, упућује аларм. Ово средство биће толико мало да ће наликовати обичној хемијској оловци. Моћи ће да „омирише“ све, чак и дрогу у људској крви!

Која је, онда, биосинтеза?

Једино та што он још не постоји, сем на експерименталном столу. Његови творци сматрају да ће моћи да се производи тек за неколико година. Дотле преостаје да се терористи хватају као и до сада, мање или више незграпним, мање или више поузданим техникама.

М. Крстуловић

Републиканска армија (лево)

1. Амблем републиканске армије 2. Застава батаљона „Димитров“ 3. Значка војника Републике 4. Застава „Линколн“ батаљона XV интернационалне бригаде 5. Застава Пете регименте 6. Застава 124. мешовите бригаде 7. Совјетски авиони I-16 звани „Рата“ (пацов) 8. Старији подофицир пешадије 9. Генерал Мијаха 10. Капетан Баскијске армије са заставом 11. Совјетски тенк

T-26 12. Митраљез „Максим“ 13. „Неће проћи“, позив на одбрану Мадрида 14. Анархиста 15. Француски шлем M-1936 16. Припадник јуришних одреда 17. Милиционарка 18. Пиштољ „Астра M-902“ 19. Чинови каплара, поднаредника, старијег подофицира 20. потпоручника, поручника, капетана 21. Мајор, потпуковник (командант бригаде) 22. Генерал армије 23. Комесари: чете, батаљона и бригаде

50 ГОДИНА
РАТА У
(1936—

ГРАЂАНСКОГ ШПАНИЈИ -1939)

Франкистичка армија (десно)

1. Немачки авион ЈУ 87 познатији као „штука“ 2. Чинови немачке легије „Кондор“, подофицир, поручник и мајор 3. Немачка значка за рањенике 4. Застава мароканских трупа из Сеуте 5. Амблем регуларне мароканске пешадије 6. Амблем шпанске Фаланге 7. Застава 22. пешадијске регименте „Сан Марцијал 22“ 8. Италијански авион S-81 „Савоја Маркети“ 9. Амблем италијанске добровољачке дивизије „23. март“ 10. Амблем галицијских добровољаца 11. Немачки тенк легије „Кондор“ PZKPFW I 12.

Фалангисти Земаљске одбране 13. Амблем монархиста из Наваре 14. Застава II шпанске Легије странаца 15. Капетан мароканске пешадије 16. Монархиста Групе Армије из Наваре 17. Галицијски добровољац 18. Амблем тенковске бригаде шпанске Легије странаца 19. Фалангиста јуришне чете 20. Аутомат RU 1935. 21. Амблеми Армијских Корпуса из Кастиље 22. Корпуса из Арагона 23. Шпанске Легије странаца 24. 13. дивизије из Марока 25. Групе армија из Галиције 26. Чинови: бригадног генерала, пуковника, капетана, потпоручника и подофицира.

Петар Радичевић

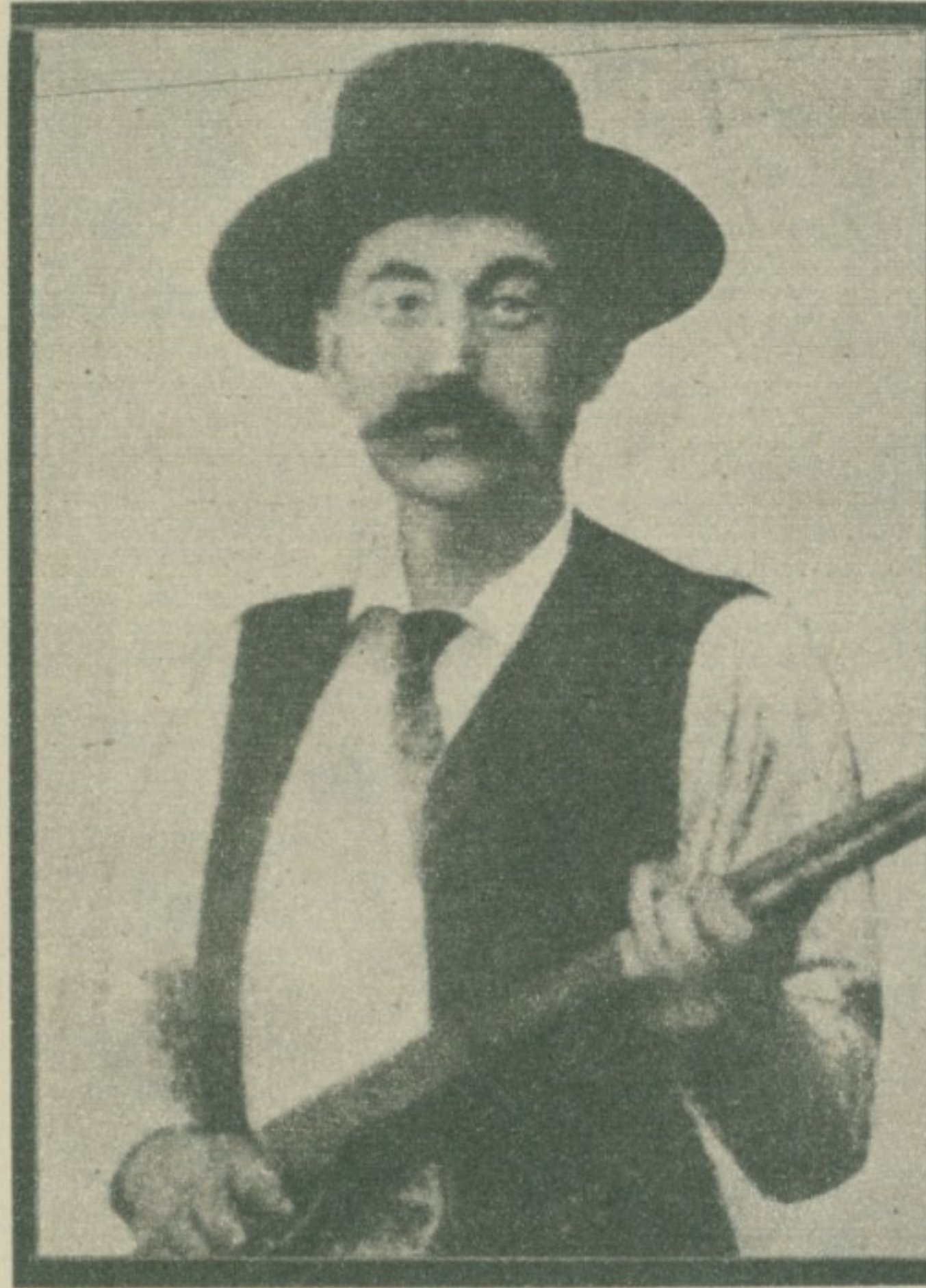
је убрзо постао шериф, па је за заменике узео млађу браћу Боба и Емета, иако су били још деца-ци.

Жељан славе

Но, све је кренуло низбрдо кад су Грета сменили под оптужбом да је примао мито. Остављајући браћу одјахао је у Калифорнију где су живела друга два брата, Литлтон и Бил. Али, Боб и Емет ускоро су ухваћени како варају на коцки, дошло је до пуцњаве и морали су да побегну испред новопостављеног шерифа...

Ту почиње замршена историја њихових плчкашких подухвата, заустављања возова Јужнопацифичке железнице, поштанских кочија и пељешења банака... Уједно почиње и да се шири застрашујућа легенда о њима. Но, то је било и време када је чувена детективска агенција Алана Пинкертона почела да лута Калифорнијом у потрази за браћом Далтон. Потере су финансирани власници Јужнопацифичке железнице и путничке компаније „Велс и Фарго“.

Све се догађало 1891. године. Банду у којој је било још неколико одметника из Оклахоме, на челу са чувеним Билом Дулином, предводио је најспособнији – Боб Далтон. До тада су наплаћкали толико долара да су мирно могли да се разиђу и „забраве“ прошлост. То су на изврстан начин и учинили, али им је Боб Далтон, ипак, казао састанак у септем-

Разроци
стрепа
Џон
Клоер

ру 1892. у Форт Смит у Арканзасу, држави у којој их нико није тражио нити је за њих чуо. Кад су се коначно окупили, изјавили су „у шетњу“ изван вароши и Боб им је открио своје намере:

– Момци, испланирао сам напад о којем ће причати цела Америка! Такав напад нису извела ни

из Кофивила и заборављате да су се времена променила. Нема више северњачког и јужњачког новца. Долар је долар и злато је злато. Ми ћемо тамо, Бобе, опљачкати кофивилски новац.

Боб му ништа није одговорио. Прешао је погледом по дружини и упитао:

КАД СУ ЈАХАЛИ

Фотографија
„Кондон
банке“
из
1892.
године

браћа Цемс, а ни наши рођаци Јангери...

Док су остали радознало слушали, прекаљени и лукави Бил Дулин био је намрштен. Схватио је да Бобу, у ствари, није до новца, већ му смета што, ето, није чувен широм Сједињених Држава...

– Напашћемо истовремено две банке и то у нашем родном граду Кофивилу – наставио је Боб Далтон. – То су познате јенкијевске банке „Кондон“ и „Прва национална“...

Бил Дулин одустаје

– Познајем Кофивил као свој рођени цеп – наставио је Боб. – Ми, Далтони, рођени смо у њему и са мало среће извешћемо подвиг какав још ником није пошао за руком. Грађани Кофивила увек су били наклоњени Далтонима, па ће и сада бити срећни ако опљачкамо новац Јенкија.

– Ја не мислим тако – успроти-вио се Бил Дулин одмереним гласом. – Ви сте давно отишли

– Ко се слаже с мојим планом? Сви су ћутали, само се Бил Дулин опет јавио:

– Ја не могу с вама, Бобе... Желим вам много среће...

Четвртог октобра 1892. уз малу ватру поред оуке Онион Крика седело је пет људи.

– Зар нас није мало за тај посао? – упитао је забринут Дик Бродвел расположеног Боба Далтона.

– Шта ће нас више! У Кофивилу нас нико не очекује, а Битер Крик Њукомб и Чарли „Црни образ“ одвукли су полицајце на супротну страну. Променили су коње у Форт Џонсу пред носом Пинкертоних агената и одјахали на север.

– То си стварно добро смислио – осмехнуо се Бил Пауерс. – Ипак, волео бих да је Дулин с нама.

Банда је у зору кренула према Кофивилу. Надомак града Боб даде руком знак да стану. Из ципова су извадили лажне браде и врпцама их везали иза ушију. То су учинили и Боб, и Грет, и Дик Бродвел, Бил Пауерс је још од

прошлог месеца, кад су испланирали напад, пустио да му израсу дугачки бакенбарди. Само Емет није хтео да се маскира:

– Шта ће вам те глупости! Правите будале од себе. Ионако ће сви одмах знати да смо ми опљачкали обе банке!

– Идемо! – командовао је Боб не осврћући се на Еметова подсмевања.

У девет ујутро пет јахача ишло је главном улицом Кофивила. „Кондон банка” била је на видлику. Окренули су у побочну улицу.

– Овде вежите коње – рече Боб полугласно. – Банке су у главној улици, педесет метара одавде. Грет, Бродвел и Пауерс упадају у „Кондон”, а ја и Емет преко пута, у „Прву националну банку”... После напада трчимо овамо и заједно се пробијамо из града. Јасно?

Мирно, као да шетају, ушли су у главну улицу. Упркос брадама, с којима су личили на запуштене копаче злата, Боба Далтона је препознао коњушар Алек Мек Кена. Склонио се у шталу и мотрио куда иду. Тако је видео прву тројицу како се обазире око себе, па одлучно улазе у „Кондон”, а Боб и пети „копач” у банку преко пута. Мек Кена је излетео на улицу:

– Пљачка! Бандити! Браћа Далтон пљачкају банке!

Благајников подвиг

Боб га је чуо, али није обраћао пажњу јер и даље, насупрот оно-

ме држали на нишану остале чиновнике и неколико затечених грађана.

Благајник је био храбар, хладнокрван човек. Кришом је погледао на сат, а споља је чуо Мек Кенине узвике.

– Не могу да отворим пре пола десет! – слагао је благојник држећи подигнуте руке. – Каса је аутоматски блокирана. Могу да је отворим тек у пола десет. Колико је сада?

Грет погледа у часовник на зиду:

– У реду, сачекаћемо та три минута... Али, пази, без трикова!

Та три минута била су фатална за Далтоне. Грађани Кофивила, некад, не би прстом мрднули против одметника Џесија Џемса. Он је за њих био народни јунак, а браћа Далтон, ма колико желели исту славу, у очима већине Канзашана били су само разбојници и убице. Зато су најсмелији Кофивилци тако брзо залегли у бусије око банке.

Један од њих спазио је кроз излог Бродвела и првим хицем погодио га у леву надлактицу. Стакло се сасуло у парампарчад, а споља одјекнуше три узастопна хица Бобовог колта. То је био знак за повлачење.

– На коње! – издрао се Грет.

Последњи јахач

Напољу их је дочекала киша танади, али ниједан није погођен. Потрчали су према улици у којој су им били коњи.

У том часу Бобу је препречио пут неки Балдвин. Боб га уби на месту и продужи, а неколико корака даље он и Емет устрелише још двојицу одважних грађана. Храбри благојник из „Кондон банке”, чим су три бандита истрчала напоље, дохвати пушку, изађе на улицу и, видећи их како трче, пажљиво нанишани. Боб га је спазио и из окрета погодио у главу...

Већ су замакли у споредну улицу и почели да се прихватају коња, кад их је засула нова бујица метака. Пауерсов коњ је пао, а Боб добио танае у ногу коју је подигао у узенгију. Шерифа Чарлса Конелија који је изашао из заклона Грет је погодио посред груди.

Тада се појавио разроки седлар Џон Клоер који је, упркос овом недостатку, био најбољи стрелац Кофивила. Погодио је већ рањеног Боба Далтона у стомак, а Грета у врат, баш у тренутку кад је Грет, видећи како му је прошао брат, хтео да се освети Клоеру.

С врећом новца, Емет се докопао једног коња и већ је одмицао с места окршаја док су грађани Кофивила из заседе решетали Бродвела и Пауерса. Али, тада је Емет учинио нешто што му је име заувек уписало у легенде Дивљег запада: вратио је коња и кроз пљусак куршума дојурio до Боба који се још трзао у прабини. Покушао је да га дигне у седло.

Кад му је један метак прошао

кроз десну надлактицу, дохватио је брата левом. Нови куршум у десницу, Боб је поново пао у прашину а Емет покушао да се попне на коња. Није успео. Срушио се прострељених ногу...

То је био крај битке: четири грађанина Кофивила лежала су без живота на улици поред четири коњске лешине. Мртви су били и четворица разбојника. Само је Емет давао знаке живота.

Шериф га је унео у оближњи салун и позвао лекара. Кад је овај установио да Еметове ране нису смртоносне, напољу се окупала гомила Кофивилаца с намером да линчују рањенике. Али, седлар Клоер стао је испред врата с пушком којом је убио Боба и Грета Далтона и Пауерса:

– Назад! – заурлао је. – Пушао сам у њега бранећи закон. Ако се примакнете, бранићу закон пуцајући и на вас!

Тако је Емет доспео пред суд. Осуђен је на доживотну робију, али је после четрнаест година помилован. Изашао је и написао књигу „Кад су Далтонови јахали”. По њој је снимљен први од неколико филмова на ту тему. Хонорари од књиге и филма учинили су Емета, на легалан начин, богатим. Умро је 13. јула 1937. као последњи од „Далтоновх јахача”. Надживео је и опрезног и лукавог Била Дулина који је избегао кофивилску авантуру, па чак и тврдоглавог шерифа Била Тилгмана.

Но, то је посебна прича.

Д. Брандон

ДАЛТОНИ

КО НИЈЕ ЧУО ЗА БРАЋУ ДАЛТОН? УЗ ЊИХОВА ИМЕНА, МЕЂУТИМ, ПЛЕЛО СЕ МНОГО ВИШЕ ОД ИСТИНЕ. ИПАК, КРАЈ ОВЕ ЖИВОТНЕ ПРИЧЕ ОДИГРАО СЕ УПРАВО ОВАКО

ме што је Бил Дулин предсказао, није могао да верује да мирни Кофивилци сада трче по оружје да би бранили „северњачки” новац.

Благајник је послушно напунио Бобову врећу укочено гледајући у цев упереног револвера, а Емет је, држећи на оку две муштерије, испразнио касу – укупно око две хиљаде долара.

Онда је Боб потерао благојника и ону двојицу испред себе, на улицу, с намером да му буду живи штит. Али, чим су се појавили на вратима, запрашташе пушке и таоци попадаше запознајући. Боб и Емет заузели су бусију иза врата.

Кад су приметили да банка има задња врата, појурили су и зачас стигли у уску улицу иза банке, па према коњима.

Било је тачно 9,27 часова кад је у „Кондон банци” Грет, са упереном „винчестерком”, подвикнуо благојнику:

– Отварај касу! Имаш десет секунди времена!

Бродвел и Пауерс су за то вре-

Снимак начињен непосредно после окршаја. Слева надесно Бил Пауерс, Боб и Грет Далтон и Рик Бродвел.

КАО ДВЕ КРПЕНЕ ЛУТКЕ

**ЗА ФЛОРИЈАНА И КРЕГА БИО ЈЕ ТО
РУТИНСКИ УСПОН. МИСЛИЛИ СУ
ДА НЕМА ПОТРЕБЕ ЧАК НИ СВОЈЕ
СУПРУГЕ ДА ОБАВЕШТЕ ГДЕ ЋЕ
ТАЧНО ПЛАНИНАРИТИ. КАД СЕ
ДОГОДИЛА НЕСРЕЋА,
ПОВЕРОВАЛИ СУ ДА ИМ ЈЕ ТО
КРАЈ. БЕСПОМОЋНО СУ ВИСИЛИ
НА ЛИТИЦИ...**

Уосвајање успона планинари крећу обично рано у зору. Тако су се и Флоријан Велс и Крег Парсли нашли у три ујутру. Доручковали су у Креговој кући и после тога се ципом упутили источно од Сиетла, ка обронцима Каскадских планина. Успут су се договорили да се тог мајског дана 1983. године успну уз западну литицу Маунт Гарфилда.

Пошто је то био рутински успон и за тридесетогодишњег Флоријана Велса, авио-инжењера, као и за двадесетпетогодишњег Крега Парслија, техничара, никог нису обавестили куда ће тачно планинарити. Чак ни своје супруге. Два пријатеља, дугогодишњи алпинисти, често су заједно одлазили у освајање оближњих врхова.

Кад су стигли у подножје Маунт Гарфилда, сиво небо се спустило, температура је била само један степен Целзијуса изнад нуле. Тешили су се да је још увек рано, да ће их сунце убрзо огрејати.

То је крај

Требало им је око три километра пентрања по стењу док нису дошли до почетка успона. Већ је било осам сати кад су се повезали ужадима и као такозвана „пењачка двојка“ кренули уз гранитну ли-

тицу од 800 метара која их је водила до врха високог 1500 метара.

Крег је кренуо први. Опрезно тражећи жлебове и усеке у стени у којима ће се ослонити рукама и ногама, у специјалним ципелама намењеним алпинистима успео се 50 метара, тачно у дужини ужета. Онда је забио клинове у пукотину литице (у алпинизму се клиновима, помоћу такозваних карабинера и ужади, осигуравају пењачи) и кад је видео да је уже добро осигурано, позвао је Флоријана да крене нагоре. Флоријан је дошао до Крега и преузео вођство. Тако су се смењивали читаво јутро.

Време је било све горе, почела је и киша. Прво ситна, потом се претворила у пљусак. Знали су, ако киша настави, мораће да се врате. А било је тек једанаест сати и стигли су тек до половине гранитне литице.

Био је ред на Флоријана. Полако се кретао уз литицу опрезно тражећи ослонце за руке и ноге. Кад се успео око 18 метара, пажљиво је тражио место у стени и забио клин који, ако је правилно постављен, може да издржи тежину од најмање 200 килограма. Пошто му се усек у стени који је нашао учинио несигурним, брже-боље је настојао да открије неки други жлеб у који ће забити други клин. У тренутку кад се сагао да дохвати тај други клин, чуо је необичан звук. Само да није...

На жалост, клин се олабавио, уже је попустило и Флоријан је изгубио равнотежу. Успео је само да довикне Крегу „Пази!“ и почео да се стрмоглављује низ литицу. Ударао је о стење котрљајући се великом брзином. У том тренутку било му је једино важно да некако промени положај тела и да јури надоле бар с ногама напред. Знао је да му је то једина шанса да се на неки начин заустави.

Крег је видео да је Флоријан изгубио равнотежу, чуо је његов крик, али није могао ништа да учини. Само се надао да ће прикупити довољно снаге да

уже, којим су били привезани један за другог, притегне што јаче да заустави смртоносно котрљање свог друга низ литицу.

Није успео. Флоријан га је повукао надоле. Сад је и Крег почео да се стрмоглављује невероватном брзином. Помислио је да то мора да је крај. Па ипак, можда има наде. Ако наиђем на неки већи испуст у стени, постоји вероватноћа да то заустави мој пад.

Исто је помишљао и Флоријан. Први испуст није успео да га заустави, али зато други, широк око 15 центиметара, јесте. Заглавио је ногу и то му је, ни сам није могао да схвати како, зауставило пад. Погледао је надоле и угледао под собом понор дубок најмање 150 метара. Ово је само привремени спас, мислио је Флоријан. Крег ће ме повући и то ће значити крај за обојицу. Зажмурио је и чекао.

Успели смо, шта кажеш?

Ништа се није чуло. Завладао је нека злокобна тишина. Да ли је тешко умрети, мотало ће Флоријану по глави.

Крег је имао још лућу срећу. Ударајући о стење које га је одбацивало као велику крпену лутку, у том суманутом паду панично је покушавао да нађе неки испуст на литици за који би се ухватио. Рукама се закачио за грану која је извиривала из стене. Грчевито се ухватио очекујући шта ће се догодити. Није мислио ни на шта. Кад је схватио да је бар привремено спасен, почео је да сагледава ситуацију у којој се нашао. Прво и најважније било му је да се ногама ослони на неки испуст на литици. Кад је нашао ослонац, почео је да испитује шта му је поломљено. Имао је фрактуру десног рамена и руке у зглобу а и оба чланка на ногама била су напрасла.

Почео је да дозива Флоријана. Овај му није одговарао. Тек неколико тренутака касније огласио се једва чујним гласом. Крег је одмах схватио да му је друг, сигурно, у још тежој ситуацији. Морао је да се спусти до њега.

Двадесетак метара ниже нашао је Флоријана у тешком стању. Имао је отворене преломе обе руке и ноге. Био је сав у крви, тешко је дисао. Ипак је успео да му се насмеје.

– Успели смо, шта кажеш?

И Крег се насмејао. Прећутно су обојица знала да су у веома тешкој ситуацији. Дан је одмицао, температура се спустила испод нуле, киша није престајала. Да остану на стени и чекају помоћ, не долази у обзир, нико није знао где су. Док би их открили, било би сувише касно.

Пошто су Крегове ране биле нешто лакше, договорили су се да он крене по помоћ.

Највиши успон – кревет

Спуштање низ литицу било је права агонија. Крег је „силазио“ као у полусну. Лици је сам себи на великог рака. Кад се довукао до пута знао је да неће имати снаге да отпешачи до ципа. Боље да заустави нека кола. Први возач га није видео. Ни други. Тек се трећи ауто зауставио.

Крег је одбијао да га одвезу у болницу. Прво морају да га повежу са спасилачким екипама, да им каже тачно место где је оставио друга.

За то време ни Флоријан није желео да чека на стени. Осећао је страховит умор, спавало му се. Није смео да затвори очи. Ако падне у сан, готов је.

Спасилачке екипе нашле су га при дну литице. Како је успео толико да се спусти, ником није јасно.

* * *

Кад је после три недеље изашао из болнице, Крег Парсли је знао да се никад више неће бавити планинарењем.

– Највише на шта могу да се попнем биће – мој кревет!

А Флоријан Велс? У болници је био дуже, шест недеља. Морао је још дуго да се служи штакама. Али, после шест месеци наставио је с алпинизмом.

– Не могу да живим без планинарења! **В. С.**

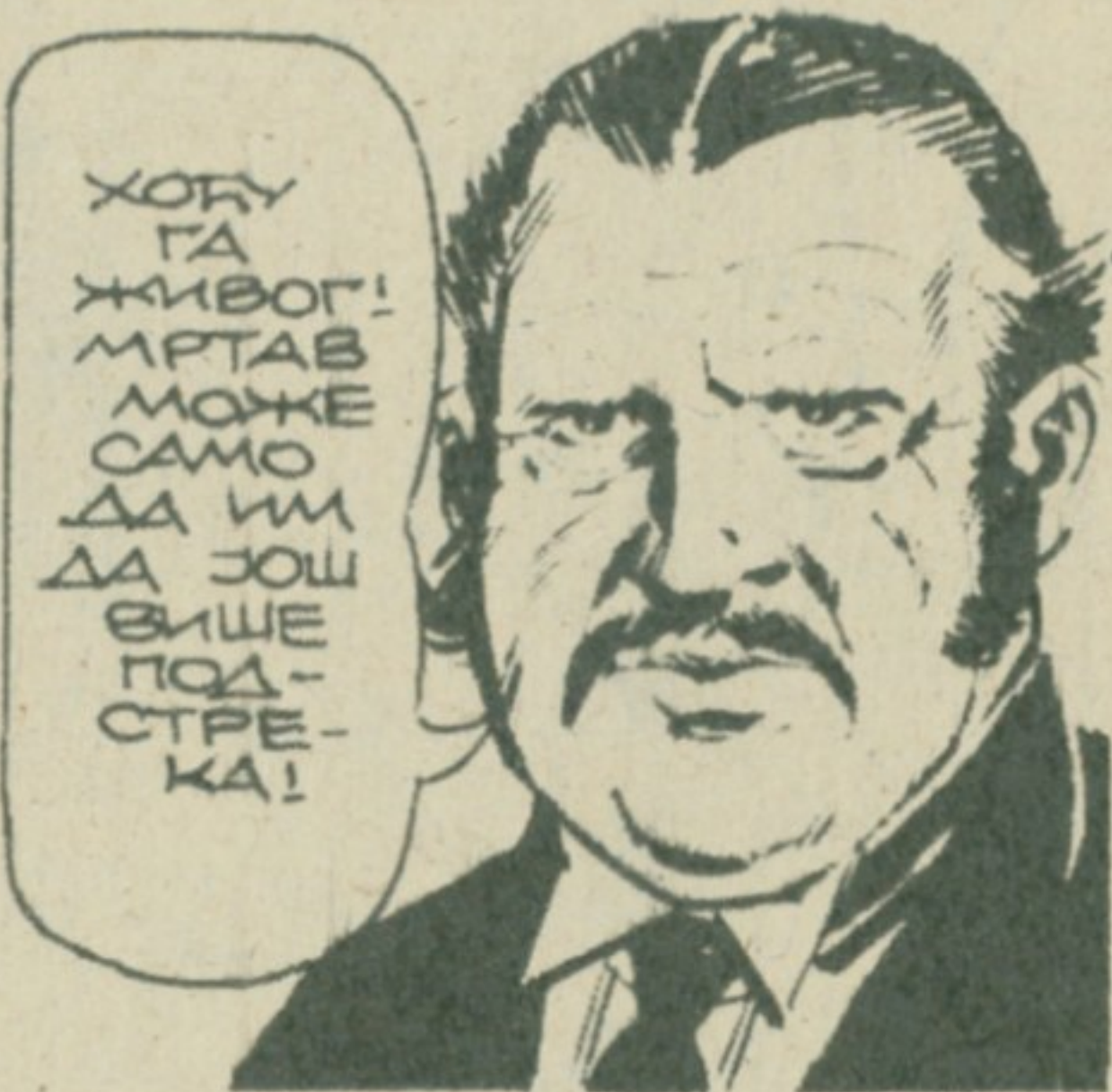
ВЕС СЕЈА: ИЗМЕЋУ ДВЕ БАТРЕ

ПРОВИНЦИЈА
НА СЕВЕРУ
МЕКСИКА;
СЕПАЦИ
СУ СЕ
ПОВУНИЛИ
ПРОТИВ
ОКРУТНОГ
И КО-
РУМПИ-
РАНОГ
ГУВЕР-
НЕРА...

ОВО ЈЕ СИТНА РИБА, ГЕНЕРАЛЕ!
ЈА ХОЋУ ЛОПЕЗА, ЊИХОВОГ
ВОЂУ!

ОН ЈЕ НЕГДЕ
НА АМЕРИЧКОЈ
ГРАНИЦИ!

ХОЋУ
ГА
ЖИВОГ!
МРТАВ
МОЖЕ
САМО
ДА ИМ
ДА ЈОШ
ВИШЕ
ПОД-
СТРЕ-
КА!

У БЛИЗИНИ АМЕРИЧ-
КЕ ГРАНИЦЕ...

АДИОС!
ЧУВАЈТЕ
СЕ И ТИ И
ДЕЦА...

ВИЛАЛТА, ДОБРО ИХ ПА-
ЗИ! АКО ИХ ОНАЈ ДЕ-
БЕЛИ ГУВЕРНЕР
УХВАТИ...

НЕГЕ ХОСЕЛИТО!
ИМАМО СИГУРНО
СКЛОНИШТЕ
У БРИМА!

ПОЖУРИ,
КОМПАДРЕ!
ВОЗНИЦИ
ПРЕЛАЗЕ РЕ-
КУ И УСКОРО
ЋЕ СТИГН
ОВАМО!

БРАТИКУ
СЕ, ВИЛАЛ-
ТА! ЈА СЕ
ЛАКО
НЕ ПРЕ-
ДАЈЕМ!

ЛОПЕЗ ЈЕ ПРЕШАО ГРАНИЦУ...

МАДРЕ
МИА, ЗА
ДЛАКУ НАМ
ЈЕ УМАКАО!
МОРАМО ОБА-
ВЕСТИТИ АМЕ-
РИКАНЦЕ!

КАСНИЈЕ, У СИВЕР СИТИЈУ...

КО ЈЕ
ТАЈ МО-
МАК,
БРЕНК?

ХОСЕЛИТО ЛОПЕЗ!
ВОЂА МЕКСИЧКИХ
УСТАНИКА! ПРЕБЕ-
ГАО ПРЕКО ГРАНИ-
И ВЕРОВАТНО СЕ
НЕГДЕ ОБУДА МУ-
ВА!

ВАШИНГТОН
ХОЋЕ ДА
ГА ВРАТИ У
МЕКСИКО!

ТАКО
ЗНАЧИ?
НИЈЕ БАШ
ИЗАБРИО
ДОБРО
МЕСТО ГДЕ
ЋЕ СЕ
КРИТИ!

ТИМЕ
НИШТА
НЕ БИ
ДОБИО!
НЕМАШ
КУДА ДА
БЕЖИШ!

ДА,
ГРИНГО,
АЛИ, ДАВ-
ЉЕНИК
СЕ
ХВАТА
И ЗА
СЛАМКУ...

СЛЕДЈА ЈЕ
ПОСКОЧМО...

НЕМАМ
ШТА
ДА ИЗ-
ГУБИМ!

АААХ!

НЕМОЈ ГА
УБИТИ, ХОСЕЛИ-
ТО! ИМАМО
ВЕЋ БРИГА ПРЕ-
КО ГЛАВЕ!

ЈА НИСАМ
УБИЦА! ОТИДИ
БУ ОДАВДЕ!

СТОЈ, ЛОПЕЗ!
ГЛУЦАГУ!

ТВОЈ
САМ, АМЕ-
РИКАНО! НЕ
МОГУ ТИ
УМАГИ! АЛИ,
ШТА БЕ ТИ
МРТАВ
МЕКСИКАНАЦ?

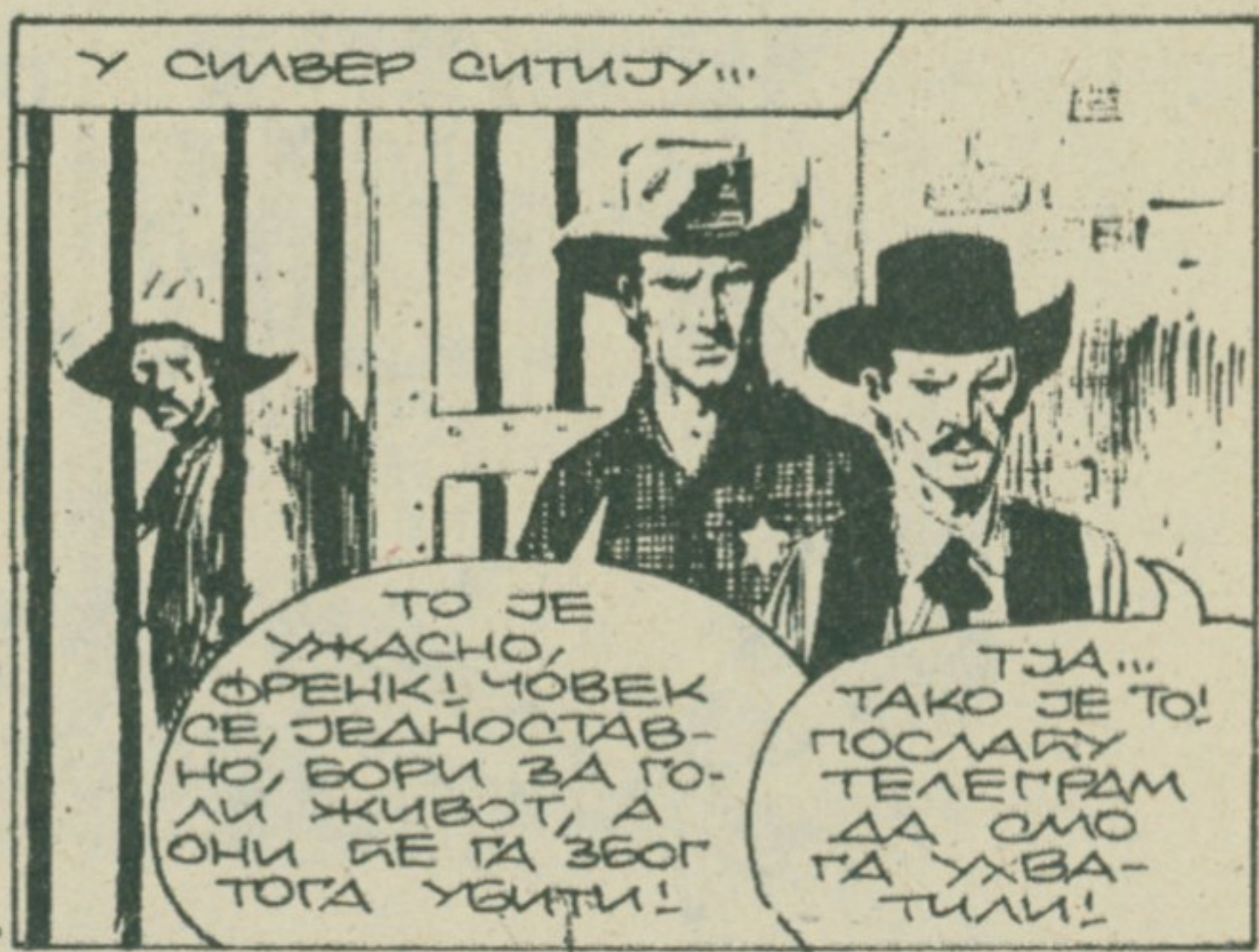
НЕОБИЧАЈ СИ
МОМАК, ЛОПЕЗ!
МОГАО СИ ЛАКО
ДА МЕ СЕ ОСЛО-
БОДИШ...

ТАКАВ
САМ ЈА,
СЕЊОР...
УВЕК
СЕ СА-
ЖАЛИМ...

ОТКУД
ТИ МЕЂУ
ПОВУЊЕ-
НИЦИ-
МА?

КАКО,
ОТКУД?
УКРАО САМ
ХЛЕБ ЗА
СВОЈУ ПОРО-
ДИЦУ! ГАЗДА
МЕ ЈЕ ХВАТИО
И ЕВО ШТА
САМ ДОБИО!

У СИМБЕР СИТИЈУ...

ТО ЈЕ
УЖАСНО,
ФРЕНК! ЧОВЕК
СЕ, ЈЕДНОСТАВ-
НО, БОРИ ЗА ГО-
ЛИ ЖИВОТ, А
ОНИ БЕ ГА ЗБОГ
ТОГА УБИТИ!

ТЈА...
ТАКО ЈЕ ТО!
ПОСЛАГУ
ТЕЛЕГРАМ
ДА ОМО
ГА УХВА-
ТИЛИ!

ЈЕДИНО ШТО ЈОШ
ЖЕЛИМ, ТО ЈЕ ДА
ВИДИМ СВОГ МУЖА!
АЛИ, ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ...

ТАКО
ЈЕ,
СЕЋО-
РА!

МОЖДА БИ МОГАО ДА ПОШ-
ТАТИМ ОНОГ МЕКСИКАНЦА ДА
ДОЗВОЛИ ЛОПЕЗУ ДА СЕ ВИДИ
СА ЖЕНОМ!

НА ГРАНИЦИ...

УХ, ЗАКАСНИО
САМ! ИЗГЛЕДА ДА
СУ ВЕГ ПРЕШЛИ
НА ДРУГУ СТРА-
НУ... ИПАК, ПОТРА-
ЖИЋУ ИХ...

НАРЕДНИЧЕ, ЕНО ОПЕТ
ОНОГ ГРИНГА ИЗ СИЛ-
ВЕР СИТИЈА!

ДА, АЛИ
САД ЈЕ ОН
НА НАШОЈ
ТЕРИТОРИЈИ!
ТО МЕЊА
СТВАР!

ХОЋУ ДА
РАЗГОВА-
РАМО,
СЕЋОРО!

МОЖЕ! АЛ' ЗНАЈ ДА ТИ
ЈЕ ПУЉАНА ЦЕВ ЗА
ЛЕЂИМА!

СЛЕД ЈЕ
РАЗОРУ-
ЖАН...

ЖЕНА И ДЕЦА
СУ ТИ КОД НАС...
НА СИГУРНОМ, ЛОПЕ-
ЗЕ! САМО САМ ТО
ЖЕЛЕО ДА ТИ
КАЖЕМ!

ЛАЖЕШ!
ВИДЕО
САМ КАД
СУ УХВА-
БЕНИ!

ЛАЖОВЕ!

ИСТИ-
НА ЈЕ,
ЛОПЕЗ!
ШТА ГОД
ДА НАМ
ОВИ НИТКО-
ВИ УЧИНЕ,
ЊИМА НЕ
МОГУ НИШТА!

ТИ, ДЕБЕЛА,
ААА!

ПОДЛА
КУЖАВИ-
ЦЕ!
ЈЕДНОГ
ДАНА БЕШ
ПЛАТИТИ
ЗА СВО-
ЈА ЗЛО-
ДЕЛА!

СКИНИ ТУ
СТРВИНУ С
КОЊА!

ХОГУ!
САМ
СЕБИ
КОПА
ГРОБ...

КРЕБЕМО! УЛОГОРИ-
БЕМО СЕ ТЕК ПО-
ШТО ПРЕБЕМО ТРИ/ЕС/
КИЛОМЕТАРА!

СУНЦЕ ЈЕ ПРЖИЛО...

НЕ-
БЕМО
ЈОШ
ДУГО
ИЗДРЖА-
ТИ, ЛО-
ПЕЗ!

ЧУЈ,
ДЕБЕЛИ!
АКО СМО
ТИ ПОТРЕБ-
НИ ЖИВИ,
ОНДА НАМ
ДАЈ МАЛО
ВОДЕ!

УКАО МИ
ЈЕ, АЛИ
НЕМА-
МО ЈЕ
ЗА БА-
ЦАЊЕ!
ХА! ХА!
ХА!

ЗАПАМТИ-
ЋУ ТИ ОВО,
ДЕБЕЛИ!

КАСНО
ПОПОДНЕ...

МОРА ДА СИ
БЛЕСАВ КАД СИ
ПОШАО ЗА МНОМ!
У СТВАРИ, СИЛА
СИ ОД ЧОВЕКА,
АМЕРИКАНО!

ТО ВАЖИ И ЗА
ТЕБЕ ЛОПЕЗ! А
САД-УЋУТИ!

ОВАКО НЕБЕМО
ЈОШ ДУГО ИЗДР-
ЖАТИ! АКО ВЕ-
ЧЕРАС НЕ УМАК-
НЕМО, ГОТОВИ
СМО!

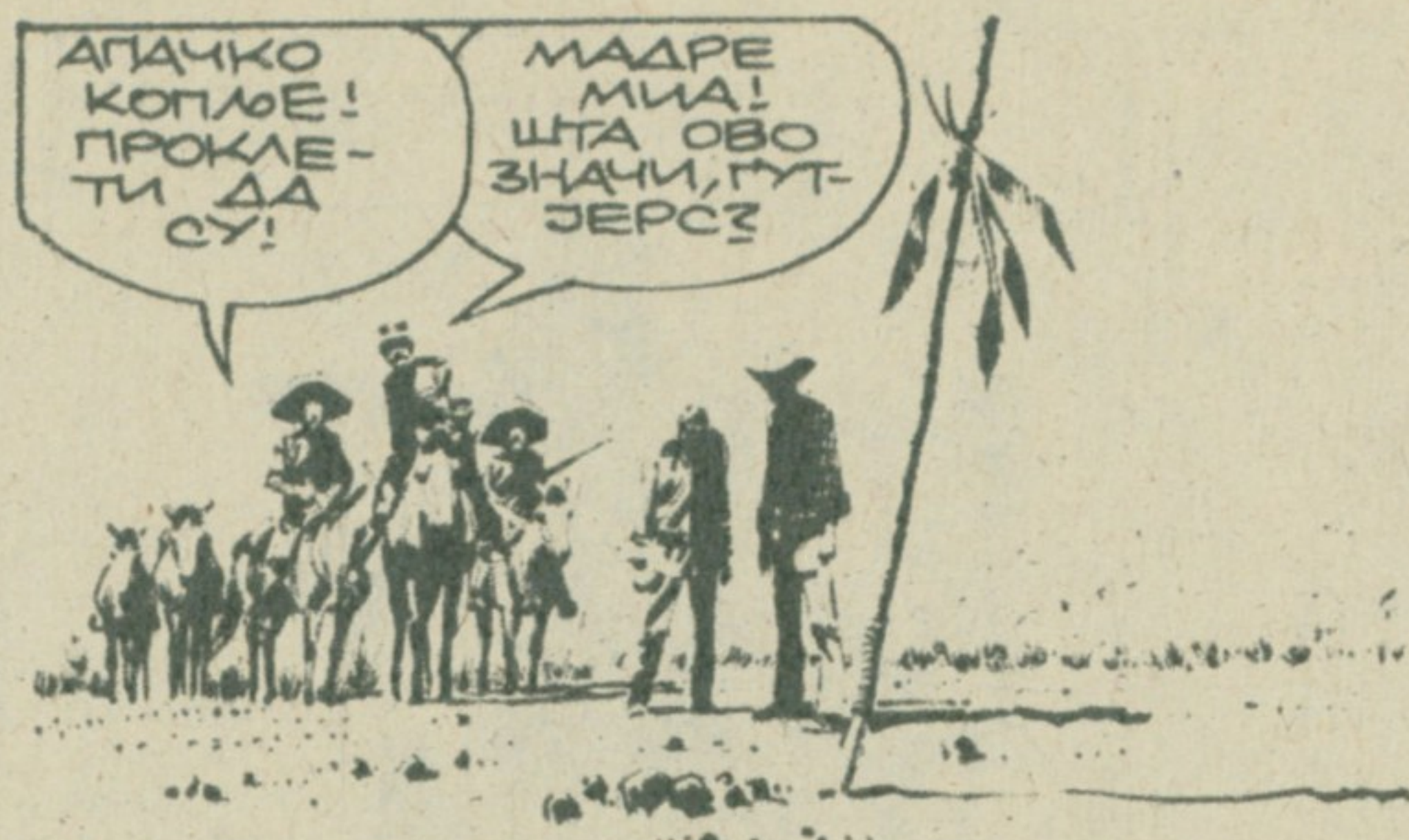
ЧУЈЕШ
ЛИ
ОВО,
СЕНЬОР?

НАКУЛИ УШИ,
И КАЖИ ШТА
ЧУЈЕШ!

БУЊЊЕВИ АПА-
ЧА! ОВО ЈЕ ЗЕМ-
ЉА ЧИРИКАУА, А
ОНИ МРЗЕ
МЕКСИКАНЦЕ!

АПАЧКО
КОПЛЕ!
ПРОКЛЕ-
ТИ ДА
СУ!

МАДРЕ
МИА!
ШТА ОВО
ЗНАЧИ, ГУТ-
ЈЕРС?

ШРИКАЈЕ НАС УПОЗОРА-
ВАЈУ! ТО ЗНАЧИ
НЕ ИЛИ ЛАВЕ,
УМРЕБЕШ!

ТРЕСЕШ СЕ,
ДЕБЕЛИ! ПРЕМРО
СИ ОД СТРАХА?

ЕРЕРА!
НАЅИ АПАЧЕ И
РЕЦИ ИМ ДА МО-
ГУ УЗЕТИ ОВУ
ДВОЈИЦУ, АКО НАС
ПУСТЕ ДА
ОДЕМО!

ПОСЛУШАЈУ
НАРЕЂЕЊЕ,
АЛ' ТО МИ СЕ
НИМАЛО
НЕ ДОПАДА!

ИМАМО ШАНСУ, ЛО-
ПЕЗЕ! ЈА БУ УЗЈАХА-
ТИ КОЊА, А ТИ СКО-
ЧИ ЗА МНОМ!

ГУТЈЕРЕС,
ЕРЕРА!
ЗА ЊИМА!
УХВАТИТЕ
ИХ!

КАСНО ЈЕ, НАРЕД-
НИЧЕ! ТАМО ИХ ЧЕ-
КАЈУ АПАЧИ!

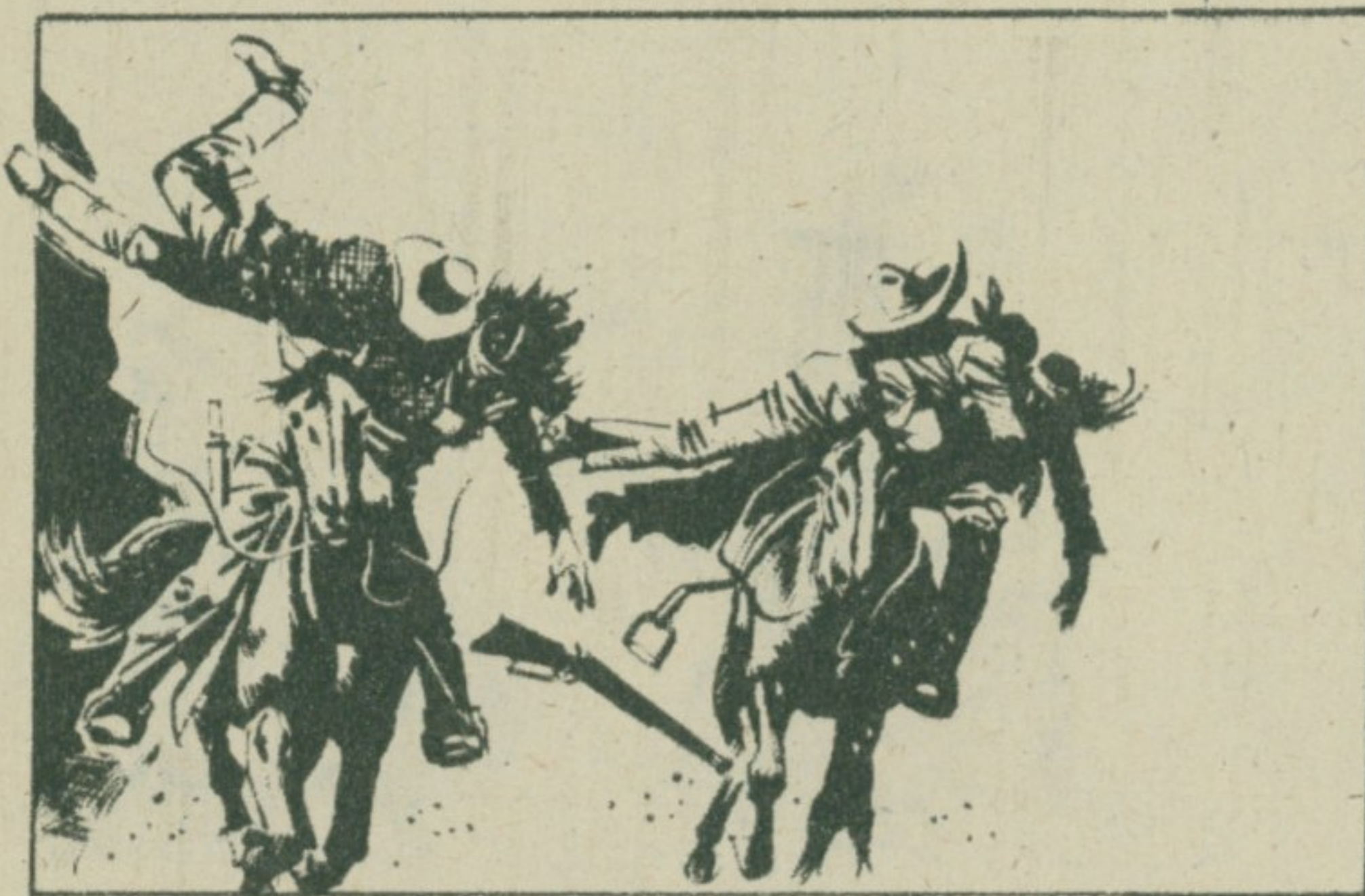

САД ОМО
ИЗМЕЂУ
ДВЕ
ВАТРЕ!

ДА!
ПОКУША-
ЈМО ДА
НАВУЧЕМО
ИНДИЈАН-
ЦЕ НА
СТРАЖАРЕ!

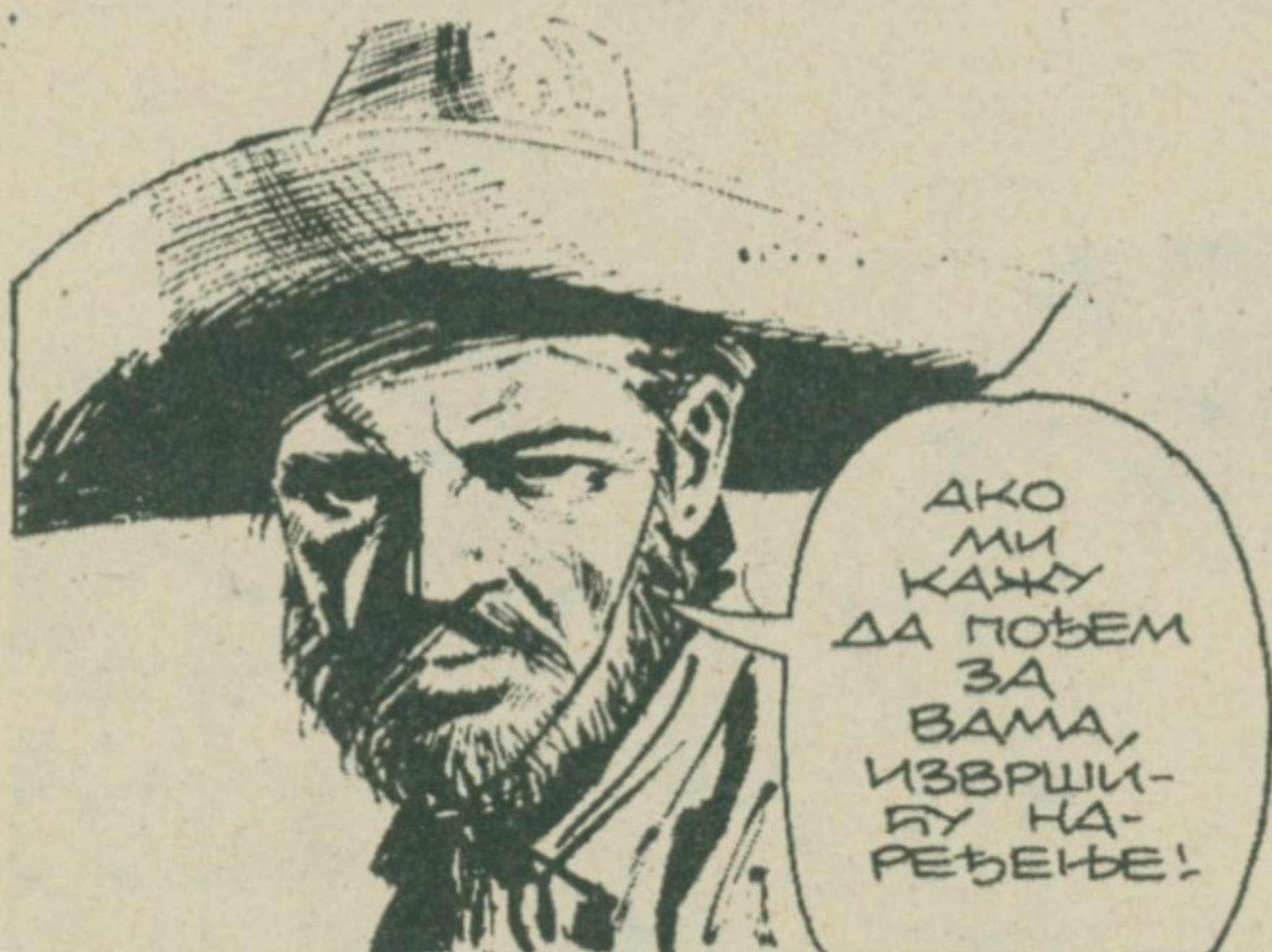
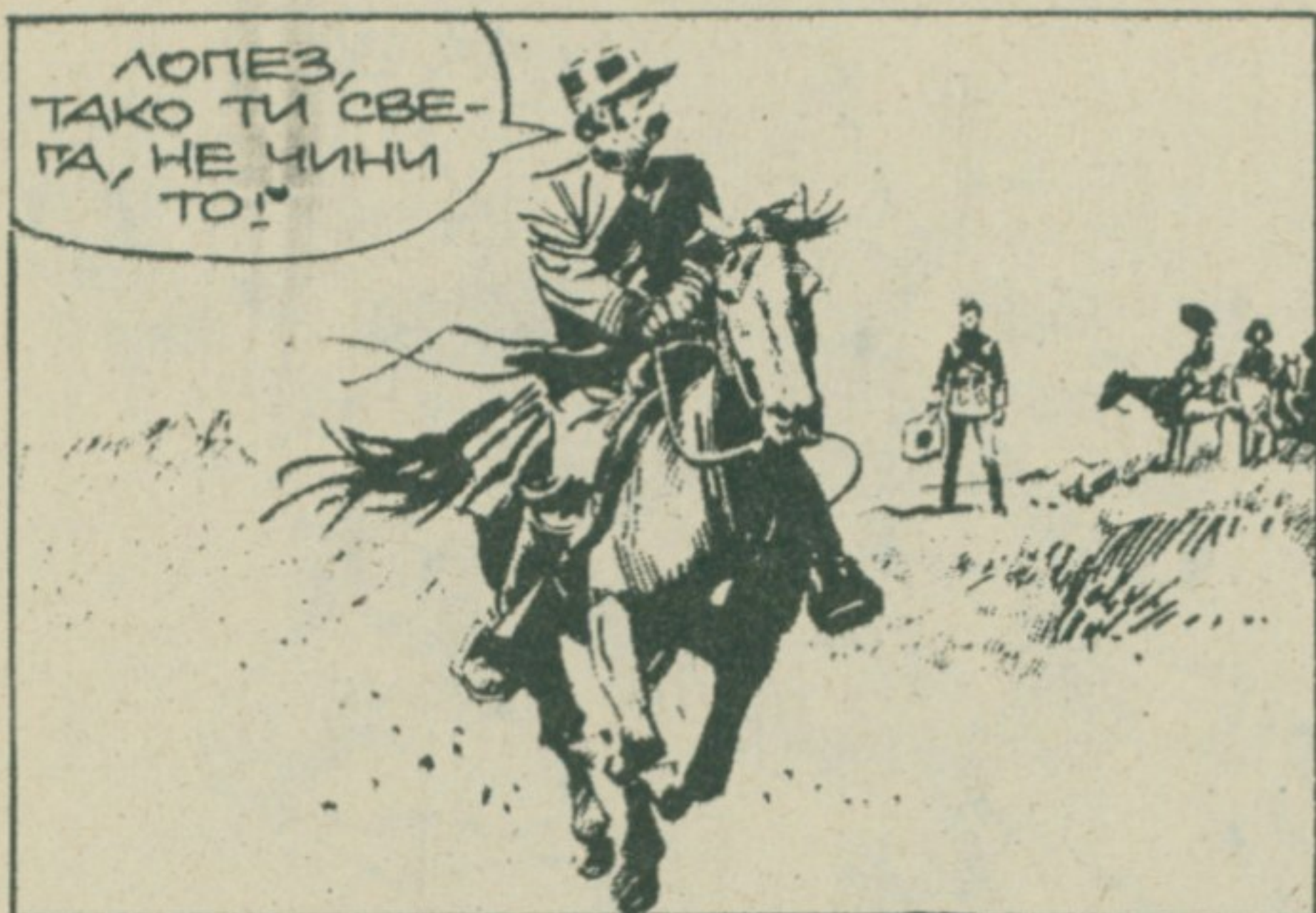
ИДУ
НА НАС,
ЛОПЕЗ!
САД БЕМО
ВИДЕТИ КА-
КО СЕ ДЕБЕ-
ЛИ НАРЕДНИК
ПРЕЗНОЈА-
ВА!

РАТОВИ ЗВЕЗДА: II ДЕО

ГНЕВ У ЦРВЕНОЈ НЕБУЛИ

ПИШЕ: АРЧИ ГУДВИН (ARCHIE GOODWIN) ЦРТАЈУ: А. ВИЛИЈАМСОН,
Т. ПАЛМЕР И В. СИМОНСОН (A. WILLIAMSON, T. PALMER I W. SIMONSON).

ПОСЛЕ ОБАВЉЕНОГ ЗАДАТКА, МИЛЕНИЈУМ ФАЛКОН ЈЕ КРЕНУО
КУБИ...

ГЛЕ,
ЦАРИСТИЧ-
КЕ КРСТА-
РИЦЕ
КРЕНУЛЕ
СУ У
БЛОКАДУ!

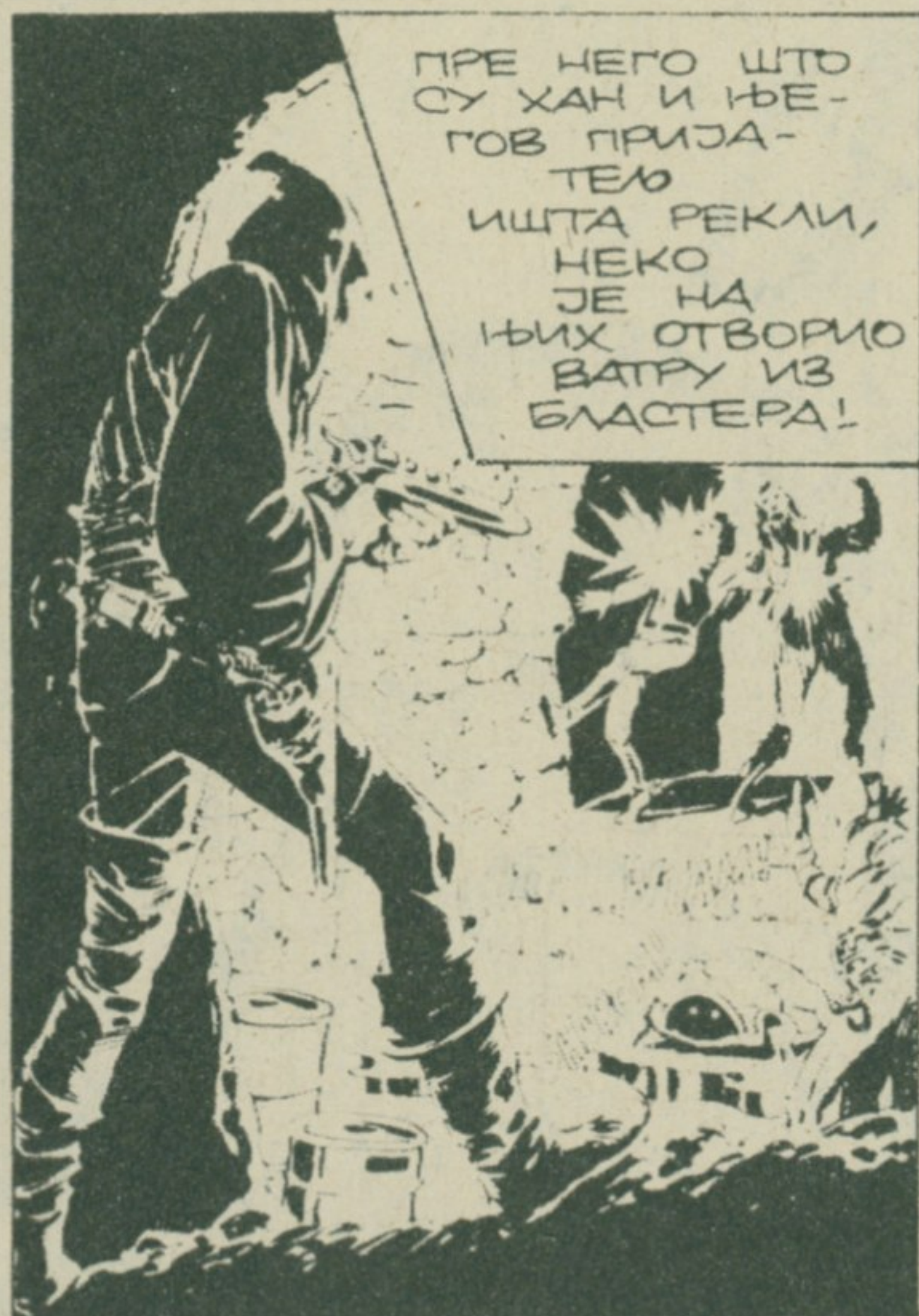
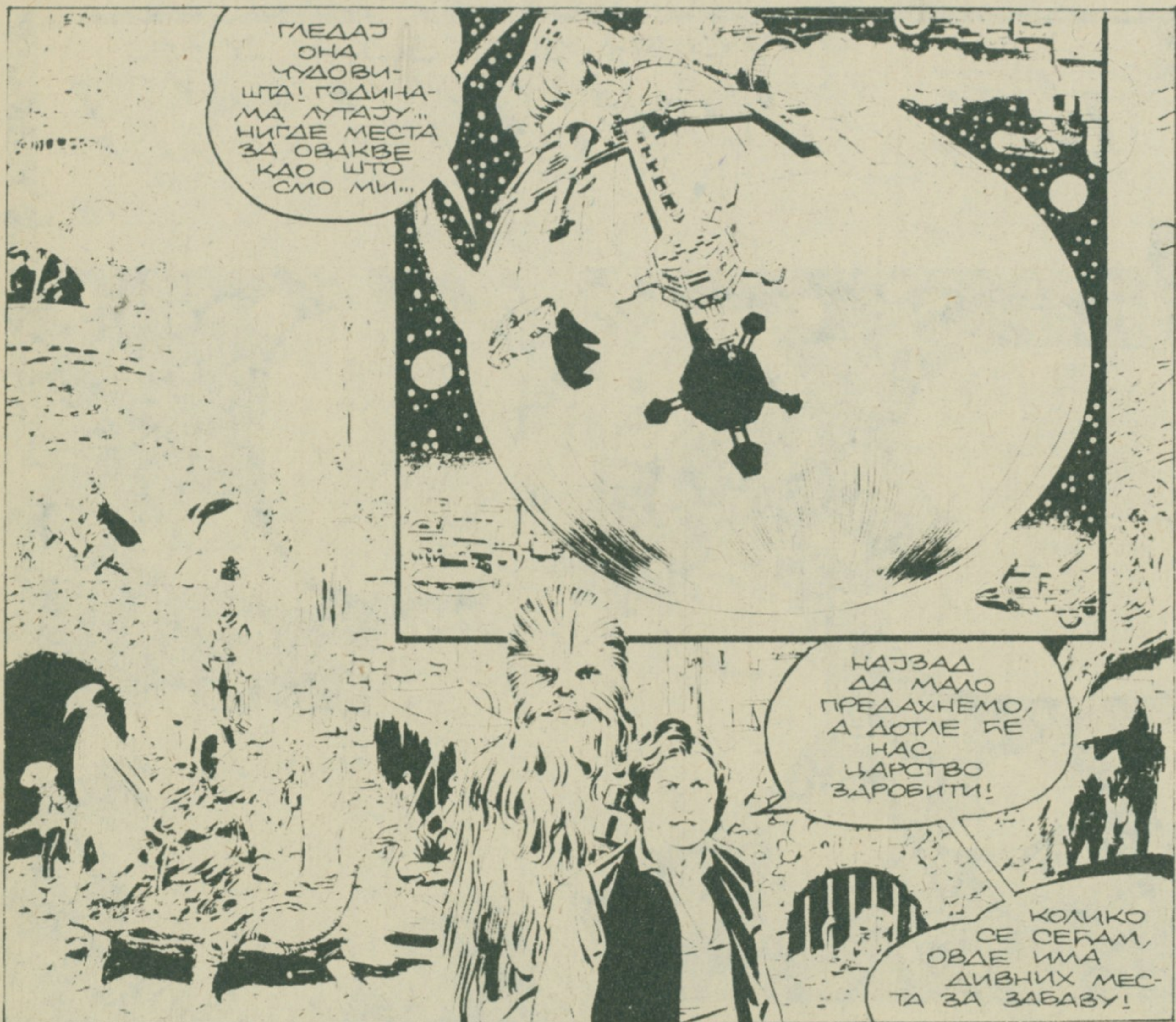
ТО НАМ ЈЕ
НАГРАДА
ШТО СМО
ОБАВИЛИ ЗА-
ДАТАК ЗА ЛУ-
КА И ПРИНЦЕ
ЗУ!

ЖЕЛЕО
САМ ДА
ОДЕМ У НЕ-
КИ МИРНИ-
ЈИ КРАЈ,
АЛИ ТИ СИ
МОРАО ДА
КЛИМНЕШ
ТОМ ЧУТИ-
ВОМ ГЛАВОМ
КАД СУ
НАС ПИ-
ТАЛИ!

ГРРРР!

У РЕДУ,
МОЖДА САМ
ИЗГЛЕДАО
ЗАИНТЕРЕСО-
ВАН, АЛИ
САМО САМ
БИО
УТИВ!

САД
ТРЕБА ДА
УСМЕРИМ
БРОД КА
СВЕТУ
ЗВАНОМ
ТЕРМИ-
НУС!

ЗА ТРЕНУТАК ЈЕ
ЗАВЛАДАО МРАК...

ВУУУРРГХ!

БИЛО ЈЕ ЛАКО КРИ-
ВИТИ ДРОИДЕ...

ХЕЈ, ШТА ЈЕ ТО?

НИСАМ ЈА ОВО ИЗМИСЛИО!
ЉУТИТЕ СЕ, А ЈА САМО
ОБАВЉАМ СВОЈ ПОСАО!

А
САД
НАМ РЕ-
ЦИ ШТА
СЕ ТО
ДЕША-
ВА?

У РЕДУ, ЈАКО НАМ
ЈЕ... САМО БЕЗ
ЉУТИЋЕ!

ОВО ЈЕ МЕЂУТА-
ЛАКСИЈСКИ СВЕТ,
НОВА КНЕЖЕ-
ВИНА, И СВИ СУ
У ЊЕГОВОЈ
СЛУЖБИ
ПРИСКИНО...

НЕМАМ ВРЕМЕНА ЗА
ПРИЧУ! ТРЕБА ДА ПРО-
БУДИМ ЈОШ МНОГО
ЗАРОБЉЕНИКА... АЛИ,
КАД ЛЕПО МОЛИШ...

... ЈЕР НИКО ЗАДРАВОГ
РАЗУМА НЕ БИ ПРИСТАО
ДА ОДЛЕТИ НА ЦРВЕ-
НУ НЕБУЛУ!

ОПЕТ ВИЧЕШ! НИСАМ ЈА БРОД-
СКИ КОМПЈУТЕР!

ГНАРФ!

**ЦРВЕНА
НЕБУЛА!**
ПА ТО ЈЕ ВАМ
ГАЛАКСИЈЕ!

А ДРУГО, МИ СМО
ВЕГ НА ПУТУ ЗА
ЦРВЕНУ НЕБУЛУ!

ОДЈЕДНОМ СЕ ПОЈАВИЛА
ХОЛОГРАФСКА СЛИКА...

ГНОРРРК!

НИШТА
МИ СЕ ОВО
НЕ ДО-
ПАДА!

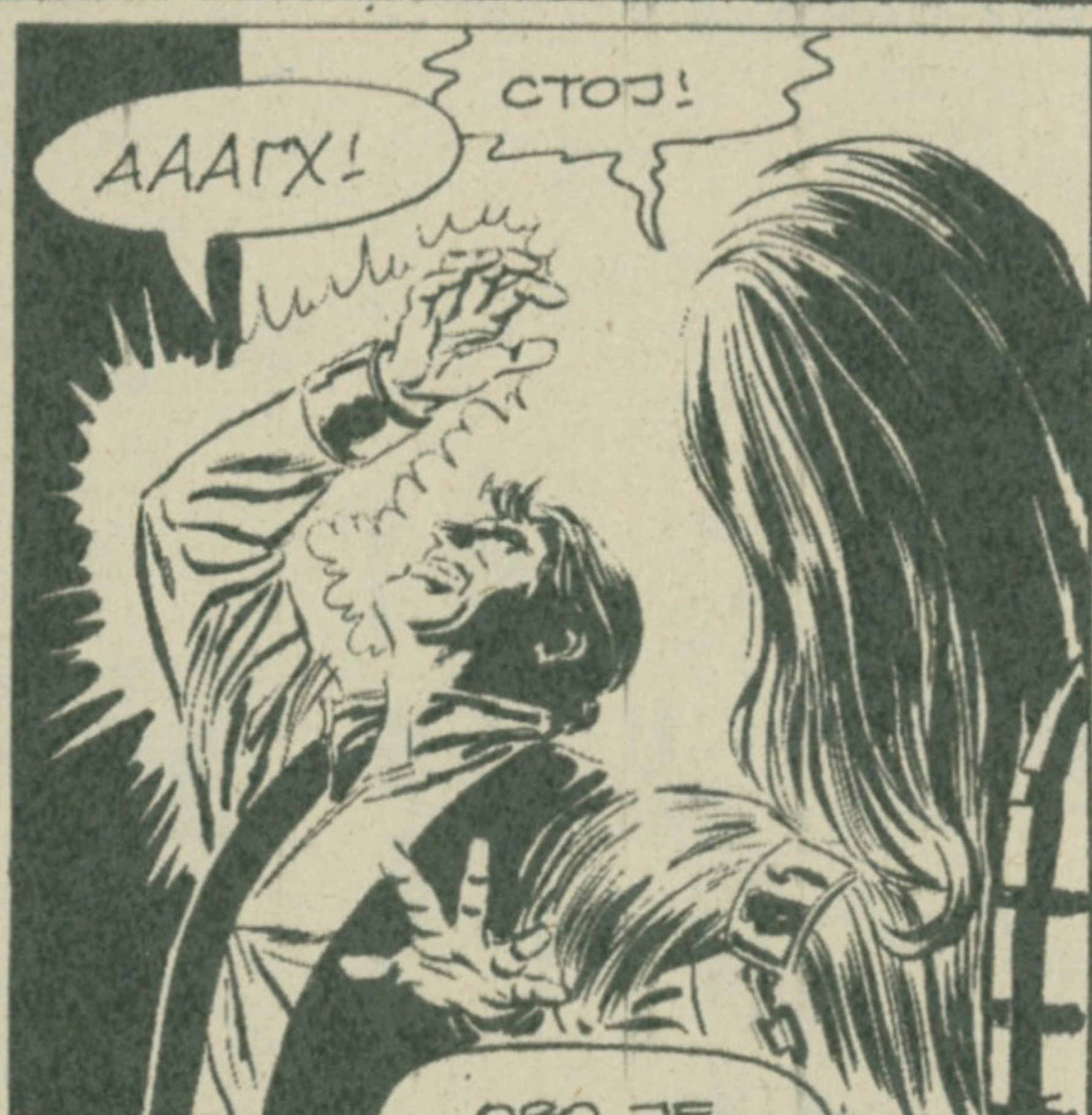
ЈА САМ КЛИСК, ЗАДЖЕН
ЗА ГРУПУ НА ОВОМ БРОДУ!
АКО САРАЂУЈЕТЕ КАКО
ТРЕБА, ЧЕКА ВАС НАГРАДА!

АЛИ,
НЕМОЈ-
ТЕ ЗА-
БОРАВИТИ
НАЧИН НА
КОЈИ СТЕ
ДОСПЕЛИ
ОВАМО...

ЧАК И КАД БУДЕТЕ
СЛОБОДНИ, УВЕК РЕ-
МО ИМАТИ МОГУЋНОСТ
ДА ВАС КАЗНИМО
И ЗА НАЈМАЊУ
НЕПОСЛУШНОСТ!

ЈЕСАМ ЛИ РЕ-
КАО, ЧИМ ДА МИ
СЕ ОВО НЕ
ДОПАДА!

СТОЈ!

АААГХ!

СМИРИ СЕ,
ЧИМ ДОБРО
САМ...

ОВО ЈЕ
САМО
ДЕМОНСТРА-
ЦИЈА ОНОГ
ШТО САМ
МАЛОЧАС РЕ-
КАО! МОЖЕ
ДА БУДЕ
И ГОРЕ!

МОГУ
ЛИ ДА
ПОСТА-
ВИМ ЈЕД-
НО ПИТАЊЕ,
КЛИСК?

ЧИНИ МИ СЕ
ДА ВАМ НИСМО
МНОГО ПОТРЕБ-
НИ КАД ПОСЕДУ-
ЈЕТЕ ОВАКВЕ
МОГУЋНОСТИ!

СВИ СТЕ
ВИ
ИНТЕРГЛАК-
СИЈСКИ
ГУСАРИ!

ИСКОРИ-
СТИЋЕМО
ВАС ЗА
ОНО У ЧЕ-
МУ СТЕ
НАЈБО-
ЉИ...

"А ОВО СУ ХОЛОГРАФСКЕ
СЛИКЕ НАЈВИШЕГ ЦИВОД
КОЈИ БЕТЕ ТРАЖИТИ!"

...БОРБУ И
ПЛОЧКУ!

НЕКИ ХРАМ,
И ОГРОМНИ
ДРАГУЉИ
НА ВРХУ...

ЈЕДНИМ
ОД ЊИХ
МОЖЕТЕ
КУПИТИ
ЦАРСКУ
ФЛОТУ...

МИ СМО
ИЗГНАНИЦИ
КОЈИ СЕ
ВРАЋАЈУ
КУЋИ!

ГОДИНАМА
СМО СЕ
У ТУЋИНИ
СПРЕМАЛИ
ЗА ОВАЈ
ТРЕНУТАК!

МИ ВАС
НЕШТО
ДРУГО -
ВЕЗУЈЕ
ЗА ЦРВЕНУ
НЕБУЛУ...

КЛИСК ЈЕ БИО
ДОЧЕКАН КИ-
ШОМ ЗАСТРА-
ШУЈУЋИХ КА-
МЕНИЦА...

ХАН СОЛО, МЕЂУТИМ НАПЕТО ЈЕ РУКО-
ВАО КОНТРОЛНИМ УРЕЂАЈИМА ПРЕЗНО-
ЈАВАЈУЋИ СЕ И ПРОКЛИЉУЋИ...

ЕВО
СУНЦА!
УСПЕЛИ
СМО ДА
ИЗАЂЕ-
МО!

ЕНО
НАШЕГ
ОДРЕДИШТА,
ЦРВЕНЕ
НЕБУЛЕ!

ПО ДРЕВНОЈ ЛЕГЕНДИ НЕ-
БУЛА ЈЕ НЕКАД БИЛА ДЕО
НАШЕ ГАЛАКСИЈЕ, ПА СУ ЈЕ
КОСМИЧКИ ПОТРЕСИ ОДБА-
ЦИЛИ ДАЛЕКО, ЗА-
ЈЕДНО СА ОВИМ
СУНЦЕМ!

ПОГРЕШНО,
СОЛО!
ЖИВОТ ЈЕ
ОБАВЕЗА
КОДОМ ИСПУ-
ЊАВАМО СВО-
ЈУ СУДБИНУ!

ЧУ-
ДАН
ЈЕ
ЖИ-
ВОТ
КЛИСК!

МОЖДА...
НЕ ЗА-
НИМАЈУ
МЕ
ВЕРСКЕ
РАСПРАВЕ
С ОСО-
БОМ ОД
КОЈЕ
МИ ЗАВИ-
СИ ЖИВОТ!

КЛИСКО-
ВА ДО-
МОВИНА
СПАДА
У МЕ-
СЕЧЕ-
ВУ
КАТЕ-
ГОРИЈУ,
ЧУМ...

"КОМПЈУТЕР ЈЕ ПРЕУЗЕО
СПУШТАЊЕ, А ОНДА ЈЕ
ТРЕБАЛО ДА УСЛЕДИ
ПЛОТКА КОЈА ЈЕ СПОМЕНУ-
ТА..."

ИЗГЛЕДА ДА
СУ НЕКИ ОД МЕТЕ-
ОРА КОЈЕ СМО ИЗ-
БЕГЛИ СТИГЛИ ДОВ-
ДЕ!

ПОСЛЕ ИЗВЕСНОГ ВРЕМЕНА ПОЈАВИО
СЕ НЕВЕРОВАТАН ПРИЗОР...

БОУРРТ!

НЕМОГУЋЕ!
ОВУ ДОЛИНУ
НИЈЕ ОКРЗНУО
НИЈЕДАН
МЕТЕОР, А ПЛА-
НЕТА ЈЕ ОПУС-
ТОШЕНА!

ПРИЛИКОМ ПРЕ-
ПАДА УЗМИТЕ СЕ-
БИ ШТО ГОД ХОЋЕ-
ТЕ...

... ИЗУЗЕВ ВЕЛИ-
КИХ ДРАГУЊА
ИЗ ХРАМА КОЈЕ
ЋЕТЕ ПРЕДАТИ
МЕНИ!

ДРАГУЊИ СЕ,
ПО СВАКУ ЦЕНУ,
МОРАЈУ ДРЖАТИ
ЗАЈЕДНО! АКО СЕ
РАСТАВЕ, НАСТА-
ЈЕ ТРЕНУТНА
ЈОНИЗАЦИЈА!

БИРАЈУЋИ
ИЗМЕЂУ
СМРТИ И
ГЛУДНЕ,
ЗАРОВАЊЕ-
НИЦИ СУ
СЕ ОДЛУЧИЛИ
ЗА ОНО
ДРУГО...

ОТКРИЛИ СУ ДА ДОЛИ-
НА НИЈЕ НЕЗАШТИЂЕНА.

НАПРЕД! ТО СУ
САМО ЛАСЕРСКИ
ТОПОВИ! НАПАДНИ-
ТЕ С БОКА!

ДИЖИТЕ
СЕ, ЛЕН-
ЧУТЕ!

ГРОНК?!

ОТКУД МИ САМО ХРАБ-
РОСТ? ЖИВО СЕ НАДАМ
ДА ЋУ СЕ ОКО ОНИХ ДРА-
ГУЉА НАГОДИТИ СА
КЛИСКОМ...

ДОК ОСТАЛИ
ГЛУДЧАЈУ,
МИ БЕМО ПРА-
ВО У ХРАМ!

НРАГХ!
ВРОНК!

НЕ, НЕ БОЈИМ
СЕ ДА ЋЕ НАС
КЛИСК КАЗНИ-
ТИ ЗБОГ НА-
ГОДБЕ!

ДОК САМ ПИЛО-
ТИРАО, НАПРАВИО
САМ КРАТАК СПОД
НА КЛИСКОВОМ
КАЗНЕНОМ СИС-
ТЕМУ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ ХАН СОЛО И
ВУКИ УШЛИ СУ У ХРАМ...

ЈОУУУ!

ПРЕСТАНИ ДА
ФРКБЕШ НА СЕНКЕ!
ТУ ЈЕ ОНО ШТО
ТРАЖИМО, А НЕ-
МА ЧУВАРА!

НИЈЕ БАШ
ТАКО СТРАШ-
ЊЕ!

ИМА И
ДРУГИХ
КОЈИ ЧУ-
ВАЈУ ДРА-
ГУЉЕ!

ИЗ МРАКА СЕ ПОЈАВИЛО ОГРОМ-
НО, СТРАШНО СТВОРЕЊЕ...

... И БЕСНО
НАСРХУЛО
НА ТРОЈИЦУ
ОТМИЧАРА...

УБРЗО, БИЛИ
СУ САВЛАДА-
НИ...

ВРОНК!

ДА
БЕЖИМО?!
ШАЛИШ
СЕ, ЧУИ!

ДОК
СЕ
ЧУДО-
ВИШТЕ
ОБРА-
ЧУНАВА
С ЊИ-
МА, МИ
БЕМО
УЗЕ-
ТИ
ДРА-
ГУЉЕ!

АЛИ ЧУДОВИШТЕ НИЈЕ
БИЛО ДУГО ЗАУЗЕТО...

... И ЊЕГОВ
ПОГЛЕД,
ОД КОГА
СЕ ЛЕДИ-
ЛА КРВ У
ЖИЛАМА,
ЗАУСТАВИО
СЕ НА
КАПЕТАЊУ
МИЛЕНИ-
ЈУМ ФАЛ-
КОНА И ЧУИЈУ...

ВРРОНК!

УМ!

ЈА САМ ПОСЕГНУО ЗА ДРАГУЈИМА... ЗАШТО ЊЕГА ДИРАЗ!

НЕ МОЖЕ УВЕК СВЕ ДА САГЛЕДА!

ТО ЈЕ, У СТВАРИ, ЖЕНКА... СКЛОНИ ОРУЖЈЕ, НИЈЕ ПОТРЕБНО...

ВЕРОВАТНО У ВАШЕМ ПРИЈАТЕЉУ ВИДИ СВОЈЕ МЛАДУНЧЕ!

БОРАРКЗ!

ШТА ДА ТИ РАДИМ, ПРИЈАТЕЉУ?! БУДИ ДОВАР И ЗАМАЈАВАЈ ЈЕ ДОК ЈА ОБАВИМ ЗАДАТАК!

ХАН ЈЕ СЛЕГНУО РАМЕНИМА И ИЗАШАО ИЗ ХРАМА...

ПАЗИ, СТРАНЧЕ, КЛИСК И ЊЕГОВА СТРАНКА РУКОВОДЕ СЕ САМО ОНИМ ШТО МИСЛЕ ДА ИМ ЈЕ СУДБИНА!

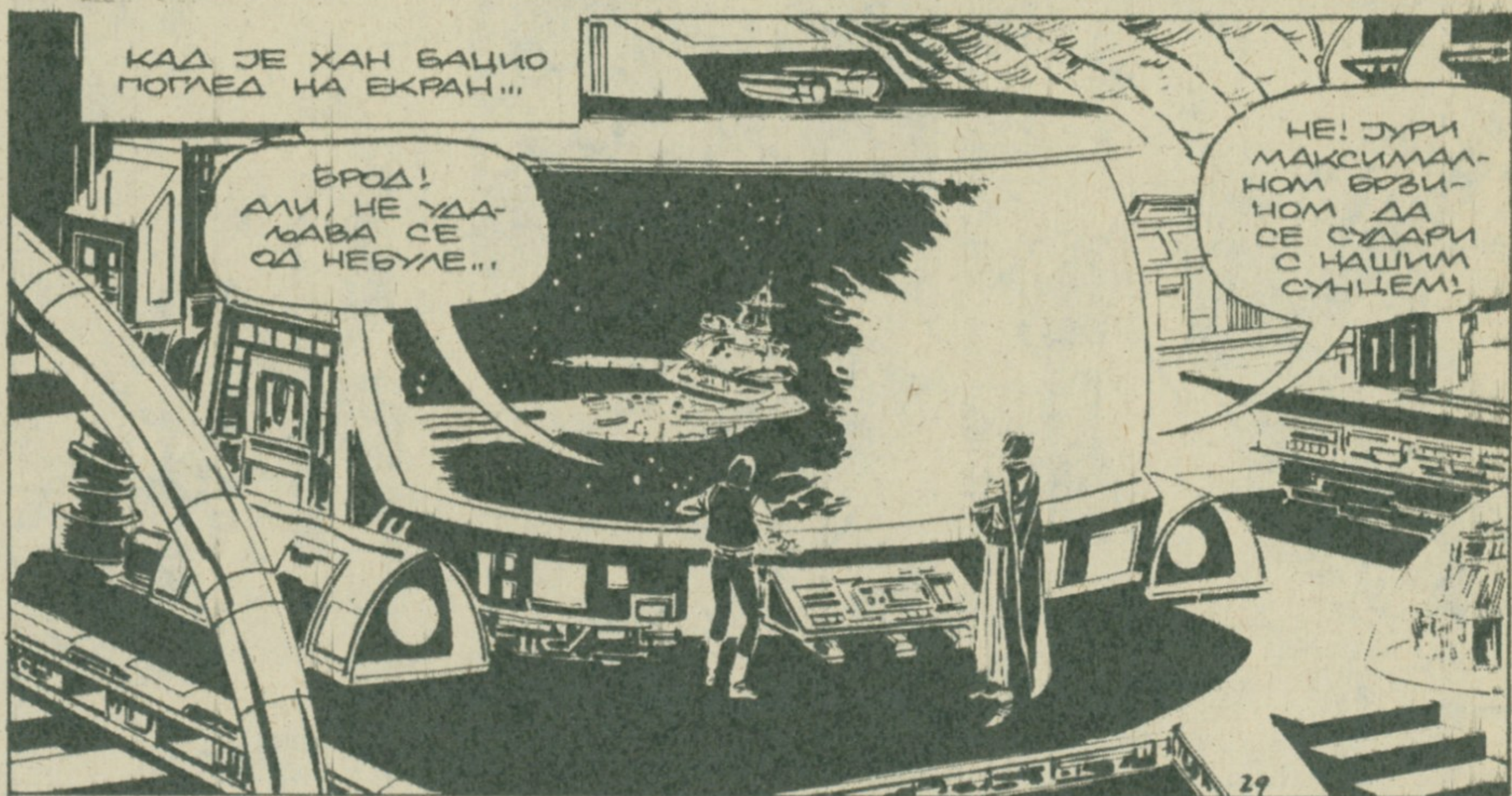

СОЛО! ЧУЈЕМ ДА СИ ПРВИ СТИГАО У ХРАМ! НЕМОЈ МЕ РАЗОЧАРАТИ!

НАРАВНО ДА НЕБУ, КЛИСК...

...АЛИ ПРВО ДА СЕ НЕШТО ДОГОВОРИМО...

"ЛОШАО НАМ ЈЕ КРАЈ!
КЛИСКОВА ГРУПА ЈЕ
ОСТВАРИЛА ОНО ЗБОГ
ЧЕГА СМО ИХ ПРОГНА-
ЛИ. ФАНАТИЧНО СУ ВЕРО-
ВАЛИ ДА НАМ ЈЕ БИМО
СУЂЕНО ДА ПРОПАДНЕМО
ЈОШ КАД СМО СЕ ОТЦЕПИЛИ
ОД ГАЛАКСИЈЕ, КАО ШТО
СМО МИ ВЕРОВАЛИ ДА
НАС ДРАГУЉИ ШТИТЕ
ОД КАТАКЛИЗМЕ..."

КЛИСК ЈЕ СМАТРАО
ДА ИХ ТРЕБА УНИШ-
ТИТИ КАКО СЕ НАША
РАСА НЕ БИ ВИШЕ
ОПИРАЛА СВОЈ Ј СУДБИНИ!

ЕТО, ДАНАС СУ
УСПЕЛИ!"

ТО ЈЕ ТА НАГРАДА О
КОЈОЈ ЈЕ КЛИСК ГОВО-
РИО! СВИ ОНИ ЗАРОВАЉЕ-
НИЦИ САД ДЕЛЕ ЊЕ-
ГОВУ СУДБИНУ!

И МИ ОВДЕ,
КОРЕЛИЈАН-
ЦЕ! БЕЗ ДРА-
ГУЉА, КОМЕТЕ
И МЕТЕОРИ
ЋЕ НАС РАЗНЕТИ!

ЧУДИ
МЕ САМО
ШТО ВЕГ-
НИЈЕ ПО-
ЧЕЛО..."

ДА БУДЕМ ЦИНИ-
ЧАН, ЦИНИ МИ СЕ
ДА И ТИ И КЛИСК
ПРЕТЕРУЈЕТЕ У
ВЕЗИ СА МОРИ КОЈУ
ИМА ТО КАМЕЊЕ!

ЈА
БИХ
ДА МА-
ЛО ПО-
ПРИЧАМО
О ТОМЕ..."

ПОСЛЕ РАЗГОВОРА ХАН ЈЕ ПОВЕО
СВЕШТЕНИКА У ШУМАРАК, НА
ИВИЦИ ДОЛИНЕ...

ТИ
СИ
ЋА-
ВОЛСКА
ОСО-
БА,
КАПЕ-
ТА-
НЕ
СОЛО!

ЕВО,
ОВДЕ
САМ СА-
КРИО ДРА-
ГУЉЕ...

... А УМЕСТО
ЊИХ, СТАВИО САМ
У ВРЕГУ ДВА
КАМЕНА! САМ
ЈЕ КРИВ ШТО
НИЈЕ ПОМЕ-
ДАО ШТА
УЗИМА!

ОХ!
ИЗГЛЕДА ДА НИ-
СУ СВИ ЗАРОБ-
ЉЕНИЦИ ОТИШ-
ЛИ С КЛИСКОМ...

СТАНИ! НЕКО ЈЕ ИЗ
СКРОВИШТА ВИДЕО КАД
СИ ДОНЕО ДРАГУЉЕ, ПА
ЈЕ ЈЕДАН УЗЕО...

СРЕБОМ, НИЈЕ
СТИГАО ДАЛЕКО!

КЛИСК ЈЕ ПО-
МЕНУО ДА СЕ
ДРАГУЉИ НЕ РАС-
ТАВЉАЈУ... ЈЕ ЛИ
ТО УЗРОК ЊЕГО-
ВЕ СМРТИ?

ЗБОГ НЕЗНАЊА
ЈЕ ПЛАТИО ГЛАВОМ!
ТО СЕ И ТЕБИ МОГ-
ЛО ДОГОДИТИ, КА-
ПЕТАНЕ
СОЛО!

СВЕШТЕНИК
ЈЕ ПОКУПИО
ДРАГУЉЕ...

... И ОНИ СУ СЕ
ПОНОВО НАШЛИ
НА СВОМ МЕСТУ,
У ХРАМУ...

ОДРЖАО СИ РЕЧ, КА-
ПЕТАНЕ СОЛО, САД
СМО МИ НА РЕДУ!

БУДИ ДОБАР,
ЧУН! МАМА
САМО ХОЋЕ
ДА ТИ КАЖЕ
ЗБОГОМ!

ДУРРРРРМ!

УЕРЗО, У СКРИВЕНОМ ДЕ-
ЛУ ДОЛИНЕ...

ГЛЕ, ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО!
ПА КЛИСКА НИСТЕ МОГЛИ
ПРОГНАТИ, ДА НИСТЕ ИМА-
ЛИ ОВАКО НЕШТО!

НЕМА ИХ ДОВОЉНО
ДА СВИ ОДЕМО, ПА СМО РЕ-
ШИЛИ ДА ЖИВИМО СА ЦРВЕ-
НОМ НЕБУЛОМ У МИРУ...

...КОЈИ СИ НАМ
ТИ ВРАТИО!

И ТАКО СУ ХАН СО-
ЛО И ЊЕГОВ ДРУ-
ГАР НАПУСТИЛИ ЦР-
ВЕНУ НЕБУЛУ...

ВРРРАУ!

СМИРИ
СЕ, ЧУМ!
БАШ ЈЕ
БИМО ДИРАЛИ-
ВО КАКО ТЕ
ЈЕ ОНА
РУНДА-
ВА ПЛА-
НИНА
УСВОЈИ-
ЛА!

АКО
БАШ
ХОДЕШ,
НЕБУ НИКОМ
РЕДИ...

ТО ЈЕ КРАЈ
ВУКИЈЕВЕ ПРИ-
ЧЕ...

НАРАВНО, НЕКЕ СТВАРИ ВУКИ НИЈЕ
ВИДЕО, ВЕР МУ ЈЕ КАСНИЈЕ КАПЕ-
ТАН СОЛО ИСПРИЧАО!

НАДАМ СЕ
ДА БЕМО
САД НЕКА-
КО МОГЛИ
ДА ПОМОГ-
НЕМО ГОС-
ПОДАРУ
ЛУКУ, ПРЕ
НЕГО...

ТОГ ТРЕНУТКА НА ГАЛЕРИЈИ
УСТАНИЧКЕ БАЗЕ НА ВУЛ-
КАНСКОЈ ПЛАНЕТИ
ГОЛРАТ...

ПРИНЦЕ-
ЗО ЛЕИД!
КОМАН-
ДАНТ
СКАЈ-
БОКЕР...

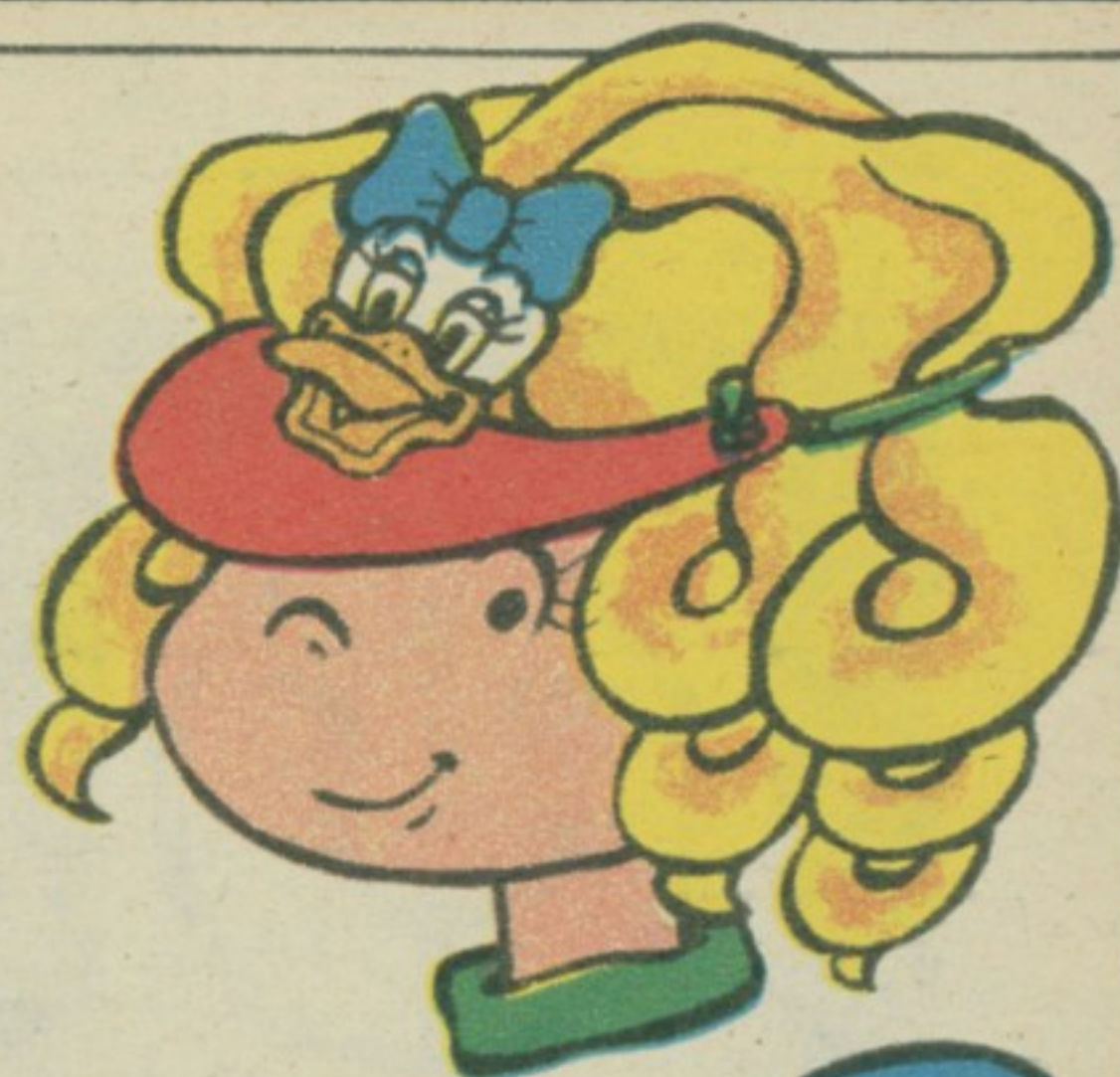
...ЈЕ ПОДЛЕ-
ГАО ЦРВЕНОЈ
СМРТИ!

КРАЈ У
СЛЕДЕЋЕМ
БРОЈУ

ШТИТНИК ОД СУНЦА

ПРЕДЛАЖЕМО ВАМ ДВЕ ВАРИЈАНТЕ ШТИТНИКА: ПАТА ЈЕ ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ, ПАЈА ЗА ДЕЧАКЕ. НАЈПРЕ ШТИТНИК, КЉУН, ПАЈУ ИЛИ ПАТУ ДОБРО ЗАЛЕПИТЕ НА ЧВРСТ КАРТОН ПА ИСЕЦИТЕ. ПРОСЕЦИТЕ ПО ЦРТИЦАМА НА КЉУНУ, НА ШТИТНИКУ, ПА ПРОВУЗИТЕ ДЕЛОВЕ А, В И С ГОРЊЕГ ДЕЛА КЉУНА-ТАКО ЋЕ ИЗГЛЕДАТИ ДА ЈЕ ПАТКА ЗИНУЛА ПАТУ ИЛИ ПАЈУ ЗАЛЕПИТЕ ПО ОЗНАЧЕНОМ МЕСТУ ЗА ШТИТНИК И ТО ТАКО ДА ГЛАВА ДОЂЕ ИЗА КЉУНА.

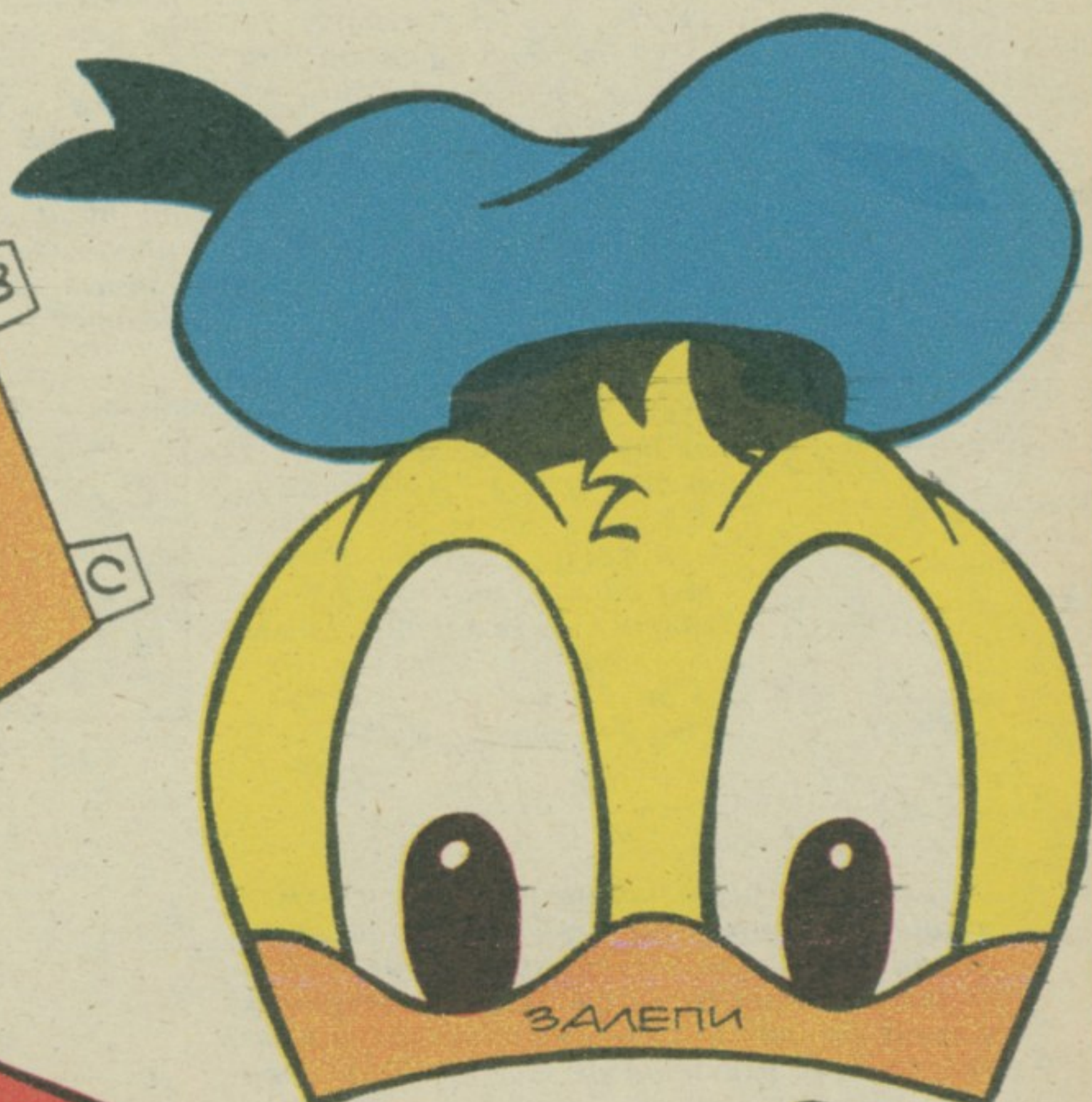
ЗАТИМ ЗУМБОМ ПРОБУШИТЕ РУПИЦЕ ПО КРАЈЕВИМА ШТИТНИКА И ПРОВУЗИТЕ ЛАСТИШ.

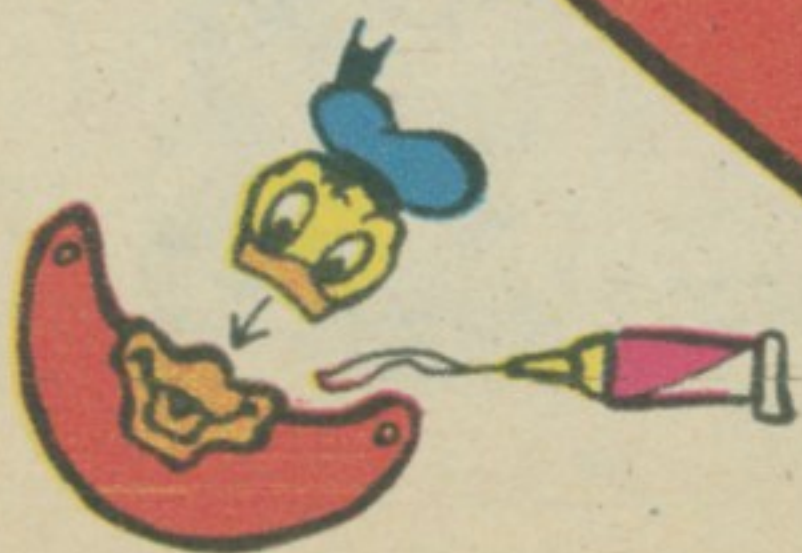
ОВАЈ ДЕО И КОД ПАТЕ И КОД ПАЈЕ ЗАЛЕПИ ИЗА КЉУНА

ПРОСЕЦИ ПО ЦРТИЦАМА И ПРОВУЗИ ПА ЗАЛЕПИ ДЕЛОВЕ А, В И С НА КЉУНУ

ПОШТИНИН
ЗАБАВНИК

Свако од нас носи у себи нешто што му не да мира, неку дилему коју не зна како да реши, неку невољу због које каткад па-ти. Понегде о томе и нешто може да се прочита, нешто се може поверити добром другу, пријатељу или блиском рођаку. Са-мо, остаје сумња: да ли смо добили прави одговор.

Хтели бисмо да вам помогнемо да о овоме говорите отворено, без осећања стида и кривице. Пишите нам. На ваша писма одговориће психолог Весна Васић.

СВЕ ШТО БИСТЕ ХТЕЛИ ДА ЗНАТЕ О СЕБИ А НИСТЕ СЕ УСУДИЛИ ДА ПИТАТЕ

НЕВОЉЕНИ ДЕЧАК

Драга Весна,
Ја бих хтео да ти опишем нешто што ни до данас не могу да разумем ни да пре-болим. Ради се о једном де-чаку који је рано остао без родитељске љубави. Посте-пено је оболевао и народ га је окарактерисао као лудог. Кад је скочио у бунар и по-ломио ногу и руке, одвели су га у душевну болницу. Тамо буде неко време и онда га пусте. Онда он нађе неку му-ницију и игра се с њом да би експлодирала. Чуо сам да је већ дуже време у болници, да га везују, да није препоз-нао родитеље. Ја мислим да га они и даље одбацују, мада му повремено дођу у посету. А онда оду у иностранство... Ово је стваран догађај!

Драган

Да, неки догађаји, којима присуствујемо или о којима чујемо, у тој мери су за наше дота-дашње познавање и поимање света нови и болни да бисмо најрадије да не поверујемо у њихову истинитост. Али, они су истинити и бо-леће док их привидно не покрије неки нови бол. Можда бисмо могли из свега што нам живот носи да извучемо задовољство бар у том смислу да смо свет упознали са свих њего-вих страна и да смо неке мучне успели да из-бегнемо. Поред тога, кад год је могуће, треба да помогнемо – себи и оном другом.

Из оног што си ми написао и ја видим да се ради о дечаку невољеном на начин који је не-опходан за нормалан раст и развој и зато теш-ко душевно оболелом – с наглашеном потре-бом за самоуништењем. Душевни болесници,

поред тога што наслеђују извесну предиспози-цију за оно што ће једном постати, такви по-стају, углавном, живећи у неодговарајућој сре-дини. Треба да знаш да и тој средини често треба помоћи, као и то да без ње ни њима не може бити боље. Дечаков повремено одлазак у болницу спада у уобичајени вид лечења, као и мере које тамо предузимају; лично се надам да поред лекова и везивања, с њим и разгова-рају. Бојим се, с обзиром на његову прошлост и све околности, да је његова судбина прилично одређена: није чудно то што није препознао родитеље, не помињеш да се неко о њему бри-не, а по повратку из болнице доживљава одба-цивање од људи, који су га прогласили лудим уместо да му помогну, још пре његовог првог смештања у болницу. Као да такав слом не може сваком да се деси, и као да је срамнији од било ког телесног обољења! Можда ти можеш да га посетиш, прихватиш га, па чак и утичеш на околину да с њим поступа с више обзира?

НЕ ЖЕЛИМ ДА МЕ ЖАЛЕ

Хтела бих да се потужим. У разреду ме не воле. Можда је то због тога што имам неке своје принципе које они не могу да схвате? На пример: не желим да бежим са часова, добро учим, не излазим, имам само две добре другарице. Немој мислити да сам усамљена и повучена, јер има ту доста друштва с којим могу да по-причам... Нико од мојих дру-гова не зна да сам ја дете разведених родитеља, да живим код мајке и да једнос-тавно желим да јој се одужим тако што ћу добро учити и бити добар ђак. Не-

мој мислити да ми је тешко што сам дете разведених ро-дитеља – само не желим да ме моји другови жале.

Драгана

Драга Драгана, мислим да узрок твоје нео-миљености у одељењу не треба тражити толи-ко у принципима, колико у оном што је довело до тога да се за њих определиш и примењујеш их на начин на који то чиниш. О твојим прин-ципима не бих ни говорила да немам утисак да те помало притискају и твојим животом владају у виду унутрашњег императива о „савр-шеном понашању” – онаквом каквим га ти, вероватно и твоја мама, доживљавате – а који твоји другови не могу да прихвате, управо за-то што нису упућени у разлоге твог понашања. Из искуства знам да деца разведених родите-ља ретко бивају сажаљевана од својих вршња-ка; жале их, углавном одрасли, непосредно после развода. Што се усамљености тиче, ни она није за стид, а понекад се особа осећа усамљеном и међу онима који је искрено при-хватају.

Претпостављам да је твоја мама много трпела и да се бринула за тебе, па се осећаш кривом уколико не удовољиш свим њеним за-хтевима. Само, брак се не одржава једино због детета – како неки родитељи објашњавају оп-стајање у неодрживим међусобним односима – а родитељска брига није заслуга која тражи било какву жртву, него спонтана потреба на коју се спонтано и одговара. Можда, да се бар мало опустиш и мало више личиш на своје „неваљале” вршњаке?

Весна Васић

ГРЕШКЕ У СНУ, ПОСЛЕДИЦЕ НА ЈАВИ...

Вративши се са аеромитинга на коме је гледао падобранце у дисциплини слободног пада тринаестогодишњи Николас Смит није могао да мисли ни на шта сем на падобране.

Узбуђење се није стишало ни кад је те вечери у својој кући у Лондону кренуо на спавање.

Брзо је заспао и сањао да се и сам спрема за скок с падобраном. Не будећи се, устао је из кревета, скочио с прозора своје собе и приземљио се 4,5 метра ниже.

Лекари кажу да ће ускоро бити добро – чим му зарасту поломљена рука и нога. ■

БОН-ТОН

„Сматрам да не можете да волите људе које не познајете” – изјавио је француски писац Роже Нимије. „Уосталом, то није ни пристојно”. ■

САБИ И СЛАБИ

Све доскора тако нешто није могло ни да се замисли. А ви ипак замислите! Традиционалан енглески недељни лов на лисице. Господа у кратким црвеним капутићима и белим чакширама спремају се да по свим правилима приреде хајку на лисице. Изненада се однекуд појављују некакви сумњиви момци наоружани ловачким роговима, баштенским кантама за заливање и другим незамисливим инвентаром чији је једини циљ да поквари забаву отменом свету.

Ови сумњиви су „саби”, саботери, пријатељи лисица и других зверчица.

Они су дуго и бучно

протестовали против убијања животиња, али речи нису давале никакве резултате. Тада су „саби” прешли на дело: уочи лова они помно прочешљавају терен и растерују лисице, дувају у рог за време лова збуњујући псе, распршују сок од белог лука тако да трагачи изгубе оријентацију...

Засад у Великој Британији има 3500 „сабија”, док је ловаца на лисице, ловаца (уопште) и риболоваца много више. ■

КАКО ДА НЕ?

Кад је преко радио-станице примио тај позив, 20-годишњи шериф из Лос Анђелеса Џон Рондина могао је једино да преврне очима и одговори у микрофон: „Да, да, како да не...”

Међутим, кад се сутрадан ујутру, враћајући се с дежурства, приближио мирном крају у коме станује, угледао је пет-шест крупних ватрогасаца и гомилу преплашених суседа које је, баш као што су му синоћ јавили, држала у шаху – сићушна сива верерица!

Није то била питома „парковска” врста што једе орахе из руку. Опште мишљење је било да се испод нежног крзна боје дима са светлим пегицама крије очигледно полудели глодар.

„Био је то најлуђи приказ у мојој каријери”, рекао је касније шериф присећајући се да је прво морао мегафоном да разјури масу света која се окупила на улици. „Баш кад сам стигао, напала је једног ватрогасца. Не могу да кажем да му се узверала уз ногу. Скочила је на њега. Он (ватрогасац) је покушавао да је се отресе, заједно би сигурно победили на неком плесном такмичењу”.

Све у свему, за три дана (како тврде званични извештаји) верерица је терорисала већи део суседства, угризла неколико жена, јурила около као разјарени бик и најзад предводила једну занимљиву колону састављену од шерифа, ватрогасаца, водича службених паса у десетоминутној трци кроз двориште и преко оgrade.

Најзад је верерица омамљена хлороформом и стављена у кавез где је убрзо угинула не оставивши за собом своју верзију догађаја. ■

ТАКО ОНИ МИСЛЕ

Власник једног паркираног (и слупаног) аутомобила у енглеском градићу Лемингтону нашао је на свом ветробрану цедуљицу следеће садржине:

„Управо сам налетео на ваш ауто. Пролазници су ме видели и још увек ме гледају како вам ово пишем. Сигурно мисле да вам остављам своје име и адресу. Греше”. ■

ВАЗДУХ ИЗ ДУГМАДИ

Радознали амерички научници Ален Оугард и Џејн Потс желели су пошто-пото да сазнају какав су ваздух удисали наши преци пре индустријске револуције, односно хтели су да одреде колики је био проценат угљен-диоксида у атмосфери пре два века. Како?

Да би доспели до старинских узорака ваздуха, научници су се бацили у потрагу за разним старим предметима у којима се, пошто су заземљени или херметички затворени, могао сачувати тражени ваздух: морским компасима, пешчаним сатовима, телескопима, дурбинима, зачепљеним посудама извученим из потопљених бродова. Међутим, резултати су били више него мршави.

Помоћ је стигла изненада. Јавиле су се две угледне фирме из Конектиката које се баве производњом металних војничких и морнарских дугмади још од 1812. године (то су она пуцад што личе на летеће тањире, изнутра шупља) и предложиле научном пару да из фабричког музеја узму узорке дугмади из грађанског рата 1864.

Већ су први опити дали изванредне резултате. Показало се да су дугмад изванредно добро заземљена, а да ваздух у њима не садржи ни најмању примесу свих оних елемената које је донела епоха парне машине и електрике.

О радијацији и да не говоримо. ■

КАКВИ ЛИ СУ ОСТАЛИ?

Бил Хабли је, као и обично, пажљиво возио кроз амерички градић Залив ораха кад је за њим дојурио полицајац на мотоциклу и дао му знак да заустави кола.

С неверицом, али ипак гутајући кнедлу, Бил је упитао саобраћајца шта је скривео.

Без речи, полицајац му је пружио цедуљицу на којој је писало: „Залив ораха вам захваљује на изванредним возачким навикама”, плус две карте за нови мјузикл у том граду.

На питање запањеног Била чиме је све то заслужио одговор је гласио: „Пропустили сте једну жену на пешачком прелазу”. ■

ОВОГ

ЛЕТА ШИРОМ СВЕТА

**ХИТ НОВИТЕТИ МЛАДИХ: У ЧЕМУ ЦОГИРАЈУ СТАНОВНИЦИ
ЊУЈОРКА, КАКО ЕНГЛЕЗИ ПОСМАТРАЈУ ЛЕПТИРЕ, А ИНДИЈЦИ
ИГРАЈУ ГОЛФ. КАКО КАНАЂАНИ СНИМАЈУ ПОД ВОДОМ А ИРЦИ СЕ
СКИЈАЈУ НА ТРАВИ...**

ЛУДА ДАСКА – Конструисана у СР Немачкој од микролита (микроскопски ситни кристалићи минерала), врло је лака, чврста и брза. Може да се набави у три верзије: за забаву, брзу вожњу и извођење акробатских фигура. Цену боље да прескочимо (око 30 старих милиона).

**СКИЈАЊЕ НА ТРАВИ,
БРЗИНА 50 km/h** – Јурити скијама по трави најлакше је кад се стане на гусенице. Принцип је исти као код булдожера или тенка. Међутим, што се брзине тиче, ова справа је много бржа: са новим гусеничаркама можете да развијете максималну брзину од 50 километара на час.

ПЛОВИТЕ НА БИБИЈУ – Што бисте се мучили пливајући на леђима?! Зато је „Биби“ и измишљен. Место рођења му је француски град Неји. То је нека врста „пловећег ћилима“ који је састављен од 3.000 малих балончића и практично је непотопљив. Још једна предност – „Биби“ не мора да се надува. Постоје два модела – једнобојан и шарен (скупљи).

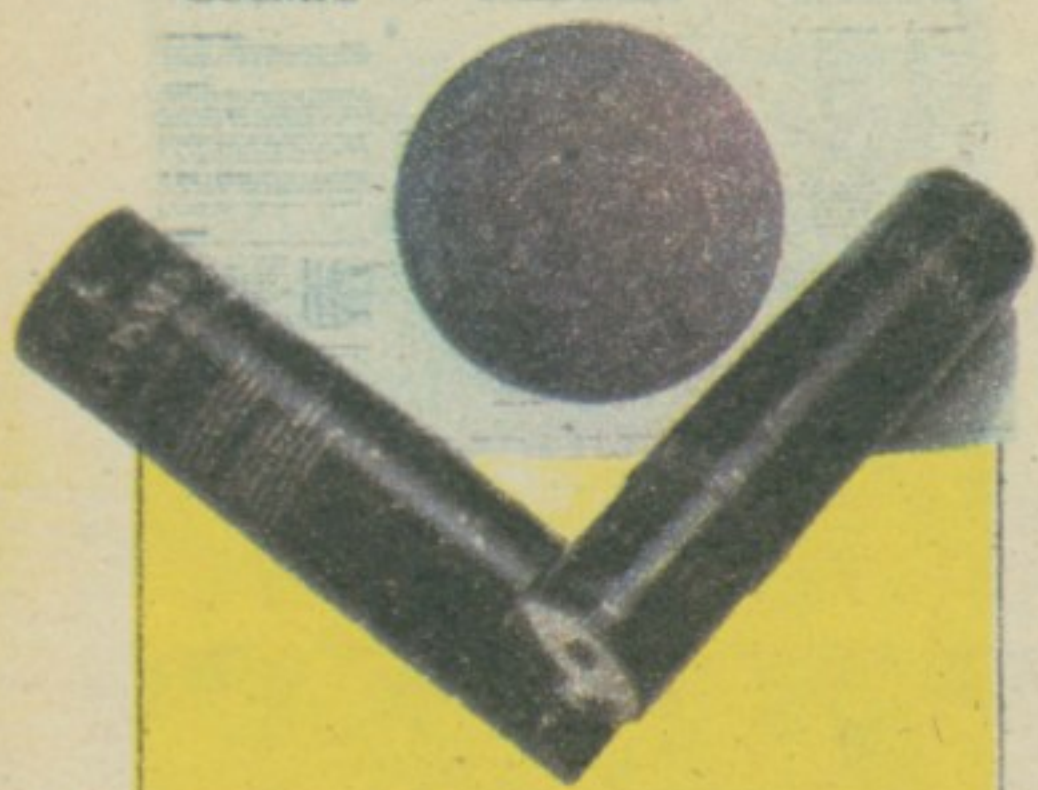

САМО ПРОЗИРНО – Више нећете плашити рибе ако се одлучите за нову опрему за роњење. Ова је провидна. Маска названа „футура силикона“, наглашава италијански произвођач, још је и антиалергична (!). Дискаљка није округла већ пласната да не би испадала из држача. Пераја такође нису досад виђена, с њима ћете стићи далеко јер су посебног аеродинамичног облика.

ОД ЛОПТЕ ДО РУПЕ – Играчи голфа стекли су нови део опреме. Ако набавите такозвани „цет партнер“, моћи ћете помоћу џепног даљиномера, једним погледом да одреде даљину између лопте и заставице. Онда само треба замахнути палицом...

COSMIC

НЕБО У ЦЕПУ – Ако набавите „Космос“, можете видети звезде чак и у по бела дана, јасно као у астрономском телескопу, или готово тако некако. Довољно је да подесите датум и час и „отвориће“ вам се небо какво видимо из ноћи у ноћ. Цена срећом није астрономска.

МАГНЕТ У ПАТИКАМА

– Ове тениске патике имају у њону сакривен магнет који, кажу амерички произвођачи, успоставља одличну равнотежу тела и уклања бол у леђима. Изузетно су удобне. Постоји само један „тркачки“ модел. Штета што им је цена око три и по милиона.

ПРИРОДА ИЗБЛИЗА – Радозналци од сада могу свуда да носе са собом џепни микроскоп. Дугачак је свага 13 см и има уграђен извор светлости. Увећава тридесет пута. Идеалан за посматрање поштанских жигова, цвећа или инсеката.

АМЕРИЧКА ГЛАВА

– Немогуће је изгубити главу ако се на њу стави овај супер шлем какав носе амерички рагбисти. Захваљујући њему не само рагбисти већ и ролерси (или ролшуаши ако вам лепше звучи), скијаши, па и возачи мотоцикала, одлично су заштићени. Зид кациге је испуњен водом и ваздухом. Од цене, ипак, боли глава – 8.340.000 старих динара.

МОТОР ЈАПАНСКИ, ШАРМ ИТАЛИЈАНСКИ – „Ламборгини дизајн“ је сан сваког поклоника брзе вожње мотоциклом. Опремљен је мотором „кавасаки“ запремине 1000 кубика чија је снага 100 коњских снага. Максимална брзина 260 километара на час. Цена паприена: око 540 милиона старих динара.

ских снага. Максимална брзина 260 километара на час. Цена паприена: око 540 милиона старих динара.

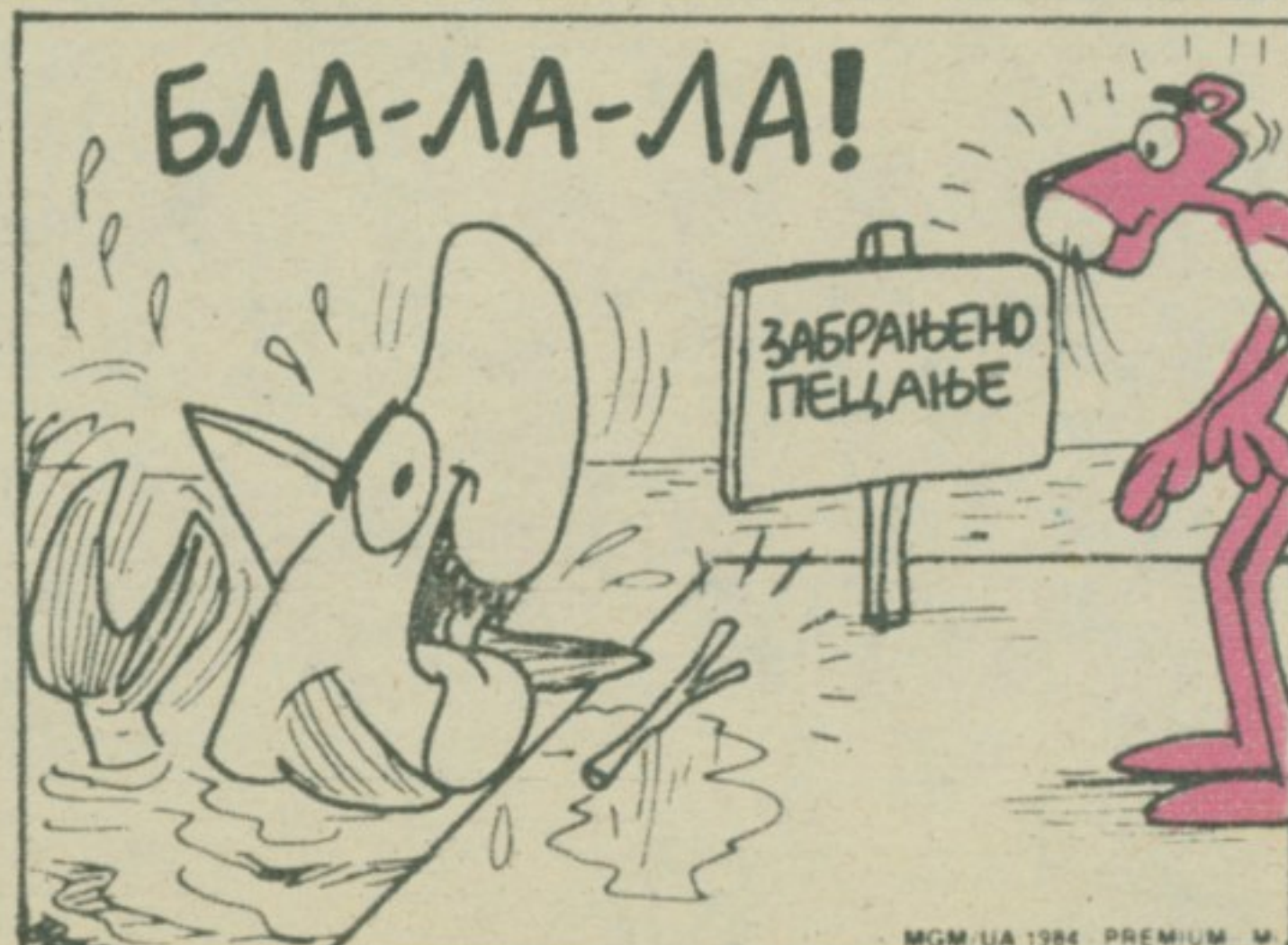
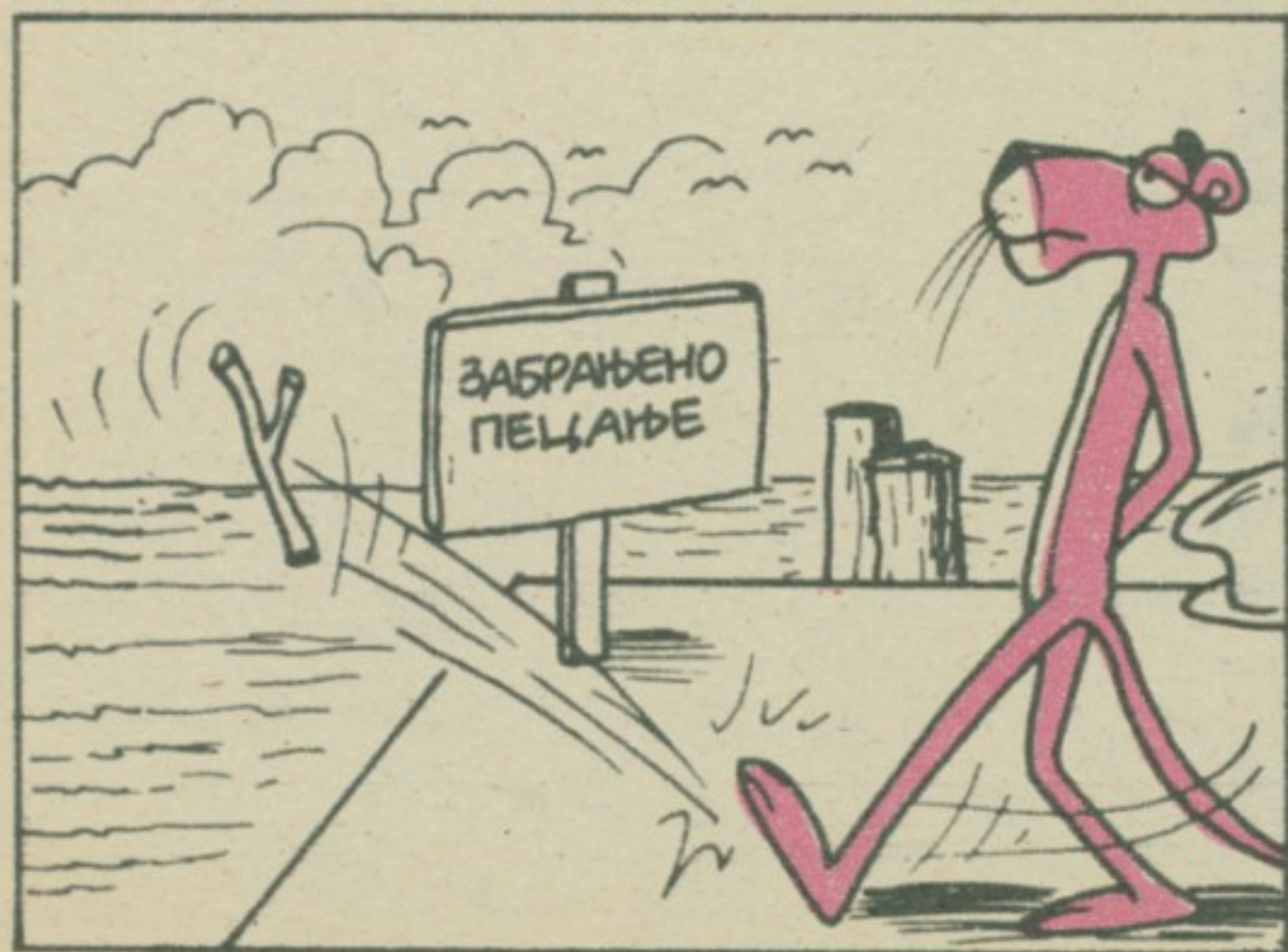
ХИ-ФИ ПРЕКО РАМЕНА – Опет Јапанци, а уређај је добио име „дискмен“. Има изванредан квалитет репродукције (далеко бољи од вокмена), а на његове минијатурне дискове може се снимати пуна 4 и по часа. После шетње скините га с рамена и „дискмен“ постаје луксузан део намештаја у салону. Није ни много за цену од 22 милиона старих динара.

В.М.

ПАНТЕР ПАНТА

MGM-UA 1986 PREMIUM M

ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ ХИТ

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

ДЕСЕТ НАЈДУГОВЕЧНИЈИХ

Избројали смо – десет албума провело је више од пет година на америчкој топ листи. После наслова албума наведен је извођач, година објављивања и број недеља проведених на листи:

1. „Dark Side Of The Moon“, „Пинк Флојд“ („Pink Floyd“) – 1973. године – 626;
2. „Johnny's Greatest Hits“, Џо-

- ни Метис (Johnny Mathis) – 1958. године – 490;
3. „My Fair Lady“, музика из представе – 1956. године – 480;
4. „Oklahoma!“, музика из филма – 1955. године – 305;
5. „Tapestry“, Керол Кинг (Carole King) – 1971. године – 302;
6. „Heavenly“, Џони Метис – 1959. године – 295;
7. „The Sound Of Music“ – музика из филма – 1965. године – 277;

8. „Hymns“, Тенеси Ерни Форд (Tennessee Ernie Ford) – 1957. године – 277;
 9. „The King And I“, музика из филма – 1956. године – 274;
 10. „Camelot“, музика из представе – 1961. године – 265.
- Занимљиво, само је један од ових албума још увек на листи од двеста најпродаванијих плоча у САД. То је првопласирана на овој листи „Тамна страна месеца“ групе „Пинк Флојд“.

ПРОВЕРИТЕ СВОЈЕ ЗНАЊЕ О...

„УЕМ!“ („WHAM!“)

1. **Географија:** Џорџ Мајкл је пореклом са једног острва у Европи. То острво је:
 - а) Корчула
 - б) Галапагос
 - в) Кипар
2. **Текстови песама:** Из које су песме наведени стихови: „If you're gonna do it – you know what I say If you're gonna do it don't throw it away...“
3. **Историја:** На првој турнеји

- групе „Уем!“ публику је, уместо предгрупе, забављао један диск-џокеј. Који?
- а) Кид Џенсен
 - б) Гери Кроули
 - в) Мајк Рид
4. **Личне карактеристике:** Џорџ Мајкл често има невоља са једном повредом коју дуго вуче. То је повреда:
- а) леђа
 - б) лигамената колена
 - в) десне руке
5. **Рођендани:** Ендрју Риџли је рођен:
- а) 26. јануара
 - б) 1. априла

- в) 17. маја
6. **Кретање на топ листама:** Песма „Уем Реп“ („Wham Rap“) прошла је на свом првом походу на топ листе без успеха, али је, када је поново објављена после успеха „Младих пушака“ („Young Guns“), доспела високо на британској топ листи. До ког је места стигла:
- а) трећег
 - б) осмог
 - в) четрнаестог
- Одговори: (1) Кипар; (2) 1. м. (3) Гери Кроули; (4) 26. јануара; (5) 26. јануара; (6) осмог.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

„Настасја Кински има кукове као девојчица и то је једино што ми се на њој допада.“
Билуис Сам (Belouis Some)

ХИТ ХИТ ХИТ

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

WHAT HAVE YOU DONE FOR ME LATELY

Used to be time when you would pamper me
You still brag about it all the time
Your friends seem to think that you're so peachy keen
But my friends think neglect is on your mind who's right
What have you done for me lately ooh yeah
What have you done for me lately ooh yeah

ШТА СИ СКОРО УРАДИО ЗА МЕНЕ

Некада давно си ме размазио
И сада се све време тиме хвалиш
Изгледа да твоји пријатељи још увек мисле
Да си тако дивно страствен
Али моји мисле да је само запостављање у твојим мислима и у праву су

Шта си скоро урадио за мене, о да
Шта си скоро урадио за мене, о да

Used to go to dinner almost every night
Dancing till I thought I'd lose my breath (ah)
Now it seems your dancing feet are always on my couch
Good thing I cook or else we'd starve to death

Ишли смо на вечере скоро сваке ноћи
Играли све док не бих помислила да ћу испустити душу (ah)
Изгледа да су сада твоја плесна стопала увек на мом каучу
Срећом умет да кувам иначе бисмо поцркали од глади

I never ask for more than I deserve
You know it's truth
You seem to think you're the Goods gift to this earth
I'm telling you no way

Никада не тражим више но што заслужујем
Знаш да је то истина
Чини се да мислиш да си божији дар на земљи
Кажем ти немаш шеме

You ought to be thankful for the little things
But little things are all you seem to give
You're always putting off what we could do today
Soap opera says you've got one life to live
Who's right who's wrong

Био си захваљан и за мале поклоне
Али мале ствари су све што ти дајеш
Стално говориш о ономе шта смо могли радити данас
Сапунске опере кажу да човек само један живот живи
Ко је у праву ко грешни

Get with it what have you done for me lately
What have you done for me lately this is wild I swear

Размисли о томе шта си скоро урадио за мене
Шта си скоро урадио за мене заклињем се то је одвратно

Текст: Џејмс Харис III, Тери Луис, Џенет Џексон (James Harris III, Terry Lewis, Janet Jackson);
Изводи: Џенет Џексон

Од своје безбројне деце, рођене с богињама и смртним женама, врховни бог Зевс највише је волео и мазио Тантала, сина кога му је подарила нимфа Плуто.

Тантал је био богат и моћан краљ града Сипила у Лидији на малоазијској обали Егејског мора у близини данашњег турског града Измира. Његов божански отац трудио се да га усређи, окружио га је благостањем, отклонио од њега све бриге које би могле да муче човека.

Зевс је Тантала често посећивао и позивао га на Олимп да му буде најмилији гост на боговским гозбама и учесник на важним са-

НАЈЛЕПШЕ ЛЕГЕНДЕ

МУЖЕ

РАЗМАЖЖЕНОГ

ветовањима бесмртника о којима људи нису смели ништа да знају.

За једног обичног човека, па макар му отац био бог над боговима, оволике почести представљале су огромно искушење. Зевс у својој очинској љубави није ни био свестан да непрекидно ставља на пробу Танталов карактер и снагу воље.

Можда постоје људи који би толике надземаљске дарове и милости издржали, али Тантал није био један од таквих. Зевсова наклоност ударила му је у главу и почео је себе да сматра натчовеком а потом и равним самом Зевсу.

Зевсова слаба тачка

Зевс му је опростио што је, у жељи да хвалисаво покаже величину и моћ, одавао тајне богова које је чуо на Олимпу. Опростио му је и што је с божанских трпеза потајно односио и делио пријатељима нектар и амброзију, храну која даје вечну младост и бесмртност.

Само једном је Зевс симболично опоменуо Тантала да пази шта ради и то када му је, на његову очинску понуду да му испуни коју год хоће жељу, Тантал затражио блажен живот какав имају само богови. Зевс му је жељу испунио, али му је изнад главе обесио огроман камен који је сваког тренутка могао да се откачи и падне.

То је значило да човеку није да-то да ужива у апсолутној срећи јер она за трен ока може да се претвори у најцрњу несрећу. Тантал у својој охолости и уображености није схватио поруку и не само да је наставио по старом већ је почео да лаже богове и да им се отворено подсмева.

Зевс се први пут страшно наљутио на свог размаженог сина када се Тантал пред богом Хермесом криво заклео да у својој краљевској палати не крије златног пса. Овај пас био је одређен да у Зевсовом храму на острву Криту чува козу Амалтеју која је дојила Зевса док је био мали. Пандар, краљ града Ефеса у Лидији, украо је златног пса и, у страху да ће га богови пронаћи и казнити, сакрио га код Тантала.

СИНА

ТАНТАЛОВОЈ ОБЕСТИ НИЈЕ БИЛО КРАЈА ПА ЈЕ
ЧАК И ЊЕГОВ ПОПУСТЉИВИ ОТАЦ МОРАО
СУРОВО ДА ГА КАЗНИ ЗА СВА ВРЕМЕНА

И овога пута Зевс је савладао бес и опростио сину, али му је први пут отворено запретио. Бог над боговима је, у сваком случају, погрешно што омиљеног сина није одмах, или још раније, казнио јер би тако на време спречио оно што се касније догодило. Али, љубав према Танталу била је његова слаба тачка.

Тантал, навикнут од рођења да му се гледа кроз прсте, није очеву претњу озбиљно схватио. Напротив, постао је још бахатији и најзад се дрзнуо да отворено изазове богове стављањем на пробу њихово свезнање у које, изгледа, није баш био убеђен.

Убио је свог малог сина Пелопса, исекао га на комаде и укусно

зготовљеног изнео на трпезу боговима које је за ту прилику позвао на гозбу у своју сјајну палату.

Богови су, наравно, одмах осетили шта се догодило, смртно су се увредили и понуђено јело нису ни дотакли. Само је богиња Деметра, утонула у тужне мисли због нестале ћерке Персефоне, у расејаности пројела комадић децаковог рамена.

Остали богови гневно су поустали од стола, раскомаданог Пелопса ставили у котао и поново га скували а бог Хермес га је, по Зевсовој заповести, оживео још лепшег него што је раније био.

Парче рамена које је појела Деметра Хефест је заменио вешто израђеним комадом начињеним од слонове кости.

Сви Пелопсови потомци имали су, касније, на рамену белег у виду звезде, трозупца или беле мрље.

Жедан, гладан и смртно уплашен

Зевс је због ужасне увреде на-нете боговима и убиства сина одмах осудио Тантала на вечите троструке муке: да заувек буде жедан, гладан и у самртном страху.

Тантал је без милости бачен у Подземно царство где вечито стоји усред бистре воде која жубори као најслађа музика. Али, чим се сагне да је ухвати и утоли жеђ, вода се повлачи а на њеном месту остаје сува испуцала земља.

Над самом Танталовом главом надносе се гране пуне мирисног воћа: поморанџи, смокава, крушка, јабука, грожда... Чим се он маши руком да убере који плод, ветар подиже гране увис и Тантал никада не може да их досегне и утоли глад.

Онај велики камен, који му је Зевс као прву опомену ставио над главу, и даље прети да сваког часа падне и убије га тако да је грешник напрестано у паничном страху.

Тако је свог миљеника Тантала, који је презрео богове, осудио рођени отац.

Танталове муке нису заборављене па су и дан-данас симбол најтежих патњи које могу да снађу човека.

Софокле је написао трагедију „Тантал“ која није сачувана. Славни Тицијан насликао је „Танталове муке“ али је слика нестала без трага крајем 17. века и позната је само из копије у бакрорезу.

Археолози 19. и 20. века узалуд су покушавали да пронађу и ископају Танталов град Сипил на истоименом планинском венцу. Наводни Танталов гроб, који је 1836. године пронашао Француз Тексије под гором Тмолен само је један од старих лидијских гробова.

Б. Дожић

Илустровао Босиљка Кићевач

УЗБУДЉИВО ЛЕТО НА АРКТИКУ

Д

В

О

Б

О

Ј

**СОВЈЕТСКИ НАФТАШ
ЕВГЕНИЈ МАРИСАЈЕВ
БИО ЈЕ СВЕДОК
НЕОБИЧНОГ СУСРЕТА.
У ГЛАВНИМ УЛОГАМА:
БЕЛИ МЕДВЕД И
ТУЉАН...**

је делило највише пола метра, а туљани нису ни сањали каква их опасност вреба. Ветар је дувао према медведици. Женка је, заваљена на бок, мирно дојила младунче док је мужјак помно посматрао околину не очекујући уљеза.

И све се догодило у тренутку. Медвед је изронио, зубима зграбио младунче за грло и отргао га од сисе, затим побегао према средини ледника. Знао је да је на копну много бржи од мужјака. Није, пак, могао да предвиди да ће туце снажних мужјака одмах, као по команди, појурити. Преко ледника и кроз воду.

Зачас се бели медвед нашао окружен са свих страна праћен стравичном риком. Оставио је младунче на снегу. Узалуд. Излаза из обруча није било. Први удар оборио га је на бок. Урлик, налик на људски. „О-оо-ооох!“ натерао ме је да се стресем од некакве унутрашње језе. Медведа више нисам видео, само велику црвену бару...

Потресен, дуго сам непомично седео посматрајући место трагедије. Нисам, у први мах, ни приметио женку која се догегала до свог младунчета. Гледила га је перајима и носем покушавала да помери непомично сребрнасто тело. При том је испуштала такве гласове који су ме неодрживо подсећали на плач и кукњаву жена.

Код туљана постоји урођени инстинкт: спасиће младунче ако га баце у воду. Бесмислено је пливала око њега, тело превртала прво једним па другим перајем. Онда га је избацила напоље. И поново почела да га љуши, глади перајима...

Тргао ме глас с друге стране обале. Звао ме један од другова нафташа. Код нас, на овим просторима, важи правило: ако се човек не врати на време, одмах крећу у потрагу за њим. Јер, Арктик се не шали. Никад и ни са ким.

П. М.

трагачи за „црним златом“ у овим леденим просторима, боравили овде по пола године и стално се сретали са овим морским сисарима, увек смо користили сваки слободан тренутак да их посматрамо. Тај чудесни зверини свет.

А туљана је било свуда докле ти поглед допире: у води, на сантама, минијатурним деловима летњег копна. Једни су пливали у великим круговима, други ронили у потрази за мекшцима, трећи дремали, четврти се надметали у скакању у воду, док су пети забијали осамдесетак центиметара дугачке очњак у лед одмарајући се у води после пливања. И увек их је било од триста до петсто, никад мање. Каква концерт: рика, мукање, хркање чак и рзање (не чуди што су их стари морепловци звали морским коњима).

Дремљиви ловац

Верујем да бих туљане могао да посматрам сатима и да ми не досади. Међутим, време је текло и ја сам, тешка срца, почео да дижем сидро да бих се вратио у базу. Одједном, заглашујућа рика. Допирала је истовремено из разних крда туљана. Рикали су мужјаци-стражари. Звери су се тргле, ускомешале и укрutile ћелаве главе. И сви су гледали на једну страну, тамо где је на крају јата, издвојен, лежао млад туљан.

Због изненадног блештавог сунца морао сам да

ставим длан изнад очију. Тек тада сам видео у чему је ствар: с друге стране санте држећи десну шапу изнад као катран црног носа да би се замаскирао, из океана се лагано извлачио бели медвед, владар арктичких простора. Нађушио плен! Глад га велика натерала јер, то сам за ових пола године на Арктику научио, бели медвед не воли да напада туљана. Често извуче дебљи крај, подлегне повредама које му задају дугачки и оштри зуби.

Ако се већ одлучи за напад, сада, реч је о младом туљану, неискусном. За нимљиво је, такође, да мужјаци не притичу у помоћ свом саплеменуку све док га медвед не шчепа. А тада тешко нападачу ако није довољно хитар.

Сада се медвед тихо приближавао. Очигледно мужјак, када би се подигао на задње шапе не би сигурно, био мањи од три и по метра. Ни млад туљан није био баш велики наивик: подигао се на предње пераје, издигао врат и окренуо се нападачу. Ако би медвед одмах кренуо у напад, туљан би стигао до воде. А ту је он у предности.

Међутим, ни овај медвед није припадао наивницима. Одлучио је да, лагано, дође до плена. Легао је на неколико метара од туљана и, рекло би се, задрмао. Само би повремено подигао главу. И туљан је прилегао, спокојнији. Надмудривање се отегло, с том разликом што, бар у

прво време, туљан није примећивао да се медвед приближава пузећи.

Растојање је било све мање а шансе медведа да се докопа плена све веће. Не задуго. Изгледа да млади туљан није био толико неискусан, одједном је скочио лакоћом коју до тад никад нисам видео и бућнуо у воду. Медвед је закаснио и, зачудо, није био много бесан. Пришао је води, сео и с бескрајном досадом лупкао шапом по намрешканој површини.

О-оо-ооох!

Без обзира што је време одмицало, нисам журио у базу. Нестрпљиво сам чекао да видим шта ће даље бити јер, знао сам то из искуства, медвед неће тако лако да одустане. У међувремену, женке с младунцима приближиле су се јату. Уз њих мужјаци. Чим би медвед направио корак према њима, мужјаци би надали паклену рику.

Гладни медвед је, на изглед, незаинтересован, лежао на крају санте. И онда је на суседном леднику приметио женку с младунчетом. Уз њих је лежао мужјак. Ни ту нема много изгледа за оброк. Тако сам бар ја мислио. Погрешно. Медвед се тихо спустио у воду и запливао према санти. Вирили су му само очи и њушка. Ни најмањег таласа поред њега.

Приближио се санти. Више није могао да види фамилију туљана али их је осећао по мирису. Сад их

Тог дана нисам имао среће. Једноставно, риба није хтела да загризе. Ескимска бајдара (теретни чамац пресвучен кожом) лењо се љуљала на таласима између плутајућих санти. Боље да се што пре вратим у базу, овде и у јулу, предвече, зна да за снежи. Да нешто поједем па у ноћну смену.

Већ сам се спремао да подигнем сидро кад ми се поглед зауставио на јату туљана. И одлучио сам да не журим. Без обзира што смо ми нафташи, заправо

ФРЕДЕРИК ПОЛ

Како Мариори спусти слушалицу, телефон поново зазвуча. Бесно је шутнула сточић на ком се налазио телефон и дрекнула у слушалицу: „Не, хвала, ништа не купујемо”. Утом се огласило и звоно на улазним вратима. „На тебе је ред!” готово је вриснула моја иначе сталожена супруга.

На вратима је стајао наш улични полицајац Гејмсфелдер. „Неки човек хоће да вас види по сваку цену, г. Бинс.”

„ЈА никога нећу да видим, наредниче, жао ми је.” Закључао сам врата. Мариори дрекну из кихиње: „Хоћеш ли да пресвучеш дете?”

„Веома радо, драга”, ведро сам одговорио јер сам у овом тренутку сматрао да је то једина исправна политика – Мариори је била близу да експлодира. Брате мој, лепо је то што нам је ујак Ото оставио сав тај новац, али зар су вест морали да објаве у новинама?!

Таман сам пресвукао нашег синчића, када се звоно поново огласило. Спустио сам дете на пуначке ножице и пошао да отворим врата. Опет полицајац.

„Онај тип је још увек напољу. Мислим да није сасвим читав”, рече наредник кроз врата која сам покушавао да затворим. „Каже да поручите Луткици да је њен Цакани ту.”

Зграбио сам врата. „Да кажем Лут...”

„Тако је рекао.” Гејмсфелдер је приметио да ме је ово просто покосило и због тога је био веома задовољан.

„Како – како се зове?”

„Винстон Мек Нели Мекги”, рече наредник весело.

„Пошаљи га у... пошаљи га унутра”, рекао сам и скочио да склојим дете од пепељаре у којој је Мариори оставила упаљену цигарету.

Подсвест на длану

Вини Мекги. Само ми је то требало за финале овог дана. Ушао је држећи главу као да му је пола тоне тешка. Вини никада није деловао нарочито крепко, чак ни у оно време кад ме је Мариори напустила пред самим олтаром и побегла с њим. Ваљда због тог његовог крхког, песничког изгледа. Али сада је изгледало да је заиста болестан. Простењао

је: Здраво, Харлене, 31 годину и 5 месеци стар, метар и 80 висок, 79 килограма тежак. Имаш једну таблету ацетилсалицилне киселине?”

„Шта?”

Није стигао да ми одговори јер се у том моменту појавила Мариори. „Учинио ми се да чујем...” – застала је кад је видела да јој се обистинила најлуђа претпоставка. „Ти!” Моју Мариори као да је ухватила крајња паника – једном руком намештала је косу, другом ноговице бермуда, док је истовремено покушавала да се измиглољи из кецеље (без помоћи руку).

Не смета ми да признам да никада нисам волео Винија Мекгија, и не само зато што ми је украо невесту испред носа. Наравно, она се опаметила само после шест месеци, појавила се са правоснажним поништењем брака са Винијем, пуна искреног кајања – шта да кажем, никада нисам зажалио што сам је оженио, бар не много. Али не можете од мене да очекујете да волим Винија, чак да га никад у животу нисам видео опет бих га мрзео – јер је изгледао као песник, причао као научник и понашао се као тупација.

„Дете!” дрекнуо сам, а Мариори коначно престале да се блескасто смешка свом бившем мужу и баши се на чинију с псећом храном коју је наш синчић већ напола испразнио. Мариори га зграби у наручје и принесе Винију. „Зар није слadak, Вини? На жалост, нос има на оца, али очи су моје!”

Вини уморно рече: „То је нормално. Напокон, са 24 пара хромозома у гамету, савршено је очигледно да је вероватноћа да дете не наследи ниједну особину једног родитеља, то јест да буде у потпуности надик на другог – 1:8.388.608. Јао, моја глава!”

„Ево ти аспирина и говори шта хоћеш!” упитао сам можда мало грубо.

„Харлане!” претећу узвикну Мариори.

Вини је стискао слепоочнице. „Хоћу да ми помогнеш да освојим свет!”

Трас, плус. „Донеси крпу”, узвикну Мариори. Дете је управо просуло чанак воде наше куце. Отишао сам по крпу јер ми је добродошло да мало поразмислим о Винију. А шта ће мени свет? Ујак Ото ми је завештао свет, бар један његов поприличан комад који ми је био више него довољан.

Када сам се поново вратио у собу, моја жена је цвркулала будућем освајачу света: „А како си чуо за Харланову срећу, овај, мислим за трагичан губитак драгог ујака?”

Ха! Трагичан губитак! Све док нам се није јавио човек из Асошијетед преса, нисмо имали појма о постојању ујака Ота. Ото је био онај брат о коме се у породици моје мајке није никада говорило. Како су могли да знају да он гомила благо у нафти и злату негде на Арапском полуострву?

„Вини, хоћеш ли коначно рећи шта хоћеш?” Искористио сам прилику да опет грубо запитам док је, Мариори урлала у слушалицу.

Вини је затњурно главу у шаке.

ГОРКА ПИЛУЛА

„Тешко могу да ти објасним” рекао је као да носи цело човечанство на леђима. „Изумео сам нешто, разумеш? А када сам чуо да си наследио богатство...”

„Помислио си да можеш да се дочепаш лове, а?”

„Не! Хоћу да ти помогнем да зарадиш још више! Даћу ти свет на длану, Харлане, веруј ми! Освојићемо га, сами ти и ја, то јест, ако ме малчице финансијски помогнеш.” Драматична пауза па. „Изумео сам супстанцу која ми гарантује потпуно сећање.”

Већ сам се машио за кваку, па застао. „потпуно сећање?”

Из њега је провалила бујица: „Израњање подсвести – способност присећања свега. Хоћеш да знаш првих шест енглеских краљева?” Набројао их је. „Љубавни зов славуја?” Демонстрирао га је.

„О”, узвикну Мариори улазећи у собу са пресвученим дететом, „како лепо имитираш птице!”

„И још!” узвикну Вини. „Знаш да је Америка једном имала истовремено два председника? 3. марта 1877...”

„Вини, прекини!”

„Али то је кључ освајања света! Знање је моћ, Харлане!” Спустио је поново главу у шаке. „Мада ме од њега боли глава.”

Једногодишњи геније

Испустио сам кваку и прогунђао. „Седи, Вини. Морам да признам да не могу да сачекам да чујем где је замка!”

„Нема замке, Харлане. Са мојим супермозгом можемо да надмудримо било ког владара, било које земље. А знање је и новац, Харлан. Брину те порези – знам такву рупу у члану 486 Закона о приходима да кроз њу можеш да провезеш камион!”

Једва сам се уздржавао да Винија не зграбим за уво и избацим га напоље. „Све је то занимљиво, Вини, али... ГУБИ СЕ!”

„Харлане!“ узвикну прекорно Мариори.

„Ти се не мешај, Мариори!“ наредио сам. „Вини хоће моје паре, то је све“.

Вини је болно стењао. „Харлане, само један милион, шта је то за тебе? За недељу дана удвостручиће се, за месец... Да ли си икада размишљао шта значи милијарда у рукама супергенија?! Гледај!“ дрекнуо је, притискајући једном руком слепоочницу, а другом извлачећи нешто из џепа. „Твоје је, хајде, нека буде и за сто хиљада долара. Да, само сто хиљада. Фер, зар не?“

Упао сам у клопку сопствене радозналости. „Шта ти је то?“

Махао ми је пред носом неком флашицом до пола пуном капсулама жуте боје.

„Моји хормони!“ поносно је рекао. „Релаксанти синапси. Само три капсуле на десет килограма телесне тежине довољно је да постанеш супергеније за цео живот. Сећаћеш се постпарталног пљеска по гузи када си први пут удахнуо ваздух. Сећаћеш се имена болничарке која те је прва повила, Харлане, једноставно, нема граница...“

„Бриши, Вини!“ рекао сам и одгурнуо га према вратима. „Скини нам га с врата!“ просто сам га убацио у руке наредника који је чукао пред вратима.

Мариори спусти дете на под тешко дишући. „Драње и грубости су лоши манири. Ниси био такав кад смо се венчали, Харлане. Од како си наследио...“

„Помози ми да купим ово“, одвратио сам. Иако га нисам баш јако гурнуо, оне пилуле су се разлетеле по целој соби. Мариори је бесно лупила ногом о под и бризнула у плач. „Знам шта мислиш о једном Винију“, јецала је. „Али зар ниси могао да му даш неколико пишљивих стотина хиљада долара?!“

„Паз на бебу!“ упозорио сам је. С горњег спрата зачуо се плач Гвени, наше шестомесечне ћеркице. Мариори ме је само бесно погледала и одјурила уз степенице. Осетио сам се мало посрамљен.

Устао сам, потапшао дечачића по глави и погледао на спрат одакле се разлегао плач женске половине наше породице. Када мало боље размислим, нисам се прославио понашањем.

Одглатирао сам уз степенице. „Душо, извини, почињемо испочетка. Хајде да почнемо да живимо као сав богат свет. Таксијем у Њујорк, сада, вечера у клубу „21“, после тога „Хело Доли“ из трећег рела партера...“

Мариори се кроз сузе широко осмехну. „Хеј, Харлане, па то заиста лепо звучи. А шта ћемо с децом?“

„Зови госпођу Шутер. Биће срећна да мало заради.“

„Да, да, само сећаш ли се њеног броја? Записали смо га на корицама блока који сам бацила, а у именику се налази под именом њеног зета, о. Боже, како беше тај број...“

Из приземља се зачу танак глас: „800-342, Стургис Артур, 42 универзитетска авенија.“

Дрекнуо сам: „Ко то до ђавола говори?“

„Ја, тата“, рече власник гласа из подножја степеница, створење старо читавих годину и по дана, наш синчић висок једва метар. Почео је да се пење ка нама, држећи се једном руком за ограду јер још није био сасвим сигуран на ногама. У другој руци држао је бочицу коју је испустио Вини Мекги и у коју сам ја сакупио расурене пилуле. Бочица је сада била празна.

★ ★ ★

Наравно, не живимо више у Леви-тауну. Мариори, Гвени и ја смо све покушали – променили смо име, офарбали косу, покушали чак и пластичну хирургију. Није успела, па на крају је исти хирург вратио првобитни изглед. Људи су нас и даље препознавали.

Сада живимо на јаhti и пловимо дуж обале унутар појаса од 12 миља. Када су нам потребне намирнице, пошаљемо неког од посаде моторним чамцем на обалу. То је ризикантно, али не толико као искрцавање у било којој другој земљи, а ми нећемо да се вратимо. Не можете нас због тога кривити. Како би вама било?

Покаткад нас се сети и позове нас преко радија. Баш се јуче јављао: „Не можете тамо остати заувек, тата. Главни мотори морају на ремонт после 11 месеци и 7 дана, а ви сте ве прешли 10 месеци и 6 дана. Оно што сте купили од намирница у Цексони-вилу мора да је потрошено у прошли четвртак. Зашто бисте гладовали? Дођите кући. Даћемо ти неко место у влади.“

„Захваљујем, али радије не.“
„Зажалићеш“, упозорио је доста љубазно и прекинуо везу.

Требало је да пазимо на њега. Нисмо смели да оставимо те пилуле надохват руке. Моја грешка. Требало је да слушам шта говори сироти Вини. Три пилуле на десет килограма довољно за цео живот! Наш син је имао једва 14 и прогутао је сигурно читаво туце.

И Вини је био у праву. Најбоље речено, у овом тренутку свет је на добром путу да буде освојен. За свега 18 месеци. Сједињене Државе пале су у руке Јувенс Императора, како сам себе назива (за ово кривим Мариори, ја никада нисам говорио латински пред децом), после његовог сензационалног успеха са питањем од 256.000 долара и његовог каснијег успеха са терминском продајом соје, акција челика и других деоница и хартија од вредности. Остатак света је само питање времена. И то не много времена. А свет то и те како добро зна. Зато не смејмо да ступимо ногом ни у једну земљу света.

Гледао сам његову инаугурацију прошлог октобра на телевизији. Несумњиво је да је ова земља и у прошлости имали понеког чудног председника, али зар сте икада сањали да ћете видети како председничку заклету полаже дечачић једном подигнутом руком над Библијом, а са палцем друге у устима?

М. Г.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор BeMak	ПЛАНИ- НА У СРБИ- ЈИ	БУДУЋИ- ЦЕ	ОНАЈ КОЈИ НОСИ ШТИТ	ГОМИЛА ГУЖВА	РОМАН ОБРАНОА ШАТОБРИ- ЈАНА	НАСЛОНИ- ТИ СЕ ЛАКТОВН- МА НА НЕШТО	ТРОПСКА БИЉКА
ДРАМА БОРИСА- ВА СТАН- КОВИЧА							
ПРЕОС- ТАЛИ ДЕО							
ЗАВОО- НИЦА							
МЕТАЛ- СКИ РАДИО							
ПРВО СЛОВО АБЕУКЕ		РЕБАН ДРВО АБОНОСА					
ГРАД У АР- НЕМАУКОЗ ПОЗНАТ ПО СТАН- ЛУ					ТО ДЕСТ		
ОДРЕБЕ- НОСТ, СТВА- НОСТ	НОВЧАНА ДОВНАКА				ИВО АНДРИЈ ЕНГЛЕСКА ПОЛИЦИ- ЈА		
КОЈИ ЈЕ КАО КАША							ОНАЈ КОЈИ ЈЕ ПО- ТЛАЧЕН
ЛИЧНА ЗАМЕ- НИЦА				СТАТУА ЈАРА, ВРУКИ- НА			
ЗНАК ЗА НОБЕ- ЛИЗУМ			ГРАД У АР- НЕМАУКОЗ ПОЗНАТ ПО СТАН- ЛУ				
АНСАМБЛ ОД ЧЕТ- РИ ЧЛАНА							
„БОР“							
						ЛИТАР ВОЛТ	
П ГЛАВНИ ГРАД БЕЛ- ГИЈЕ							
ИМАЊЕ О- КРУЖЕНО ТУДИМ							
ГРАД У СССР						НАШ СКУЛПТОР БАЊА	
ЗНАК ЗА ЊУТИ		МАБАРСКИ ПЕСНИК АДИ					
МУЛА		СВЕЧАНА ПОВЕДМУ- КА ПЕСМА БИЈАКА ЗА БОЖИЋЕ КОСЕ					
ЗИМСКИ СПОРТ				КАРИКАТУ- РИСТА МУ- ЛАБЕРО- ВНИЈА			
ПОКАЗНА ЗАМЕНИ- ЦА				ВРСТА БУСКАРА ЗНАК ЗА НАТРИ- ЗУМ			
ТОНА	ЈУЖНО- АМЕРИЧКА ВРСТА НОЗА						ЗНАК ЗА КИСЕО- НИК
ОНАЈ					ЕНГЛЕСКИ ДРАМАТИ- ЧАР БЕРНАРД		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: С, златник, витрина, опрезан, наопако, к, пет, н, Озирис, вуна, Пт, аб, Вали, Радован, грисист, ас, тона, тк, Мур, „Поварета“, роб, хи, л, Уна, с, гол, Нет, ид, Рила, нарочит, анимато, лакирер.

НЕ ИЗАЗИВАЈТЕ СУДБИНУ!

ОКЕФЕНОКИ НИЈЕ САМО НАЈВЕЋА МОЧВАРА
НА СВЕТУ, ТО ЈЕ ИСТОВРЕМЕНО И РАЈ И
ПАКАО, ТУ СЕ НЕ УЛАЗИ БЕЗ ВОДИЧА

трво. Временом се околно земљиште издигло и мореуз је претворен у језеро. Нова „превирања“ тла створила су у језеру острвца. Никла је вегетација. Година за годином и Окефеноки је постао џунгла на води у коју се залази са страхом. Индијанци из племена Крик су продирали сплавовима у дубину, али су се ретко дуже задржавали. На смрт су се плашили потреса, а они су „специјалност“ Окефенокија. Настају тако што водоник-сулфид и метан, гасови под водом, разарају вегетацију и избацују је на површину. Биљна маса која се тако формира креће попут пловећег острвца на којем друга вегетација заснива живот. Острвце се обично распада или од нових подводних експлозија или од удараца о дебло. Често се догоди да га муљ обложи и оно се стабилизује. У сваком случају, чим се на њега ступи завршава се у води и чељустима алигатора јер такво „тло“ не може да издржи човекову тежину.

Најужасније је живо блато – гута све. Прекрива га, тиме и прикрива, растље.

Песковита острва су најзахвалније тло. На њима расту борови. Острва нису велика, а из воде се издижу само неколико десетина центиметара.

Тренутна смрт

Један део мочваре је под суптропским сунцем, док је други обухваћен континенталном климом. Отуда је Окефеноки велика ботаничка башта и зоо-врт. Само црних медведа, на пример, има неколико врста. Колико ту има породица биљака, то нико до данас није успео да утврди.

Познати природњак из 18. века Виљем Бертрам био је запрепашћен разноврсношћу флоре и фауне у мочвари. Због тога је у из-

вештају који је први саопштен америчкој јавности рекао да је Окефеноки неколико светова у једном.

Човека ту вребају многе опасности. Највећа је једна врста змије отровнице чији ујед изазива тренутну смрт. Креће се по сувом, али се може видети и у води. Жртву вреба из траве или са дрвета. Постоји доста прича о људима који су оставили кости у мочвари после сусрета с њом. Индијанци из племена Крик ужасавали су се и на помен њеног имена.

Окефеноки је ризница занимљивости. Ту се може наићи на широки храст који носи на себи бреме маховине која у ствари то и није, може се видети читав шума висећих биљака, доживети „чешање“ о сапунску биљку чији листови при додиру стварају пену сличну сапунској... Мирта је зелена целе године. Високи и прави чемпреси пружају величанствен приказ...

У води расту и златни макови. Индијанци их називају „Никад влажни“ јер им је корен у води, а стабло и плод изнад њене површине. Тресетна маховина ствара мрежу као паук а она на сунцу личи на безброј ситних дијаманата... У Окефенокију расте чак и ананас!

Свуда влада гробна тишина. И крчкање суве гранчице под ногама делује као пуцањ.

Постоје три туристичка пута којима се улази у Окефеноки. Сва три користе сигурне токове река или потока и залазе у дубину мочваре највише педесетак километара. До средишта мочваре још нико није дошао, нити сме. Табле постављене на више места око Окефенокија опомињу. На њима пише:

„Не идите у мочвару без водича, изазивате судбину!“

М. Тодоровић

Замислите квадрат чија је свака страница дугачка као пут од Београда до Минхена. Толики простор заузима Окефеноки – највећа мочвара на свету. Име не може да се преведе јер нема одређено значење. Верује се да потиче од Индијанаца племена Крик који су живели по ободу мочваре и једини се усуђивали да зађу у тај необични предео.

Ко се у чамцу, а тако једино може, отисне водама Окефенокија, има мало изгледа да преживи – изгубиће се. Зато се без водича не залази у мочвару. Ипак и они повремено страдају јер је истражена само једна трећина тог огромног простора.

Окефеноки се налази делом у Џорџији а делом у Флориди, двома америчким савезним државама. За научнике мочвара је неколико светова у једном. Авантуристи је упоређују с паклом, а Индијанци из племена Крик назвали су је Земља која се тресе. Сви су у праву – Окефеноки је чудо природе.

Пробали па пропали

Ако мислите да Окефеноки чини само живо блато с лажним острвцима растиња – преварили сте се. Мочвара је прошарана стајаћом водом, ниском вегетацијом, острвима с високим чемпресима. Ту чак теку и две велике реке: Сувани и Света Марија!

Прва се улива у Мексички залив, друга отиче у Атлантук. Ни то није све: реке имају притоке, па је потоке у мочвари тешко избројати!

Сви покушаји да се мочвара исуши и земљиште искористи пропали су. Најдаље је отишла једна компанија која је неколико година секла чемпресе и прерађивала дрво, али је на крају и она одустала. Продајна цена је покривала само трошкове оборених стабала. Коначно, 1937. влада Сједињених Америчких Држава ставила је мочвару под заштиту државе и прогласила је националним парком.

Некада је Окефеноки био мореуз а Флорида ос-

ТРЕПЕРИ САМО, О ЈАСИКО...

✉ Читао сам песму Милана Ракића „Јасика“ у којој су и ови стихови:

Трепери само, о јасико,
Тај тамни нагон што те креће,

Разумео га није нико
И разумети га нико неће.

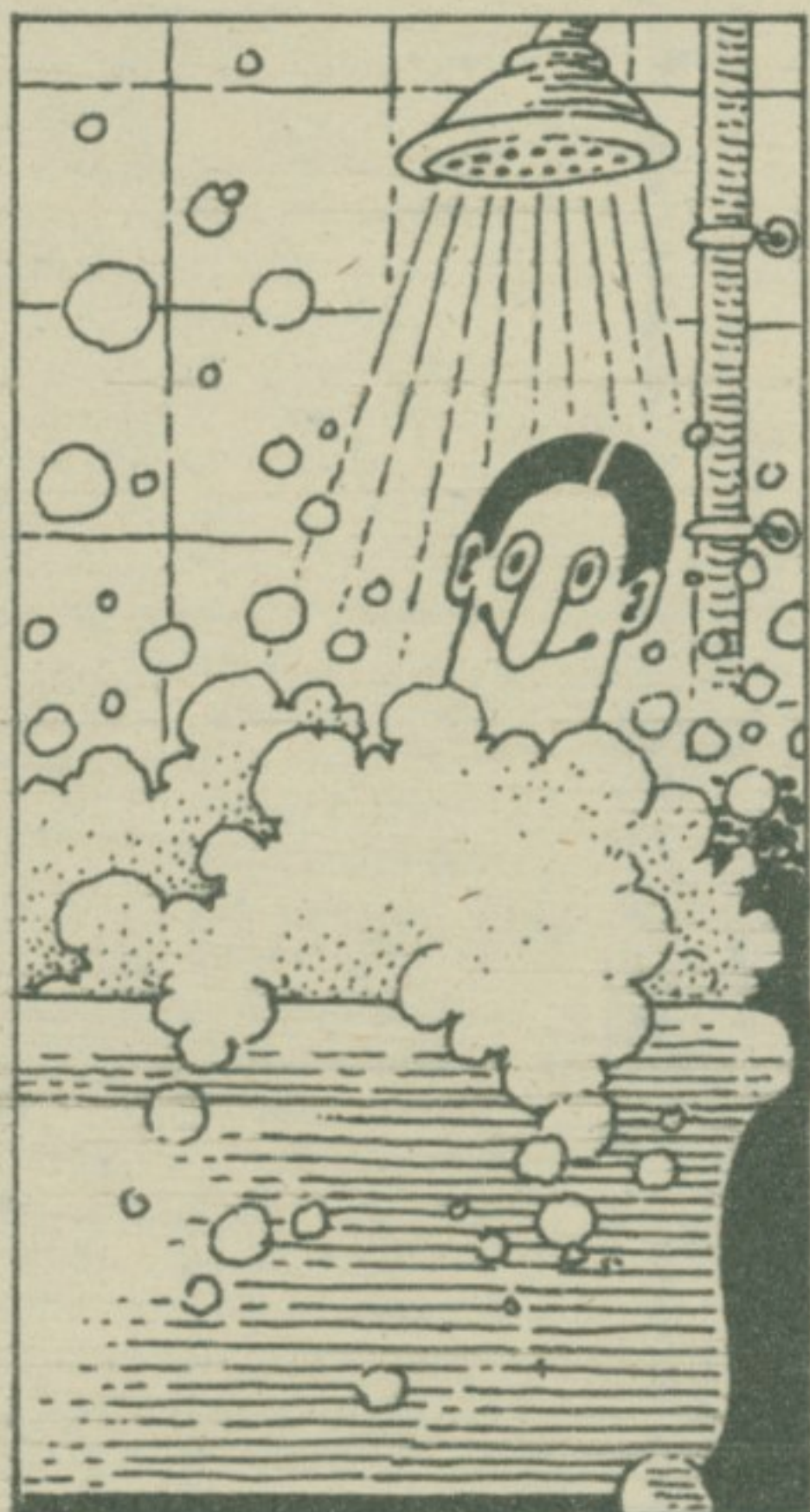
Песма ми се много свидела, али ми није најјасније шта је јасика па те молим да ми помогнеш.

БРАНКО МИЈУШКОВИЋ
Јурија Гагарина 134
11070 Нови Београд

Због њеног изгледа и особине да јој листови трепере и на најслабијем дашку ветра, јасику није певао само Милан Ракић већ је и мотив неких народних песама. То је дрво из породице врба које је углавном распрострањено у северној Европи и северној Азији од Сибира до Јапана. Наравно, Ракић надахнуће за ову познату песму није добио у тим далеким крајевима, већ је највероватније јасику виђао у нашим брдским и планинским шумама. Заокружени, назубљени листови везани су за грану

врло танком петелјком због чега и трепере при најмањем покрету ваздуха. Зато народ ово дрво назива још и трепетљика и жуборика.

КО ЈЕ ЧИСТ - НЕ БОЈИ СЕ ГУБЕ

✉ На радију сам слушала о лепри и питала родитеље каква је то болест, али они нису могли да ми одговоре. Пре неколико година случајеви лепре забележени су и у нашој земљи, па те молим да објасниш о каквој се болести ради.

ИВАН ДЕЧЕРМИЋ
М. Тита 85
26620 Ковин

Да лепра или губа није једна од најопаклијих болести, у народу сигурно не би постојала клетва која се упућује највећем непријатељу: „Дабогда се огубао!“ Јер, лепра је једна од најподмуклијих болести које медицина познаје. Изазива је такозвани Хансенов бацил и преноси се директним додиром са оболелим. Дакле, губа је заразна болест и најчешће се јавља у лошим, нехигијенским условима. Позната је још од старог века, али се јавља и данас у неким подручјима Азије, Африке и Јужне Америке,

одакле се преноси и на наш континент. Такозвана инкубација, време од тренутка заразе до отворених знакова обољења, код лепре је најдуже од свих заразних болести и може да траје чак 25 година! Према томе, знакови обољења од лепре код човека који се зарази ове, 1986, могу да се појаве и после 2000. године! Први знаци болести су малаксалост, болови у целом телу, повишена температура и мршављење, да би затим уследиле тешке физичке промене на кожи и унутрашњим органима.

Вековима се масовно умирало од ове тешке болести и дуго се сматрало да за њу нема лека, али савремена медицина успева да излечи чак и губу. Међутим, најбоља заштита од ње је чистоћа тела и околине човека.

ПОСЛАСТИЦА ИЗ АЗИЈЕ

✉ Много волим диње и желео бих да знам одакле потиче ово воће.

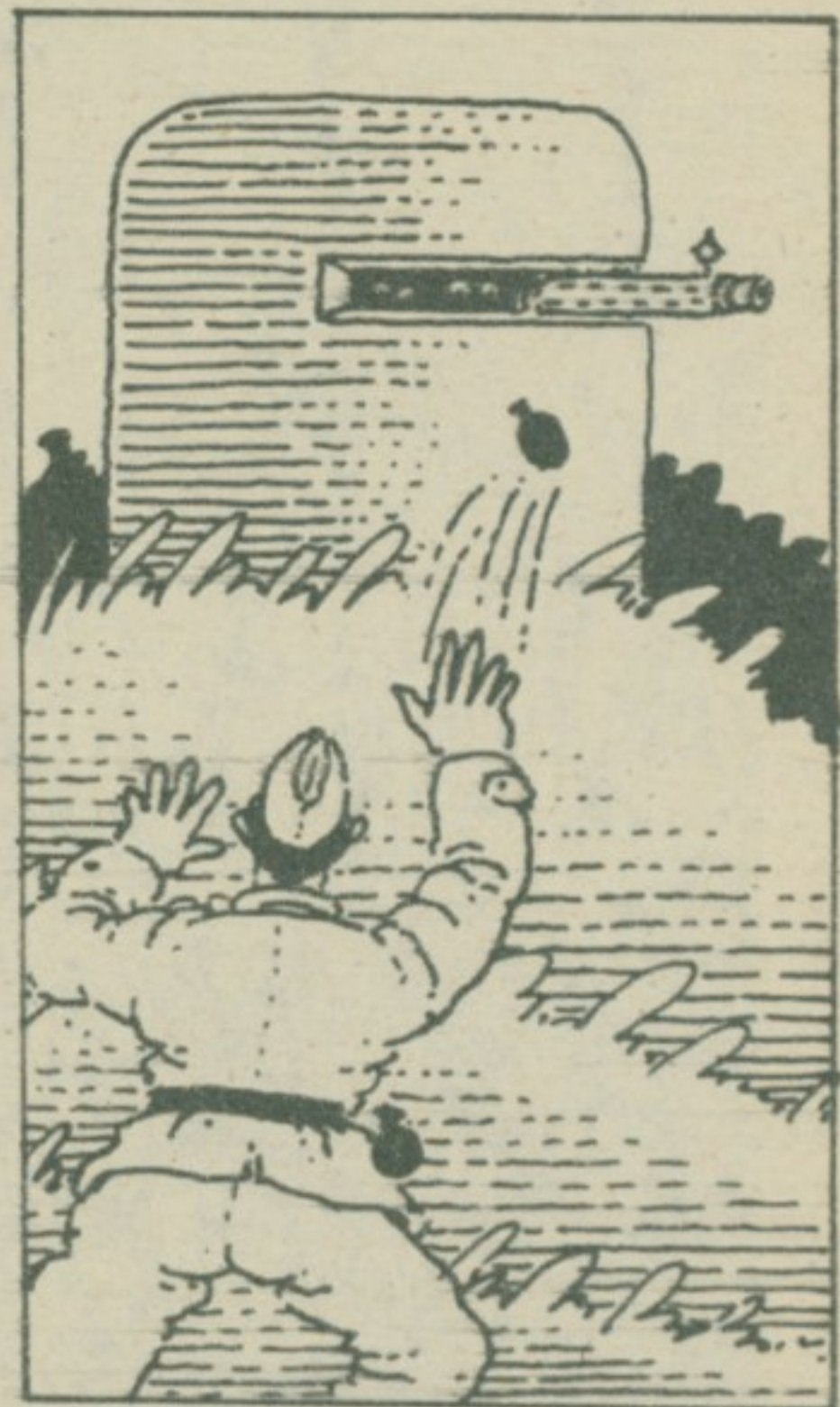
ДРАГАН ТОМИЋ
Новокречарска 5
11000 Београд

Диња, чије је научно име *Cucumis melo*, припада породици бундева, и као њена рођака лубеница, погрешно се сматра воћем: обе су, у ствари, поврће. Гаји се на свим континентима у области жарке умерене климе. Ипак, највише је распрострањена у топлим и сушним пределима централне и јужне Азије, где има значајну улогу у исхрани становништва. Код нас се највише гаји у Македонији, југоисточној Србији, на Косову, у Војводини и у приморју.

Најстарији историјски записи спомињу да су се диње гајиле још у древном Вавилону и Египту, иако се ти подаци односе на полу-

дивље врсте које и данас само-никло расту у долини Нила и река средње Азије.

Данашњи, нама познати облици диња настали су захваљујући човеку, и то вероватно крајем старе или почетком нове ере на подручју централне и Мале Азије, Ирана и Индије. Међутим, прапостојбина овог слатког поврћа није сигурно утврђена. У Европу је диња доспела из Азије, а на амерички континент пренели су је европски досељеници.

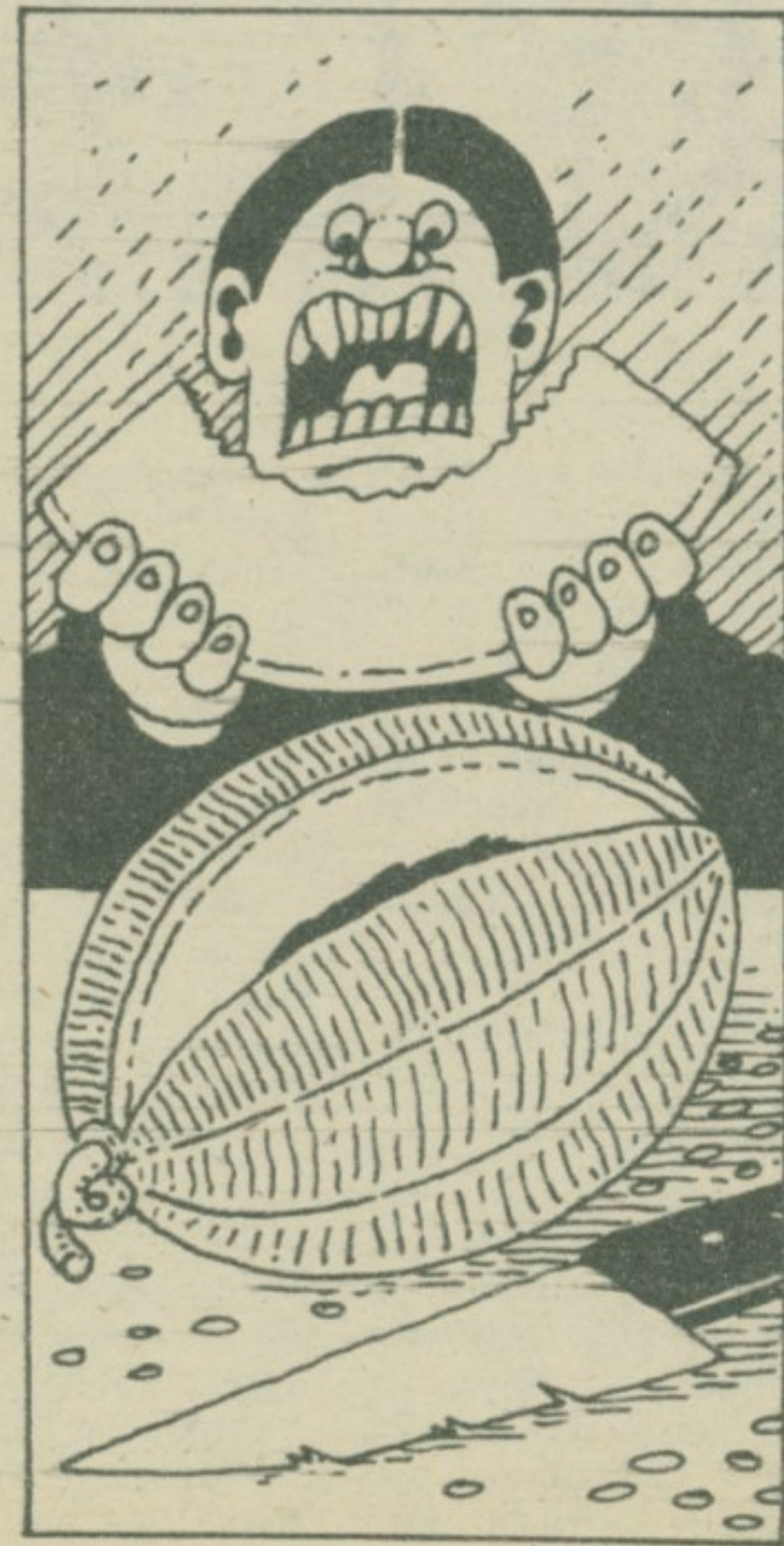
КУНДАК ЈАЧИ ОД СТРОЈА

✉ Занима ме ко је и када проглашен за нашег првог народног хероја.

ИЛИЈА МИРКОВИЋ
Хајдук-Вељкова 17
19300 Неготин

У Билтену Врховног штаба, број 14-15 за фебруар и март 1942. године, објављено је да се одлуком ЦК КПЈ Петар Лековић проглашава за народног хероја. То је један од ретких случајева да је револуционар постао народни херој још за живота. Јер, заједно са четницима из Гацког и Невесиња, Италијани су 12. јуна 1942. покушали продор према Чемерну да би спречили одступницу партизанским снагама које су долазиле из Црне Горе. Непријатељ је разбијен, а у тој борби погинуо је и Петар Лековић, командант првог батаљона Друге пролетерске бригаде. Битка је трајала целу ноћ. Партизански батаљон морао је у зору да се повуче, јер је остао без муниције. Лековић је остао међу последњим да би голим рукама одваљивао и бацао стење на непријатељски стрељачки строј и тако штитио одступницу батаљону који се повлачио.

Након овог подвига популарност старог и искусног борца постала је још већа. У народу је о њему никла легенда, причало се о његовој храбрости и подвизима. Четрдесетосмогодишњи ратник

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Ивана Матејић, Колонија „Младост“ бр. 1, 35230 Ћуприја – има 13 година, воли књиге, сакупља значке и постере, воли групу „Wham“, свира виолину и клавир, жели да се дописује са вршњацима

Драгана Маркановић, Осјечка 23, 54207 Тења код Осијека – има 14 година, тренира атлетику, воли музику и путовања, жели да се дописује с младима широм земље

Љиљана Љубичић, Руђера Бошковића 26, 21000 Нови Сад – ученица основне школе, воли дугачка писма, редовно чита „Политикин забавник“

Денис Бичанић, Маринићи – Драга 24, 51216 Вишковице – има 13 година, занима га Дивљи запад, воли књиге и тенис, жели да му се јави Марко Тривић из Новог Сада

Жаклина Григорова, Маршала Тита 125, 92310 Винаца, СР Македонија – има 15 година, воли музику, рукомет, природу. Сакупља постере, разгледнице, украсне коверте и књиге. Воли друштво и дописивање. Одговара на свако писмо

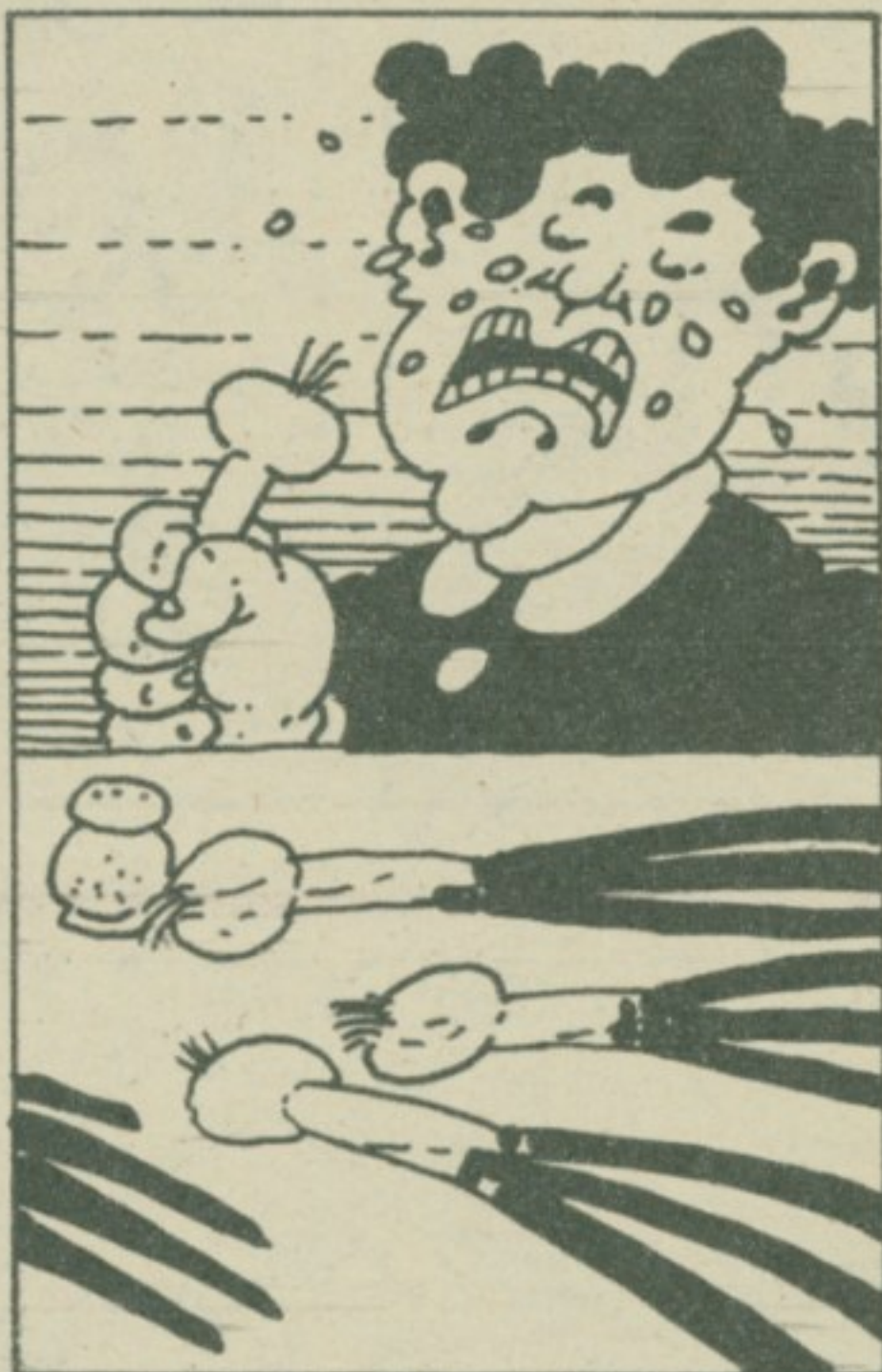
Бранка Кесегич, Мајдекова 2, 41310 Иванић Град – има 12 година, скупља постере, воли јесен, бави се рукометом, жели да се дописује с вршњацима из земље и света

из два светска рата постављен је 1. марта 1942, кад је формирана Друга пролетерска бригада у Чајничу, за заменика команданта Првог батаљона. Приликом напада Друге пролетерске бригаде на италијански гарнизон у Чајничу, у ноћи између 30. априла и 1. маја 1942, улетео је у италијански бункер, ухватио пушку за цев и кундаком онеспособио неколико запредашњих италијанских војника.

ПЛАЧ КОЈИ КРЕПИ

Због чега нам иду сузе на очи кад сечемо црни лук?
ТАЊА МАРКОВИЋ
Исмита Капетановића 4
74000 Добој

Црни лук садржи више материја које надражују слузокожу, нарочито у органима за мирис и вид, што у очима изазива сузе. Међутим, иако је ово дејство непријат-

но, плач изазван луком је, према најновијим истраживањима, и те како користан. Наиме, састојци у овом врло здравом поврћу имају јако бактерицидно дејство, односно уништавају штетне бациле. Због овог кијавица може да се лечи ако се на вату или газу исцеди неколико капи сока из црног, односно црвеног лука, а затим стави на нос.

СМЕХ – ОД РАДОСТИ ДО ПАТЊЕ

Шта изазива смех?
ДАНА ЧЕКИЋ
44222 Шаш

Смех, од осмеха и смешна до такозваног хистериичног смејања, може да буде изазван спољним надражајем, као што је голицање и посебним стањем које настаје рецимо због комичних ситуација. Ово је нормална, здрава појава смеха. Међутим, медицина и психологија познају и такозвани патолошки смех, који се јавља при неким душевним обољењима, а нису изазвани ни спољним ни унутраш-

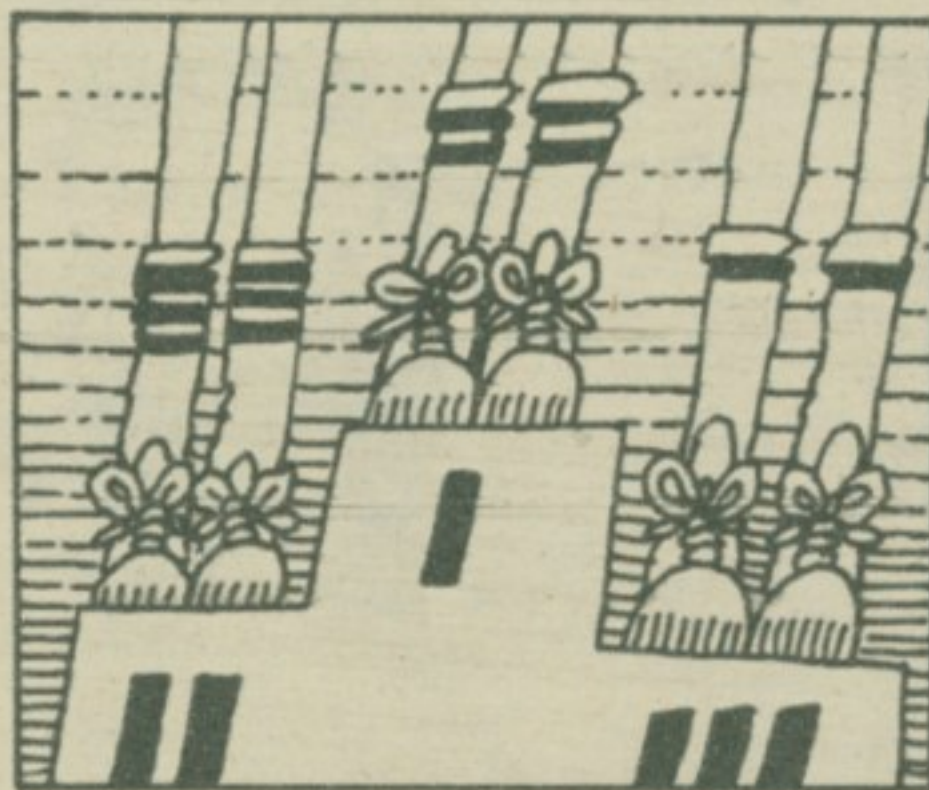

И ТО ЈЕ УСПЕХ

Наши кошаркаши опет су нас обрадовали: ја сматрам да је треће место на Првенству света велики успех. Зато бих желе-ла да честитам селектору Крешимиру Ћосићу и играчима. Иако је светски шампионат био још у јулу. Молим те да објавиш адресу на коју могу да пишем нашој кошаркашкој репрезентацији.

ВИОЛЕТА ПЕТКОВСКА
92400 Струмица

Крешимиру Ћосићу и нашим репрезентативцима можеш да пишеш на адресу: Кошаркашки савез Југославије, Цетињска 22, 11000 Београд. Наравно, честиткама се придружимо и ми.

њим утицајима. Према томе, смех може да буде и болест.

Већина научника сматра смех једним од основних инстинктивних радњи. Они то доказују чињеницом да смех може неким спољним надражајима да се изазове и код новорођенчади, као и код високо развијених мајмума, на пример шимпанза.

С обзиром на разнолике врсте смеха и многобројне поводе који га изазивају, јавља се као израз радости, ироније, наивности, кокетерије, презира, симпатије, збуњености, надмоћи, па чак и беспомоћне патње.

Смех је, поред осталог, једна од главних разлика између човека и животиње, јер је својствен само људима.

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

В. д. директор НО „ПОЛИТИКА“
др Живорад Минов

В. Д. руковођиоца ООУР-а Издања за младе „Политикин забавник“
Влада Булатовић Виб

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

Заменик главног и одговорног уредника
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић, Чланови Савета из Редакције: Влада Булатовић Виб, Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Божана Дожић-Стојковић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патротић, Зоран Петковић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменковић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миланко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА“ – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фех 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 150 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 1.656,00 динара, полугодична 3.312,00 динара, годишња 6.624,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 3.312,00 динара, полугодична 6.624,00 динара, годишња 13.248,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну наизмену НО „Политика“ ООУР „Продаја“ – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

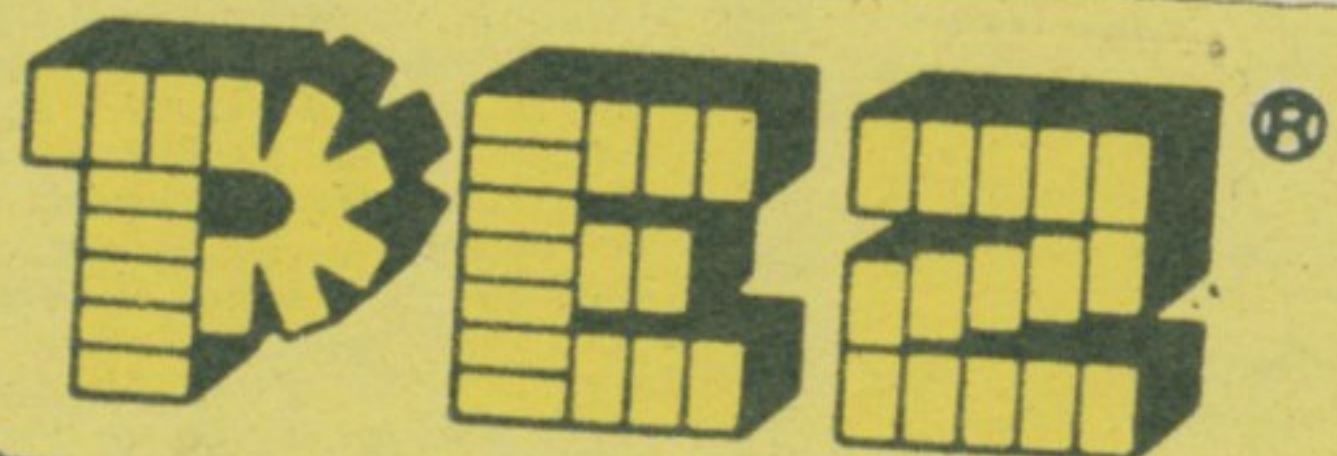
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

САД	\$ 42.-
СР НЕМАЧКА	ДМ 93.-
ШВЕДСКА	Шкр. 299.-
ФРАНЦУСКА	Ффр. 285.-
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 79.-

Уплате из иностранства слати на деовизни рачун НО „Политика“ код „ИНВЕСТБАНКЕ“ – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну наизмену ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

За штампање овог броја Забавника одговоран: Миливоје Весовић, руковођилац ООУР-а „Дубока штампа“.

НАСЛОВНА СТРАНА
НЕНАД МИЛИЋЕВИЋ

**НАГРАДА
СВАКОГ МЕСЕЦА**

Само за чланове ПЕЗ клуба!

1 пут месечно – **1 СУПЕР НАГРАДА**
и 100 других награда

Постаћеш и ти пријатељ ПЕЗ-а и
члан ПЕЗ клуба кад пошаљеш 5
омота ПЕЗ бомбона.

ПЕЗ ПОЗДРАВЉА СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ!

Испуњен купон пошаљи на адресу:
ПЕЗ ПРИЈАТЕЉ 61110 ЛЈУБЉАНА, пп. 38

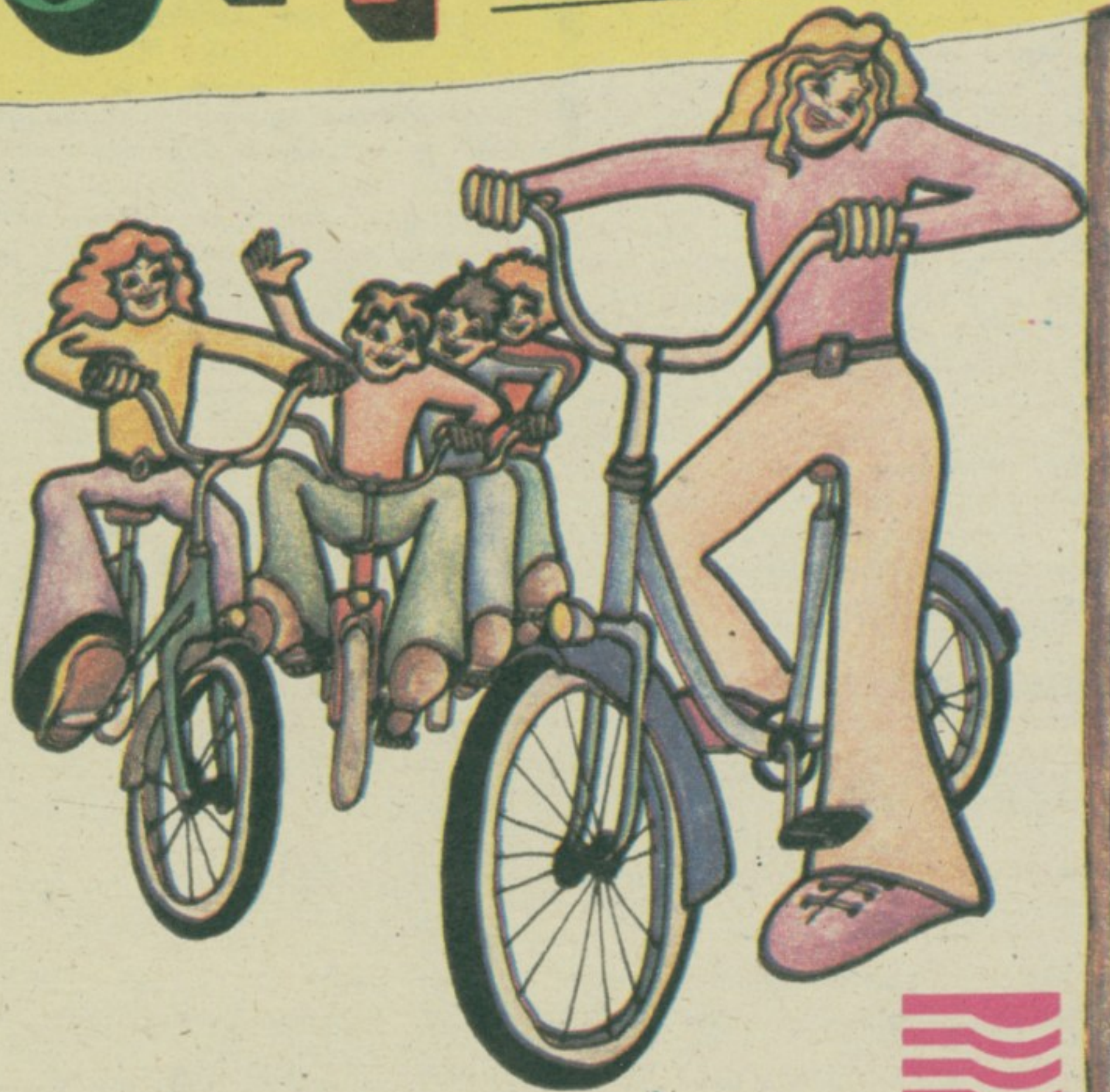
Купон испуни штампаним словима, исеци и налепи на дописницу

Презиме и име

Улица и кућни број

Пошт. број и место становања

датум рођења

SPORT

[illegible]

22. 8. 1986. ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК 51

